

ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้
ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

EXPECTATIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS, TEACHERS, AND
PARENTS FOR LEARNING DEVELOPMENT OF YOUNG CHILDREN
IN PRIVATE PRESCHOOL KINDERGARTEN
IN BANGKOK METROPOLITAN

โชติมา อมรพันธุ์
SHOTIMA AMORNPHIPHAT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาขาศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9709-08-X

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้
ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

EXPECTATIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS, TEACHERS, AND
PARENTS FOR LEARNING DEVELOPMENT OF YOUNG CHILDREN
IN PRIVATE PRESCHOOL KINDERGARTEN
IN BANGKOK METROPOLITAN

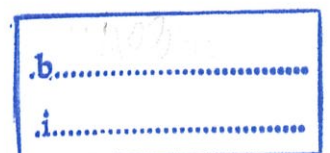
โชติมา อมรพิพัฒน์
SHOTIMA AMORNPHIPHAT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974-9709-08-X

เลขทะเบียน.....
เลขทะเบียน.....52439.....
วัน,เดือน,ปี.....14 ก.ย. 2547.....

EXPECTATIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS, TEACHERS, AND
PARENTS FOR LEARNING DEVELOPMENT OF YOUNG CHILDREN
IN PRIVATE PRESCHOOL KINDERGARTEN
IN BANGKOK METROPOLITAN

SHOTIMA AMORNPHIPHAT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIRMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2004

ISBN 974-9709-08-X

COPYRIGHT 2004

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
THE EXPECTATIONS OF SCHOOL ADMINISTRATIONS TEACHERS AND
PARENTS FOR LEARNING DEVELOPMENT OF YOUNG CHILDREN IN
PRIVATE PRESCHOOL KINDERGARTEN IN BANGKOK METROPOLITAN

ชื่อนักศึกษา นางโชติมา อมรพิพัฒน์

รหัสประจำตัว 44064107

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.สวัสดี อุดมโกชน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.มาลัย	จีรวฒนเกษตร	
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	
ดร.ณรงค์	พิมสาร	
ผศ.ดร.พรรณี	ลิกิจวัฒน์	
ผศ.อุดมศักดิ์	สาริบุตร	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 20 พฤษภาคม 2547 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องเรียนปริญญาโท 1 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ดร.จีรวฒน์ เจริญสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ต่อพัฒนา การเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นางโชติมา อมรพิพัฒน์
รหัสประจำตัว	44064107
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2547
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร.มาลัย จีรวัดมนเกษตร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.สวัสดิ์ อุดมโกชน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและประเภทของสถานศึกษา ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์และจิตใจ 3) ด้านสังคม 4) ด้านสติปัญญา เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 แยกเป็นผู้บริหาร 64 คน ครู 128 คน ผู้ปกครอง 192 คน รวมทั้งสิ้น 384 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังโดยการหาค่า χ^2 (Chi-square)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยภาพรวม และจำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง คือ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง รวมทั้งจำแนกตามประเภทสถานศึกษา คือ สถานศึกษา สามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติ พบว่า มีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญามากกว่าด้านสังคม ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ สอดคล้องกันตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวัง จำแนกตาม สถานภาพโดยตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองมีความคาดหวัง ต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ ด้านสติปัญญาแตกต่างจากพัฒนาการเรียนรู้ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์และจิตใจอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนเอกชน สามัญปกติ 2 ภาษา มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ ด้านอารมณ์และจิตใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การจัดลำดับความสำคัญ 8 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแลหรือวิชาการ โดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังเหมือนกันยกเว้น ข้อ 2 และข้อ 7 ซึ่งเป็นกิจกรรมทางด้านวิชาการ ที่ครูมีความคาดหวังในอันดับที่แตกต่างจากผู้บริหารและผู้ปกครอง เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า โรงเรียนเอกชนนานาชาติ 2 ภาษา และสามัญปกติจัดอันดับความสำคัญตรงกัน และใกล้เคียงกันในข้อ 1 ข้อ 5 และข้อ 8 เมื่อเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญ 8 กิจกรรม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 5 เมื่อจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และข้อ 6 เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน

3. สำหรับพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เมื่อจำแนกตามสภาพโดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่ามี ความคาดหวังในลักษณะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ตรงกันกับพัฒนาการเรียนรู้แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 1, 8, 9, 11, 16 และ 17 เมื่อเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 7, 10, 13, 14, 15, 16, 18 และ 21 นอกนั้นให้แตกต่าง แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 1, 4, 6, 11, 12, 13 และ 18 นอกนั้นไม่แตกต่าง

4. กิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โดยให้เลือกกิจกรรม 2 กิจกรรม ในแต่ละข้อเพียงข้อเดียว ที่คาดหวังว่ามีความเหมาะสมกับเด็กก่อนประถมศึกษา มากกว่า โดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา พบว่ามีความคาดหวังตรงกับกิจกรรมที่มีความเหมาะสมมากกว่าในแต่ละข้อ ยกเว้นข้อ 2 ส่วนข้อ 4 ผู้บริหาร และครูรวมทั้งโรงเรียนประเภทสามัญ และภาพรวมของประเภทของสถานศึกษาที่มีความคาดหวังในกิจกรรมที่มีความเหมาะสมน้อยกว่า

Thesis Title	Expectation of School Administrators, Teachers, and Parents for Learning Development of Young Children in Preschool Kindergarten in Bangkok Metropolitan
Student	Mrs. Shotima Amornphiphat
Student ID.	44064107
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2004
Thesis Advisor	Dr. Malai Gerawatanakaset
Thesis Co-advisor	Dr. Savat Audumphod

ABSTRACT

The Purpose of this research was to the expect study of administrators, teachers and parents for development educational of students in pre-primarily school of Bangkok were : 1) physical 2.) Emotion and mind 3) social and 4) Intellectual by collecting data from the executives, teachers and parents of students in pre-primarily school of Bangkok in second semester of an academic year of 2003 Include with 64 Executives, 128 teachers and 192 parents total 384 persons. By sampling in level, analysis data by Chi-square

The results found :

1. The activities for represent the development educational of students in term of physical,
2. The following of 8 activators are : no.2 in third for executives, Eighth for teachers and second for parents. No.1 in the eighth for executives, third for teachers and seventh for parents. For another parts their were in equal from no. 1,2,3,4,5,6,7,8 in level 0.5
3. 80% for mere expect in development of educational
4. More than 80% that expect in relationship between children and adult.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ อย่างดียิ่ง จากท่านอาจารย์ ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ท่านอาจารย์ ดร.สวัสดิ์ อุดมโภชน อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือตรวจแก้ไข และให้ความคิดเห็น อันเป็นประโยชน์ ทั้งให้กำลังใจและติดตามความก้าวหน้า ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ

กราบขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้สอน และอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ ความเมตตา ห่วงใย และกำลังใจ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้แต่บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่คณะ และผู้ที่มีความร่วมมือทุกท่าน

โชติมา อมรพิพัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา.....	11
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.....	32
2.4 แนวทางการจัดประสบการณ์ ในระดับก่อนประถมศึกษา.....	40
2.5 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	100
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	100
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	100
5.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	101
5.4 วิธีดำเนินการวิจัย	101
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	102
5.6 อภิปรายผลการวิจัย.....	107
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก.....	118
ภาคผนวก ข.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	163

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการของ Freud, Erikson และ Piaget	31
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของ โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....	63
4.1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
4.2 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72
4.3 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าไคสแคว์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมที่เป็น ตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโดยภาพรวมและจำแนกตาม สถานภาพโดยตำแหน่ง.....	79
4.4 แสดงจำนวน ร้อยละ และ ค่าไคสแคว์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของ กิจกรรมที่เป็นตัวแทนของ พัฒนาการเรียนรู้ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ ตามความคาดหวังของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง โดยภาพรวม และจำแนกตามประเภท สถานศึกษา.....	81
4.5 แสดงจำนวน น้ำหนักคะแนนและเปรียบเทียบความสำคัญ 8 กิจกรรมที่เป็นตัวแทน ของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง.....	83
4.6 แสดงจำนวน น้ำหนักคะแนนและเปรียบเทียบความสำคัญ 8 กิจกรรมที่เป็นตัวแทน ของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครองจำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	86
4.7 แสดงจำนวนและร้อยละ และค่าไคสแคว์ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ที่ เหมาะสม และไม่เหมาะสมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง.....	89
4.8 แสดงจำนวนและร้อยละ และค่าไคสแคว์ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ที่ เหมาะสมและไม่เหมาะสมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของ ประเภท สถานศึกษา.....	91

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 แสดงจำนวน และร้อยละ และค่าไคสแคว์ศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามความ คาดหวังของ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง.....	94
4.10 แสดงจำนวน และร้อยละและค่าไคสแคว์ศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองจำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	97

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันทุกประเทศได้ตระหนักแล้วว่าการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์ เป็นฐานรองรับการศึกษาทุกระดับ เนื่องจากเด็กระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึงเด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี นั้นเป็นวัยทองของชีวิต ด้วยเป็นวัยที่มีพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุดและเร็วที่สุด โดยเฉพาะระบบประสาทและสมอง ซึ่งจะเติบโตได้ถึงร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่ (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก. 2535) โดยจุดมุ่งหมายแล้วการจัดการศึกษาจัดขึ้นเพื่อสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เจริญเติบโตถึงขีดสุดของศักยภาพ และเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ชีวิต โดยคุณสมบัติที่มุ่งสร้าง คือ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม คุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตไทย สิ่งแวดล้อม และค่านิยม ความเสมอภาค (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 18 ได้กำหนดให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อันได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้จัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ลักษณะการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็น Educare คือ เน้นภารกิจด้านการดูแลควบคู่ไปกับการศึกษา Educare เป็นศัพท์มาจาก Education คือ การให้การศึกษา และ Care คือ การเลี้ยงดู Education ในสถานศึกษาปฐมวัย จึงหมายถึง การให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีแบบแผนแก่เด็ก เป็นการให้การดูแลและการศึกษาแก่เด็กก่อนวัยเรียน โดยมีได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดปรัชญาการจัดการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก บนพื้นฐานที่สนองความต้องการของเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี ที่ต้องการความรักความอบอุ่น ความเข้าใจและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุลต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้านประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้จะเป็นประสบการณ์ตรงที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสุขกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่าง บ้าน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อพัฒนาให้เด็กได้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540) โดยลักษณะการจัดโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 3

ลักษณะ ดังนี้ (1) แยกอิสระ เป็นบริการตามบ้าน หรือสถานที่ราชการต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่ชุมชน เช่น บ้าน วัด โรงพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล โรงงาน เป็นต้น (2) ขึ้นอยู่กับโรงเรียนอนุบาล มักจะเรียกว่าชั้นเด็กเล็ก (Nursery class) บางแห่งเรียกเตรียมอนุบาล โรงเรียนเด็กกลุ่มนี้รวมถึงโรงเรียนเด็กเล็กของมหาวิทยาลัย (3) ขึ้นอยู่กับโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก ชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเบ็ดเสร็จสำหรับการศึกษาปฐมวัย (กุลยา ตันติผลลาชีวะ. 2543 : 19)

ดังนั้นโรงเรียนที่จัดหลักสูตรก่อนประถมศึกษาจะต้องมีทรัพยากรและขบวนการบริหารที่จะนำมาประกอบการดำเนินงานอย่างเพียงพอทุกด้าน นับตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์กร การจัดทีมงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานและงบประมาณสนับสนุนการจัด จึงจะสามารถส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก จะต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในวัย 0 - 5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัย 0 - 2 ปี หรือที่เรียกว่าวัยทารก ควรได้รับการเลี้ยงดู อบรม กล่อมเกลา จากครอบครัวอย่างใกล้ชิด เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในทุกด้าน เพื่อเป็นฐานของพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจและบุคลิกภาพ ตลอดจนลักษณะนิสัยพื้นฐานต่างๆ การพัฒนาดังกล่าว จะต่อเนื่องมาถึงวัยก่อนเข้าเรียน คือ ช่วงอายุ 3 - 5 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เด็กเริ่มออกจากบ้านสู่สถานศึกษา ซึ่งการศึกษาระดับนี้ เป็นการศึกษาที่บุคคลได้รับระยะต้นของชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้กับเด็ก ให้มีโอกาสได้รับการเสริมสร้างการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ บุคลิกภาพ และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาในระดับต่อไป รวมทั้งเพื่อเป็นการเตรียมตัวที่จะเป็นคนไทยที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 : 1)

การเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมของเด็กที่จะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไปให้บรรลุถึงศักยภาพแห่งพัฒนาการ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ยึดหลักการในด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก หลักสูตรที่เหมาะสมจะพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ครูจะต้องจัด

สภาพแวดล้อมให้เด็กอยู่ในที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลายไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยให้เด็กได้มีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกที่เด็กอยู่ (กรมวิชาการ. 2540 : 6-7)

การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในปัจจุบัน ได้มีการปรับให้สอดคล้องและทันกับสถานการณ์ มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยอยู่ตลอดเวลา มีโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาเอกชนทั่วประเทศ ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีปรัชญาและนโยบาย ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปมีโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นภาษาไทย และโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษทั้งในโรงเรียนนานาชาติหรือในโรงเรียนสามัญศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการพิจารณาจากพ่อแม่ผู้ปกครองบางกลุ่มในการส่งบุตรเข้าเรียน จากความนิยมของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานของตนเองเข้าเรียนในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรสองภาษาหรือหลักสูตรนานาชาติในปัจจุบันก็ได้รับความนิยมจากผู้ปกครอง ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางให้พิจารณาว่า ในการจัดการศึกษารูปแบบต่างๆเหล่านี้ มีการจัดหลักสูตรเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน ในการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นอย่างไร และมีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันมากเพียงใด ทั้งในแนวทางจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละประเภท ตลอดจนตัวของผู้ปกครองเอง

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังให้เด็กมีพัฒนาการการเรียนรู้ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันตามประเภทของสถานศึกษา และได้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการได้อย่างถูกต้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา ดังนี้

1.2.1 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

1.2.2 อันดับความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน ในส่วนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแล (Care) และวิชาการ (Academy)

1.2.3 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

1.2.4 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในส่วนของกรณีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีประเภทของสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่งต่างกันมีความคาดหวังต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 38) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และกิจกรรมที่เกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในส่วนของ การดูแล (Care) และวิชาการ (Academy)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งแยกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนเอกชนนานาชาติ จำนวน 40 โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน จำนวน 13 โรงเรียนและโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ จำนวน 803 โรงเรียน กรุงเทพมหานคร รวม 856 โรงเรียน มีครูอนุบาลทั้งหมด 23,177 คน ผู้ปกครองทั้งหมด 60,065 คน ผู้บริหาร 856 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 84,098 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Krejcie and Morgan จากประชากรทั้งสิ้น 84,098 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 384 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกได้เป็น

ประเภทของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. โรงเรียนเอกชนสามัญปกติ
2. โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน
3. โรงเรียนเอกชนนานาชาติ

สถานภาพโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร
2. ครู
3. ผู้ปกครอง

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อ

พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา 4 ด้าน

1. ด้านร่างกาย
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ
3. ด้านสังคม
4. ด้านสติปัญญา

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการหรือสิ่งที่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง คาดคะเนว่าควรมีพัฒนาการเรียนรู้ เด็กระดับก่อนประถมศึกษา ใน 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เป็นอย่างไร

พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก แบ่งได้ 4 ด้าน ดังนี้

1.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย หมายถึง การที่เด็กสามารถบังคับกล้ามเนื้อให้ทำงานตามจุดมุ่งหมายได้อย่างแคล่วคล่องและท่าทางสง่างาม

1.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ หมายถึง การที่เด็กรู้จักตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง โดยรู้จักและยอมรับบทบาทของตนเอง

1.3 พัฒนาการทางด้านสังคม หมายถึง การที่เด็กรู้จักปฏิบัติตนเป็นอย่างไรดีต่อกันและกัน และเลือกปฏิบัติเพื่อผลต่อส่วนรวม

1.4 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา หมายถึง การที่เด็กสามารถใช้เหตุผลในการสื่อสารที่เป็นกายภาพได้ สามารถแก้ปัญหาในระดับกายภาพได้มีความคิดรวบยอดของสิ่งต่างๆ

2. กิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการการเรียนรู้ หมายถึง

2.1 กิจกรรมวิชาการ (Academy) หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางเชาว์ปัญญา รู้จักหาเหตุผลให้เกิดความเข้าใจ มั่นใจ รับการเรียนรู้

2.2 กิจกรรมการดูแล (Care) หมายถึง การช่วยส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย สุขภาพจิต

2.3 พฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กครอบคลุมพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการทางด้านสังคมโดยโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและผู้ใหญ่

3. ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเหล่านี้ได้แก่ โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับอนุญาตเป็นโรงเรียนที่ถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

3.1 โรงเรียนเอกชนนานาชาติ หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา เพียงอย่างเดียวหรือเปิดร่วมกับหลักสูตรระดับอื่น ในกรุงเทพมหานคร ที่จัดการเรียนการสอนในระบบอังกฤษและ/หรือระบบอเมริกัน

3.2 โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา เพียงอย่างเดียวหรือเปิดร่วมกับหลักสูตรระดับอื่น ในกรุงเทพมหานคร ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน

3.3 โรงเรียนเอกชนสามัญปกติ หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาไทยตามปกติ

4. สถานภาพโดยตำแหน่ง หมายถึง

4.1 ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหาร

4.2 ครู หมายถึง ครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 เท่านั้น

4.3 ผู้ปกครอง หมายถึง เป็นบิดา มารดา ของเด็กหรือผู้ปกครองที่ทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู โดยให้ถือว่านักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

5. เด็กระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง เด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 1 ถึงอนุบาล 3 ของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมประเด็นการศึกษาวิจัย จึงนำเสนอการค้นคว้า เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา
 - 2.2.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย
 - 2.2.2 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา
 - 2.2.3 พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และจิตใจ
 - 2.2.4 พัฒนาการทางสังคม
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
- 2.4 แนวทางการจัดประสบการณ์ในระดับก่อนประถมศึกษา
- 2.5 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

ความคาดหวังเป็นลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งมีจำเพาะเจาะจงที่การกระทำอย่างเดียว แต่ จะรวมไปถึงแรงจูงใจ ความเชื่อ ความรู้สึกทัศนคติ และค่านิยม อีกด้วย มีผู้ให้ความหมายของ ความคาดหวัง ดังนี้

Sills (อ้างใน จักรพันธ์ ตระการศาสตร์. 2536 : 41) ได้ให้ความหมายความคาดหวังใน บทบาท เป็นการกระทำหรือคุณสมบัติต่างๆ ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ควรจะมี ผู้ได้ตำแหน่งไม่ เพียงแต่แสดงพฤติกรรมตามบทบาท ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของคนอื่นๆ ในสังคมทั่วไป ยังต้องแสดงบทบาท ซึ่งทำให้การครอบครองตำแหน่งของตนเองอยู่ตลอดเวลา การที่จะแสดง บทบาทให้ประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทที่คาดหวัง กับความ ต้องการของบุคคลนั้น

Murray (อ้างใน บัณฑิต ทิศภาค,พ.ต.ท. 2543 : 22) กล่าวว่า ความคาดหวังหมายถึง ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหวังว่าจะทำได้ เพื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเองเคยทำ และ

ความคาดหวังนั้น เป็นระดับที่บุคคลปรารถนาจะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง เขาจะกล่าวถึงบทบาทที่คาดหวัง ว่าหมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งในตำแหน่งหนึ่ง ทั้งกระทำหรือไม่กระทำ ดังนั้น บทบาทที่คาดหวังนั้น จะออกมาในรูปของการกระทำที่บุคคลคิดว่า ควรกระทำตามสิทธิหรือหน้าที่ในตำแหน่งนั้นๆ ที่ตนครอบครองอยู่

จากแนวคิดทั้ง 3 ท่าน สรุปได้ว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ที่คาดการณ์ล่วงหน้าต่อบุคคลอื่น ให้กระทำในสิ่งที่ตนปรารถนาให้เป็นไป ซึ่งความคาดหวังของแต่ละบุคคลอาจจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ลักษณะของความคาดหวัง

Turner (อ้างใน จักรพันธ์ ธรรมการศาสตร์. 2536 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของความคาดหวังนั้น เปรียบเสมือนการเล่นละครบนเวที กล่าวคือ จะต้องมีการแสดง ผู้ชม และบทบาทสำหรับผู้แสดง ดังนี้

1. ความคาดหวังจากบท หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่างๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบได้เช่นละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลควรจะมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่างๆ ในสังคม จะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่นๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเสมือนสคริปต์ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคล ในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้ว บุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออก และสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่นๆ

3. ความคาดหวังของผู้ชม หมายถึง ความคาดหวังในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นตามหลักเกณฑ์ที่เป็นไปตามความคาดหวังร่วมกัน

ความสำคัญของการคาดหวัง

จากการศึกษา พบว่ามีนักวิชาการได้สรุปความสำคัญของความคาดหวังไว้ดังนี้

สตีลตี วังศ์สุวรรณ (2529 : 514-518) ได้กล่าวถึงว่า ถ้ามีผู้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งไว้อย่างไร จะโน้มนำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมออกมาใกล้เคียงหรือตรงกับที่มีผู้คาดหวังเอาไว้แต่ทั้งนี้หมายถึงความหวังนั้นตั้งไว้ใกล้เคียงกับความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็น

Kelly (อ้างใน ประเจต อำนาจ. 2541 : 29) ได้สรุปผลการค้นคว้า ทดลองเกี่ยวกับ อิทธิพลของความคาดหวังของบุคคลอื่นต่อการปฏิบัติงานไว้ว่า ความคาดหวังของบุคคลอื่นมี อิทธิพลต่อกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับการคาดหวังอย่างมาก

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปถึงความสำคัญของความคาดหวังของบุคคลหนึ่งที่มีต่ออีกบุคคล หนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง ซึ่งจะโน้มนำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมออกมาใกล้เคียงกับที่มีผู้คาดหวัง เอาไว้ และจะมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับการคาดหวัง ดังนั้นการได้ทราบความ คาดหวังของผู้ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกัน จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและตรงความ ต้องการมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่กำหนดความคาดหวัง

จากการศึกษา พบว่าปัจจัยที่กำหนดความคาดหวัง มีดังนี้

1. ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ความคาดหวัง และการแสดงออกจึงแตกต่างกัน เพราะความคิด ความต้องการของแต่ละบุคคลต่างกัน
2. ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ผ่านมา และผลตอบแทนหรือความพอใจที่จะได้หรือโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น
3. ขึ้นอยู่กับความประเมินความเป็นไปได้ เพราะความคาดหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและการคาดการณ์ของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ จะเป็นการประเมินค่า โดยมีมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัดของแต่ละบุคคล ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกันก็อาจจะแตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์เดิม ความสนใจ ตลอดจนจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ความคาดหวังเป็นจริงขึ้นมา

ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

สำหรับทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังนั้น อาจกล่าวได้พอสังเขป ดังนี้

Vroom (1996 : 152-153) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) หรือบางครั้งเรียกทฤษฎี V.I.E. (V.I.E. Theory) ทฤษฎีนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ Valence (V.) หมายถึง ระดับความพึงพอใจ การให้คุณค่ากับสิ่งที่ได้รับ Instrumentality (I.) หมายถึง สี่อกลาง เครื่องมือ หรือวิถีทางที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ Expectancy (E) หมายถึง ความคาดหวังในตัว ของบุคคลนั้นๆ

สาระสำคัญของทฤษฎีนี้ อธิบายได้ว่า เมื่อบุคคลมีความต้องการในหลายสิ่งหลายอย่าง เกิดขึ้น บุคคลย่อมต้องเกิดความพยายามดิ้นรนแสวงหา เพื่อสนองตอบต่อความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวของบุคคลนั้นๆ ความต้องการของบุคคลมีหลายอย่างด้วยกัน อย่างน้อยที่สุด บุคคล ย่อมต้องมีความต้องการในปัจจุบันพื้นฐานของการดำรงชีวิต เช่น มีความต้องการอาหาร

ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะมีความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ เมื่อบุคคลเกิดความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองได้รับตามที่คาดหวังไว้ หรือเกิดความพึงพอใจในผลลัพธ์ที่เกิดจากการกระทำ ตามที่ได้แสดงความพยายามกระทำการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งนั่นเอง ความพึงพอใจหรือความคาดหวังในสิ่งที่ตนเองได้รับ อาจเป็นแนวทางบวกหรือลบก็ได้

Bandura (1977 : 15) ศึกษาแนวความคิดที่เรียกว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม กล่าวว่า สิ่งที่มีมนุษย์เรียนรู้คือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ กล่าวคือ มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรมที่เกิดจากพฤติกรรม ความรู้ที่มีมนุษย์เรียนรู้เหล่านั้น กลายเป็นความเชื่อที่มีเหตุผลในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์เอง จากการเรียนรู้ความสัมพันธ์ดังกล่าว เมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่ง มนุษย์จะอาศัยประสบการณ์ของตนคาดหวังเกี่ยวกับอีกเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมาได้ ทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวล และความหวาดหวั่นต่อเหตุการณ์ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมใดหรือไม่ ซึ่งความคาดหวังที่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมหรือไม่นั้น มี 2 ชนิดคือ ความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม เป็นการประมาณบุคคลว่าพฤติกรรมใดนำไปสู่ผลกรรมใด และความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน เป็นการประมาณความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลกรรมที่คาดหวังไว้

Bandura ได้เสนอองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวังของตน ดังนี้

ความสำเร็จในการทำงาน (Performance Accomplishment) เป็นประสบการณ์ตรง จึงมีผลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลอย่างมาก ความสำเร็จในการทำงานจะเป็นตัวเพิ่มความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล และการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานหลายครั้งซ้ำกัน จะเป็นตัวลดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน ในกรณีที่ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถเกิดจากการประสบความสำเร็จหลายครั้ง จะทำให้บุคคลไม่ท้อถอยในการทำงานนั้นเมื่อไม่ประสบความสำเร็จในบางครั้ง ซึ่งถ้าการไม่ประสบความสำเร็จนั้นสามารถแก้ไขความผิดพลาดด้วยความพยายาม จะเป็นแรงเสริมในการทำงานต่อไป แม้งานจะยากเพียงใด บุคคลจะเพิ่มความพยายามเพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experienced) เป็นสิ่งแนะหรือตัวแบบที่บุคคลนำมาพิจารณาความสามารถของตน เมื่อบุคคลสังเกตเห็นผู้อื่น ได้รับความสำเร็จในการทำงานบางอย่าง โดยไม่มีผลเสียหายมาก ทำให้เกิดความคาดหวังว่าตนก็สามารถทำงานนั้นได้ ถ้าตั้งใจและพยายาม

การพูดชักจูงจากผู้อื่น (Verbal Persuasion) เป็นการรับเอาคำแนะนำชักจูงของผู้อื่นมาเป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาความสามารถของตน ทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จ ถึงแม้ว่าจะเคยทำงานไม่สำเร็จแล้ว เป็นการเพิ่มกำลังใจและความ มั่นใจ

ความตื่นตัวทางอารมณ์ (Emotional Arousal) บุคคลจะรับรู้ว่าคุณตื่นตัวเมื่อมีความวิตกกังวลหรือความกลัวจากอาการกระตุ้นของร่างกาย ในสภาวะที่ร่างกายถูกกระตุ้นมากมักจะทำให้การทำงานได้ผลไม่ดี หากบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความวิตกกังวลในระดับสูง บุคคลจะคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการทำงานนั้นในระดับต่ำ (Bandura. 1977 : 81-82)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

พัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการหรือลำดับขั้นตอนซึ่งเกิดขึ้นในตัวเด็ก โดยอาศัยเอาความพร้อม ความต่อเนื่องในพฤติกรรมทุกระดับ

ธรรมชาติของพัฒนาการ จะเป็นการเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในบุคคล แต่การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดไม่ใช่พัฒนาการเพราะลักษณะสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการ คือ

1. เป็นระเบียบเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้นตอน

2. มีทิศทาง มีการรวบรวมหรือจัดระบบปัจจัยต่างๆ การเปลี่ยนแปลงแต่ละอย่างในแต่ละขั้นตอน จะเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะต่อไป

3. มีความมั่นคง ผลการพัฒนาจะไม่สูญหายไปในระยะเวลาอันสั้น

เด็กระดับก่อนประถมศึกษา หรือวัยอนุบาล หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 4-6 ปี เป็นวัยเข้าสู่บทเรียนและกฎข้อบังคับของสังคม ต้องเตรียมพร้อมสำหรับการช่วยตัวเอง ดังนั้น ช่วงนี้จึงเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียนอย่างแท้จริงในชั้นประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 22) ซึ่งในการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กในวัยก่อนประถมศึกษา นี้ ได้มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

Rousseau (อ้างใน Leeper, et al. 1984 : 7) นักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า เด็กควรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามธรรมชาติ การรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส เป็นพื้นฐานที่แท้จริงในการแสวงหาความรู้

Pestalozzi (อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ. 2536 : 9) นักปฏิรูปการศึกษาชาวฝรั่งเศส กล่าวว่า การศึกษาต้องเป็นไปตามธรรมชาติ และเป็นการพัฒนาตัวเอง ควรสอนให้คนมีความเมตตา กรุณา คำนึงถึงความพร้อมของเด็ก ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ค้นคว้าด้วยตนเอง พร้อมทั้งเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัส

Froebel (อ้างใน นิตยา ประพตกิจ. 2536 : 9) นักการศึกษาชาวเยอรมัน ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นบิดาแห่งการปฐมวัยศึกษา ได้เสนอแนวคิดไว้ คือ การศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษา ครูควรดูแลเอาใจใส่จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการ และส่งเสริมให้เป็นไปตามธรรมชาติ นอกจากนั้น กมล ภูประเสริฐ (2523 : 47) ยังได้กล่าวไว้ว่า เด็ก 3 ขวบถึง 5 ขวบ กำลังเติบโตมีความจดจำสิ่งต่างๆ เห็นอะไรก็จำไว้มากมาย การจัดการศึกษาให้กับเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่อนุบาล เป็นการสร้างพื้นฐานที่ดี เด็กที่ผ่านขั้นอนุบาลจะสามารถเรียนชั้นประถมศึกษาได้เร็ว เพราะเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการที่รวดเร็วในทุกๆ ด้าน เด็กกำลังรักเพื่อน ชอบเล่นสนุกสนานกับเพื่อนไม่รู้ลึกลับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร (2529 : 84) ได้กล่าวว่า เมื่อเด็กอายุ 6 ขวบ จะมีน้ำหนักสมองร้อยละ 90 ของน้ำหนักสมองในวัยผู้ใหญ่ โดยประสาทสมองและบริเวณต่างๆ ในร่างกายจะเจริญเติบโตเต็มที่เมื่อเด็กสิ้นสุดระยะปฐมวัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กมีความพร้อมมากยิ่งขึ้นเมื่อไปสู่ระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ นางลักษณะ สิ้นสืบผล (2524 : 6) ได้กล่าวว่า ในหมู่นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ยอมรับว่าเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่มีการเรียนรู้มากที่สุด ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ก็ให้ความสำคัญแก่เด็กวัยนี้เป็นระยะที่เด็กกำลังพัฒนาทุกๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และเชาวน์ปัญญา การพัฒนาเหล่านี้ช่วยให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้าต่อไป การพัฒนาจะได้ผลคุ้มค่าและได้ผลดีนั้น ต้องเริ่มตั้งแต่วัยก่อนเกณฑ์บังคับ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของเด็กก่อนประถมศึกษาไว้ว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้พร้อมๆ กันในด้านต่างๆ เหล่านี้ ดังต่อไปนี้

1. ด้านร่างกาย ส่งเสริมความเจริญเติบโตความแข็งแรงของร่างกาย ปลูกฝังนิสัยทางสุขอนามัย ฝึกกิจนิสัยและสุขนิสัยที่มีในเรื่องรักษาความสะอาด เลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ถูกต้อง ฝึกให้เล่นและออกกำลังกาย และพักผ่อนให้ถูกวิธี

2. ด้านอารมณ์และจิตใจ ส่งเสริมสุขภาพจิต ปลูกฝังให้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีจิตใจร่าเริง แจ่มใส สดชื่น ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงาม มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ กตัญญูกตเวที ขยันอดทนและเชื่อถือในคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา

3. ด้านสังคม ส่งเสริมการพัฒนาลักษณะนิสัย ปลูกฝังให้เด็กเคารพตนเอง มีสัมมาคารวะ มีระเบียบวินัย กล้าพูดกล้าแสดงในทางที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี รู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพสิทธิ หน้าที่ มีความรับผิดชอบ ฝึกการรับรู้การให้ และพร้อมที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี

4. ด้านเชาวน์ปัญญา ส่งเสริมพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา รู้จักหาเหตุผลให้เกิดความเข้าใจ ตัดสินใจด้วยตัวเอง มั่นใจในสิ่งต่างๆ รอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับการเรียนรู้

ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ตามระดับเขาวินิจฉัย และมีความพร้อมที่จะรับการศึกษาขั้นต่อไป

2.2.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย

พัฒนาการทางกาย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของร่างกาย ซึ่งได้แก่ สัดส่วนของร่างกาย กระดูก กล้ามเนื้อ น้ำหนัก ส่วนสูง และความสามารถในการเคลื่อนไหว ความสามารถทางร่างกายของเด็กจะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ และมีองค์ประกอบที่สำคัญอีกหลายประการ เช่น วุฒิภาวะสุขภาพ โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการเคลื่อนไหว ลักษณะนิสัย ตลอดจนความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองของเด็ก ความสามารถในการเคลื่อนไหว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ พัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่ (Cross Motor) และพัฒนาการของกล้ามเนื้อเล็ก (Fine Motor) (Gratty อ้างใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2525 : 86)

พัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย เริ่มจากศีรษะไปยังส่วนเท้า จากลำตัวไปยังแขน มือ และนิ้ว จากตะโพกไปยังขา จนกระทั่งถึงปลายเท้า เด็กแรกเกิดถึง 2 ปี การพัฒนาส่วนใหญ่เป็นการฝึกการใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ให้สามารถประสานกันและควบคุมการทำงานได้ดี วิ่ง ปีนป่าย กระโดด 2 ขา กระโดดขาเดียว ถือจักรยานที่มีล้อได้ การเคลื่อนไหวพื้นฐานของกล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ การเดิน การวิ่ง การกระโดด และการทรงตัว การเคลื่อนไหวที่ต้องมีอุปกรณ์ประกอบ ได้แก่ การโยน การรับ การเคาะ การเดิน เด็กอายุประมาณ 15 เดือน จะเริ่มฝึกหัดเดินเมื่อสามารถยืนเองได้ ต่อมาเดินได้เร็วขึ้นเมื่ออายุ 2 ปี เด็กจะหกล้มบ้างเป็นบางครั้ง

การวิ่ง เด็กมักวิ่งในลักษณะคล้ายเดิน ต่างกันที่ความเร็วเพิ่มขึ้น น้ำหนักตัวไปข้างหน้าก้าวเท้าด้วยปลายเท้า ก่อนที่เด็กจะสามารถวิ่งได้ต้องมีความแข็งแรง มีการทรงตัวและความสัมพันธ์ของร่างกายดี

การกระโดด ได้แก่ การกระโดด 2 ขา การกระโดดขาเดียว ทักษะของการกระโดดมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเดินและวิ่ง เป็นการทำให้ร่างกายลอยขึ้นกลางอากาศโดยไม่หกล้ม เด็กเรียนรู้และฝึกหัดกระโดดไกล กระโดดจากที่สูง และกระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการฝึกหัดปีนบันได ทักษะการกระโดด เด็กจะทำได้ดีต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างแขนและขาเมื่อมีแรงส่งมากที่สุด การกระโดดขาเดียวเป็นทักษะที่ยากกว่าการกระโดด 2 ขา เป็นการลอยตัวขึ้นกลางอากาศด้วยการกระโดดขึ้นด้วยขาข้างเดียว และสู้พื้นด้วยขาข้างเดียวกัน

การทรงตัว หมายถึง ความสมดุลของร่างกายในขณะที่อยู่กับที่และเคลื่อนที่ การทรงตัวขึ้นอยู่กับพัฒนาการของกล้ามเนื้อ การทำงานของสายตาและช่องหูด้านในเมื่ออวัยวะสมบูรณ์

การรับลูกบอล เด็กต้องสามารถมองเห็นความแตกต่างของขนาดวัตถุ ระยะวัตถุที่เคลื่อนไหว ลักษณะการเคลื่อนไหว ทิศทางการเคลื่อนไหว และความเร็วที่ลอยมาได้ดีแล้ว ความสามารถในการมองเห็นขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะและประสบการณ์ในการมองการเคลื่อนที่ของวัตถุในหลายๆ ลักษณะ การรับลูกบอลลูกใหญ่จะมีประสิทธิภาพกว่าการรับลูกบอลลูกเล็ก เด็กเรียนรู้การรับลูกบอลด้วยการกางแขนออกไปข้างนอก ลักษณะแขนเกร็งและเหยียดตรง ต่อมารู้จักกับแบบใช้แขนผ่อนแรงมากขึ้น มีการงอข้อศอก มือห่างกันมากขึ้น เด็ก 4 ขวบเริ่มรู้จักใช้มือและแขนรับลูกบอลแทนการรับด้วยการปะทะ เด็กสามารถรับลูกบอลที่มาจากทิศทางต่างๆ ได้เมื่ออายุ 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือน ถ้าเด็กกลัววัตถุจะหลับตาและเบนศีรษะหลบ เด็กที่กลัวการรับสามารถแก้ได้ด้วยการหาอุปกรณ์เบาๆ เช่น ลูกโป่ง ถุงถั่ว เชือก ให้รับได้ง่ายก่อน

การโยน เด็กสามารถฝึกทักษะการโยนได้ เมื่อมีการทรงตัวบนขาข้างเดียว และโน้มตัวไปข้างหน้าขณะที่โยน เมื่อการทำงานของร่างกายเกี่ยวกับสายตาและมือดีขึ้น เด็กจะโยนได้แม่นยำ ในระยะแรกใช้วิธีโยนด้วยการยกแขนเหนือหัวไหล่ ต่อมาเริ่มหัดหมุนร่างกาย และยกแขนต่ำลงในระดับเดียวกับไหล่ แต่ยังยืนอยู่กับที่ และเรียนรู้การโยนแบบก้าวเท้าข้างเดียวกับมือที่ขว้างไปข้างหน้า และต่อมาก็ก้าวเท้าข้างตรงกันข้ามกับมือที่โยนไปข้างหน้าได้

พัฒนาการของกล้ามเนื้อเล็ก หมายถึง ความสามารถในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมือและนิ้วมือ ความสามารถในการควบคุมการประสานงานของกล้ามเนื้อมือ แขนและสายตาในการขีดเขียนเส้นในลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเขียน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 123) การเขียนต้องประกอบด้วยปัจจัย 2 อย่าง คือ วุฒิภาวะทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อและวุฒิภาวะทางการรับรู้ เด็กที่ยังไม่บรรลุลวุฒิภาวะทางด้านหนึ่งด้านใดการเขียนจะไม่ได้ผล วิธีการส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ทำได้โดยให้เด็กฝึกทักษะในการวาดรูประบายสี ปั้น เย็บ ถัก สาน ตัด ปะกระดาศ และเล่นของเล่น (Hildreth. 1956 : 584) การที่เด็กได้มีโอกาสในการทำงานด้านศิลปะ จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการประสานงานของกล้ามเนื้อเล็กเป็นอย่างดี นอกจากนี้ วัสดุประเภทหนังสือ ของเล่น และรูปภาพมีส่วนช่วยในการใช้กล้ามเนื้อให้ดีขึ้นด้วย การเล่นโทรศัพท์ เป็ลียนเสื้อผ้าตุ๊กตา ตัดกระดาษด้วยกรรไกร วาดภาพด้วยนิ้วมือ ปั้นดินเหนียว ถักสาน ฝึกการเขียนขอลค์บนกระดานดำ หรือใช้สีเขียนเขียนในกระดาษ เป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี

การจัดประสบการณ์ด้านการเขียนให้เด็กก่อนวัยเรียน เช่น การฝึกการวาดรูประบายสีที่จัดให้วาดบนพื้นหรือบนกระดานที่ใช้ขาตั้ง ให้เขียนเส้นต่างๆ ซึ่งได้แก่ เส้นตรง วงกลม หรือเส้นพื้นฐานต่างๆ การออกแบบโดยให้เด็กออกแบบลวดลายที่กรอบรูปภาพ กระดาษห่อหนังสือของจุลสาร ถุงกระดาษใส่ถั่ว เป็นการฝึกการใช้กล้ามเนื้อได้ดี การใช้นิ้ววาดเล่นในถาดทรายหรือเกลือจะช่วยให้เด็กเขียนเขียนได้เร็วขึ้น จะเห็นได้ว่า การฝึกทักษะในการใช้กล้ามเนื้อเล็กนั้น ทำ

ได้โดยให้เด็กได้ใช้มือหยิบจับสัมผัสกับวัตถุ และทำกิจกรรมต่างๆ ให้เล่นและเร้าความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสุขสนทนากล็ดเพลิน ก็จะช่วยพัฒนาให้ดีขึ้น

การวาดภาพของเด็กปฐมวัย เป็นการแสดงออกถึงพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กกับการพัฒนาทางด้านเชาว์ปัญญา Grippit (อ้างใน เกริก ยूनพันธ์ุ. 2532) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการเขียนภาพขอเด็กวัยนี้ โดยแบ่งเป็นระดับไว้ 10 ชั้น ดังนี้

1. ยังไม่สามารถแยกการเขียนออกเป็นแบบต่างๆ เรียกว่าขั้นขีดเขียน
2. สามารถเขียนรูปทรงเรขาคณิตหยาบๆ โดยเฉพาะวงกลมและสี่เหลี่ยม และบอกชื่อได้
3. สามารถวาดรูปสิ่งของโดยการให้เส้นสี่เหลี่ยมหรือวงกลมเท่านั้น
4. สามารถวาดภาพโดยใช้วงกลม และเส้นให้เป็นภาพคนหรือภาพสัตว์ อันเป็นความสนใจเบื้องต้น
5. สามารถวาดรูปต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถตั้งชื่อภาพที่วาดขึ้นได้
6. ให้ความสนใจสิ่งที่วาดรูปใดรูปหนึ่ง และภาพที่วาดจะเป็นงานที่เด็กเอาใจใส่และตั้งใจทำอย่างมาก มีรายละเอียดมากขึ้น
7. สามารถวาดรายละเอียดในภาพให้มีความสัมพันธ์กัน
8. ในการวาดแต่ละครั้งเด็กจะวาดเพียงภาพเดียว
8. วาดภาพผสม มีความสนุก แสดงให้เห็นได้จากสิ่งต่างๆ ในภาพ
9. สามารถพัฒนาการวาดรายละเอียดในรูปภาพ เมื่อได้มีโอกาสวาดภาพเป็นจำนวนมาก

สุขภาพและลักษณะทางกายของเด็ก

ความเจริญเติบโตของเด็กเป็นปรากฏการณ์ที่ต่อเนื่องซึ่งแต่ละระยะจะเตรียมเด็กให้พร้อมสำหรับระยะต่อไป การเติบโตของเด็กพิจารณาจาก 4 ด้าน ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นวัดรอบกะโหลกศีรษะและการงอกของฟัน นอกจากนี้ ลักษณะทางกายที่ปรากฏ และสังเกตได้ในด้านความเป็นปกติ และความผิดปกติของร่างกายโดยทั่วไปและอวัยวะบางประเภท เช่น ดวงตากลิ้ามเนื้อ ริมฝีปาก ผิวหนัง เล็บ ฟัน และอนามัยช่องปาก ก็เป็นเครื่องชี้สุขภาพของเด็กได้

น้ำหนักของเด็ก เป็นดัชนีบ่งชี้ถึงสภาวะสุขภาพ สภาพโภชนาการเด็ก กราฟที่แสดงการเพิ่มการลดน้ำหนัก ใช้อธิบายภาวะทุกโภชนาการได้อย่างคร่าวๆ ก่อนตรวจหาอาการอื่นๆ

ส่วนสูง เป็นวิธีวัดสภาพการเจริญเติบโตของเด็กที่แม่นยำที่สุด กราฟแสดงความสูงของเด็ก จะแสดงให้เห็นชีวิตในอดีตของเด็กอย่างชัดเจน และสะท้อนให้เห็นถึงประวัติการเจริญเติบโตของเด็กทั้งหมด

เส้นรอบกะโหลกศีรษะ การวัดกะโหลกศีรษะเด็กที่มีอายุแรกเกิดถึง 2 ขวบ โดยประมาณ จะให้ข้อมูลที่ใช้ประเมินขนาดและพัฒนาการของสมองได้

เพ็ญศรี กาญจนนัชฐิติ (2527) ได้ศึกษาการเจริญเติบโตในเด็กไทยในกรุงเทพฯ อายุแรกเกิดถึง 12 ปี ให้เกณฑ์การเลือกเด็กตามมติคณะอนุกรรมการมาตรฐานการเติบโตของเด็กไทย ในคณะกรรมการโภชนาการแห่งชาติ แล้วเก็บข้อมูล น้ำหนัก ส่วนสูง ความสูงขณะนั่ง ความยาวกางแขน ความหนาไข้มันใต้ผิวหนังเหนือกล้ามเนื้อที่จุดกึ่งกลางต้นแขนซ้าย เส้นรอบวงแขน เส้นรอบวงอก เส้นรอบวงศีรษะ ความยาวของเท้า ความกว้างของสะโพก การเจริญเติบโตของอวัยวะเพศ การมีประจำเดือน วิธีการทั้งหมดเป็นวิธีการวัดตามหลักของ International Children Centers แล้วจัดทำกราฟการเจริญเติบโตเป็นเกณฑ์ปกติวิสัยของเด็กในกรุงเทพฯ นอกจากนี้ได้คำนวณหาค่าแบ่งพวกสภาวะโภชนาการ เป็นเส้นแบ่งพวกภาวะโภชนาการปกติจากพวกขาดอาหาร และแบ่งพวกที่มีการขาดอาหารเป็นระดับรุนแรง และไม่รุนแรง ผลการวิจัยนี้ ได้ขยายผลในการประยุกต์อย่างมาก และได้้นำเกณฑ์ปกติดังกล่าว เพื่ออธิบายระดับพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในชนบท

การตรวจสุขภาพ กออนามัย กระทรงสาธารณสุข ได้จัดทำคู่มือเพื่อให้ครูและผู้ปกครองได้มีส่วนดูแล ติดตามและตรวจสุขภาพให้กับเด็กอย่างสม่ำเสมอ วิธีการสังเกตและตรวจสุขภาพของเด็กทำอย่างง่าย ๆ เมื่อพบอาการผิดปกติก็ส่งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตรวจวินิจฉัยรักษาหรือแนะนำการรักษา สิ่งที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. ความสะอาดของมือเท้า เล็บ ผิวหนัง
2. สีหน้า และจมูก ให้เงยหน้าขึ้น เพื่อดูรอยอักเสบแดงในจมูกและน้ำมูกสีหน้าซีด

ผิดปกติ หรือมีผื่นที่หน้า

3. ความสะอาดของฟัน และความผิดปกติของฟันและเหงือก
4. ความสะอาดของหนังศีรษะ ผม หู

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 174) ทำการศึกษาลักษณะทางกายที่ปรากฏ และสังเกตได้ในด้านความเป็นปกติและความผิดปกติของร่างกาย โดยทั่วไปสังเกตดวงตา กล้ามเนื้อ ริมฝีปาก ผิวหนัง เล็บ ฟัน และอนามัยช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์และนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า

1. โดยทั่วไป เด็กในศูนย์มีลักษณะทางกายปกติมากกว่าเด็กนอกศูนย์ คือมีสภาพที่ดีกว่าด้านดวงตา กล้ามเนื้อ ริมฝีปาก ผิวหนัง เล็บ ฟัน และอนามัยช่องปาก ส่วนที่ยังต้องการปรับปรุงมากเพื่อให้สภาพดีขึ้นทั้งสองกลุ่ม คือ อนามัยในช่องปาก

2. สำหรับเด็กนอกศูนย์ ต้องการการปรับปรุงทุกด้าน

3. สำหรับเด็กในศูนย์ ต้องปรับปรุงด้านฟันและอนามัยในช่องปากดังได้กล่าวมาแล้ว

นอกจากนั้นศูนย์ประเภทที่ 2 (ชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สปช.) ควรสนใจด้านกล้ามเนื้อ (มีลักษณะเหลว) และผิวหนัง (แห้ง แดง เป็นฝี) เพิ่มขึ้นด้วย

4. เด็กในศูนย์เมื่อเริ่มเข้าศูนย์ และเด็กนอกศูนย์เมื่ออายุเฉลี่ย 59 เดือนเท่ากัน มีการเจริญเติบโตด้านน้ำหนัก ส่วนสูง ความยาวรอบศีรษะ ความยาวรอบกึ่งกลางแขนซ้าย ต่างกันเล็กน้อย ที่เด็กในศูนย์พัฒนามากกว่าเด็กนอกศูนย์

5. เมื่อเด็กได้เข้ามาอยู่ในศูนย์ได้ระยะหนึ่งแล้วสรุปได้ว่า สภาพลักษณะทางกายและการเจริญเติบโตโดยทั่วไปดี แต่ยังมีปัญหาด้านสุขภาพฟัน และเด็กเป็นฝีกันมาก

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้การสังเกตสุขภาพกายประกอบการอธิบายระดับพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในชนบทด้วย

กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการร่างกาย

ในทางการศึกษา การพัฒนาการของเด็กเป็นผลมาจากการจัดสรรวิธีการให้การพัฒนาปรากฏ ดังนี้ การพัฒนาเด็กให้มีความเจริญทั้งทางกาย เซาว์ปัญญา ทางสังคม เป็นหน้าที่ของพ่อแม่ และผู้ที่มีหน้าที่ในสังคม กิจกรรมที่เสนอแนะเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีดังนี้

1. กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ Hammond (อ้างใน เยาวพา เดชะคุปต์. 2522 : 151) กล่าวว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถของตนได้ คุณค่าของกิจกรรมทางดนตรีทำให้เด็กเกิดความชื่นชมสนุกสนาน ฝึกการแยกเสียงต่างๆ และมีการใช้วัสดุประสาทสร้างเสริมพัฒนาการในการเคลื่อนไหวของเด็กด้วย

2. การเล่นกลางแจ้ง Sherr (อ้างใน เยาวพา เดชะคุปต์. 2522 : 152) กล่าวว่า การเล่นกลางแจ้งจะช่วยเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เสริมความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว ซึ่งพัฒนาการดังกล่าว มีความสำคัญต่อเด็กวัยนี้มาก วัสดุอุปกรณ์ที่ควรจัดไว้ให้เล่นกลางแจ้ง ได้แก่ เครื่องเล่นประกอบห้อยโนนต่างๆ ควรใช้วัสดุที่คงทนแข็งแรง อาจใช้ได้ตั้งแต่ก่อนเหล็กหรือแม้แต่ยางรถยนต์ผูกเชือก

กระบะทราย ควรมีขนาดใหญ่พอที่เด็กเข้าไปเล่นได้ และพื้นฉาบซีเมนต์ และมีความสูงประมาณ 4 นิ้ว กระบะทรายควรตั้งไว้ในที่ที่ถูกแดดเพียงครึ่งวัน และจัดหาวัสดุที่ใช้เล่นทราย เช่น ที่ตักทราย เสียม ถังน้ำเล็กๆ ไม่ควรเป็นวัสดุที่แตกหักง่าย และไม่เป็สนิมง่าย

ชิงช้า สำหรับเด็ก 4-5 ปี อาจทำจากยางรถยนต์เก่าๆ ผูกเชือก ชิงช้าสำหรับเด็กโตกว่านั้นควรทำจากผ้าใบผืนยาว และควรจัดชิงช้าไว้ในมุมที่ไม่ชนกับอุปกรณ์อื่น

ไม้สั้น ขนาดของไม้สั้นควรสัมพันธ์กับอายุของเด็ก ควรวางไว้ในที่ที่เหมาะสม ให้ห่างไกลจากอุปกรณ์อื่นพอสมควร

ม้าหมุน เด็กชอบเล่นม้าหมุนมาก ครูควรดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อความปลอดภัย เพราะบางที่เด็กอาจตกลงมา เนื่องจากกล้ามเนื้อเด็กยังไม่แข็งแรง

ในสนามเด็กเล่น ครูควรจัดอุปกรณ์ไว้ให้เด็กเล่น เช่น ม้าไม้ บันไดงู ลูกบอล เข็กลำสำหรับ กระโดด เครื่องทำสวน ไม้บล็อกขนาดต่างๆ รถลาก เรือโยก ม้าโยก รถจำลอง เครื่องบินจำลอง ซึ่งควรมีขนาดเหมาะสมกับเด็ก

น้ำ น้ำเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเล่นกับภาชนะแบบต่าง ๆ เช่น ขวด จุกไม้ก๊อก กรวย เปลือกหอย ช้อน ฝาจุก ตึกตา อาจจัดโต๊ะสำหรับให้เล่น มีขนาดสูงที่เด็กจะยืนได้สะดวก

ดินเหนียว เป็นสิ่งที่เล่นได้ทั้งในร่มและกลางแจ้ง กิจกรรมที่ใช้ดินเหนียวคือ การปั้น และ อาจมีทำภาพบนกระดานโดยใช้ดินเหนียว เวลาเล่นควรให้เด็กสวมเสื้อกันเปื้อน อาจใช้เสื้อเก่าๆ สวมทับก็ได้

3. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนากล้ามเล็ก กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่

การปั้น เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสใช้มือ ขยำ ทูบ บีบ วัสดุประเภทดินเหนียว แป้ง หรือดินน้ำมัน ทำให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อ และความสัมพันธ์ระหว่างมือและสายตา สร้าง ประสบการณ์ทางประสาทสัมผัส

การประดิษฐ์ต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่สร้างให้เด็กได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา และพัฒนาการเคลื่อนไหว ได้แก่ การประดิษฐ์จากเศษผ้า กระดาษ โคมพรม ฯลฯ

การฉีก ตัด ปะ เป็นการฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อและตาของเด็กได้เป็นอย่างดี จากที่ได้มีโอกาสจับกรรไกร หรือการฉีกด้วยมือ

การระบายสี เป็นกิจกรรมที่ให้โอกาสเคลื่อนไหวอย่างอิสระจากการระบายสี หรือลากเส้น เป็นรูปทรงต่างๆ และฝึกให้มีสมาธิในการทำงาน

การวาดภาพด้วยมือ (Finger Paint) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อและใช้นิ้วมือ แขน มือ ในการวาดภาพ

การเล่นตามมุม ราชี ทองสวัสดิ์ (2524 : 82-92) กล่าวถึงคุณค่าของการเล่นตามมุมในห้องเรียนของเด็กปฐมวัยว่า ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อด้วยการหยิบ ตั่งเตี้ยของใหญ่จนถึงของเล็ก เช่น มุมบ้าน เป็นมุมที่ควรหาอุปกรณ์ที่เป็นของซึ่งควรใช้ในบ้าน แล้วแต่สภาพแวดล้อมที่จะจัดหาได้ เช่น พวกเครื่องครัว เตา หรือวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เตารีด ที่รีดผ้าจำลอง เสื้อ โทรทัศน์จำลอง ตึกตา พร้อมเสื้อผ้า มุมบล็อก เป็นมุมที่เครื่องเล่นเป็นแท่งไม้ หรือบล็อกที่ทำจากพลาสติก กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆ ที่ให้เด็กได้ก่อสร้างเป็นรูปต่างๆ ได้ เช่น กล้องกระดาษที่ไม่ใช้ ขวดพลาสติก หลอดด้าย แกนกระดาษชำระ นอกจากนี้ อาจมียานพาหนะจำลองต่างๆ เช่น รถยนต์ เครื่องบิน สัตว์พลาสติก เป็นต้น

การจัดประสบการณ์ ในโรงเรียนสำหรับ 3-6 ปี ควรจัดเพื่อช่วยพัฒนาเด็กในด้านความชำนาญ และทักษะในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

ในแต่ละวัย ให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์คล่องตัว ทำให้การพัฒนาได้ผลดีขึ้น

2.2.2 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

พัฒนาการทางสติปัญญา

ตามทัศนะของ Piaget (อ้างใน Ginsburg and Opper. 1979) กล่าวว่า เด็กมีการคิดไม่เหมือนผู้ใหญ่ แม้ในเด็กที่ช่วงวัยต่างกัน ก็มีลักษณะการคิดต่างกัน พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา หรือพัฒนาการทางการคิดนี้ จะเป็นไปตามวัย คือขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ มีผลงานวิจัยของ Kim (1987 : 196-B) สนับสนุนลักษณะดังกล่าวคือ จากการทดสอบเด็กในเรื่องความคิดเกี่ยวกับความคงที่ของสิ่งของ (Conservation) ในเชิงน้ำหนัก จำนวนนับ ความยาว และพื้นที่ พบว่า เด็กที่มีอายุมากกว่า มีความเข้าใจและแก้ปัญหาที่ใช้ทดสอบได้ดีกว่าเด็กอายุน้อยกว่า อย่างไรก็ตาม พัฒนาการดังกล่าวยังแปรผันตามปัจจัยสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม เมื่อเด็กมี ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ก็เกิดการรับประสบการณ์ (Assimilation) และการปรับประสบการณ์เดิมให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ (Accommodation) ซึ่งมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนั้น Ames (1980 : 180-A) ได้ทำการวิจัยพบว่า มีผลส่งเสริมพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา การคิดของเด็ก

พัฒนาการทางด้านเชาวน์ปัญญา หมายถึง ความสามารถที่เพิ่มขึ้นทางสมอง ซึ่งพัฒนาการเป็นไปขั้นๆตามลำดับ ซึ่งเกิดขึ้นจากกลไก 2 ประการของสมอง คือการรับประสบการณ์ และการปรับประสบการณ์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุล (Equilibration) ขึ้น การพยายามทำให้เกิดความสมดุลทางเชาวน์ปัญญานี้ เป็นไปตามช่วงอายุ จึงสามารถแบ่งพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา การคิดออกเป็น 4 ขั้นใหญ่ๆ โดยได้ประมาณช่วงอายุในแต่ละขั้นไว้ด้วย ดังนี้

1. ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (0-2 ปี)
2. ขั้นก่อนเข้าสู่การคิด (2-7 ปี)
3. ขั้นการคิดเชิงรูปธรรม (7-11 ปี)
4. ขั้นการคิดอย่างมีแบบแผน (11-14 ปี)

ลักษณะของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลนั้น จะมีพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาการคิดขั้นที่ 2 คือ ขั้นก่อนเข้าสู่การคิด ได้แก่ การที่เด็กเริ่มเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ คือ เริ่มใช้เหตุผล แต่ยังเป็นเหตุผลที่ไม่สมจริง มีการใช้ภาษาพูดมากขึ้น รวมทั้งมีการเล่นสมมุติ (Imaginative Play) ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการใช้สัญลักษณ์นั่นเอง ในช่วงต้นของขั้นนี้ (อายุประมาณ 2-4 ปี) เด็กสามารถใช้คำได้ประมาณ 200 คำ และเมื่อถึงช่วงท้ายของขั้นนี้ (อายุประมาณ 6 ปี) เด็กจะสามารถใช้คำได้ประมาณ 200 คำ อย่างไรก็ตาม คำต่างๆ ที่เด็กใช้นั้น มักเป็นคำศัพท์เฉพาะตัวของเด็กเอง จึงมีความหมายที่แตกต่างไปจากความหมายโดยทั่วไป ไม่เพียงแต่การใช้คำศัพท์ที่

บัญญัติขึ้นมาเองเท่านั้น แม้ในเรื่องการรู้เรื่องต่างๆ เด็กวัยนี้รับรู้ตามทัศนะเฉพาะตนอยู่เป็นส่วนใหญ่ เพราะเด็กมีลักษณะเฉพาะประการหนึ่งที่เรียกว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentrism) ซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กเข้าใจสิ่งต่างๆ คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่สามารถคิดย้อนกลับ (Reversibility) ซึ่งเป็นผลให้เด็กในวัยนี้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องความคงที่ของสิ่งของ (Conservation) ในเชิงปริมาณ น้ำหนัก ความยาว และปริมาตร เมื่อรูปทรงของสิ่งนั้นเปลี่ยนแปลงไปได้ และเด็กยังไม่สามารถจำแนก สิ่งของโดยใช้เกณฑ์มากกว่าหนึ่งมิติได้ จนกระทั่งช่วงอายุประมาณ 7-11 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางเชาวนปัญญาการคิดอยู่ในขั้นที่ 3 คือการคิดขั้นเชิงรูปธรรม ความสามารถทางเชาวนปัญญาการคิดของเด็กก็จะเพิ่มขึ้น โดยสามารถคิดย้อนกลับได้ เข้าใจเรื่องความคงที่ของสิ่งของ จำแนกหรือจัดหมวดหมู่ของสิ่งของได้ เข้าใจความสัมพันธ์กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่เฉพาะกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น ส่วนในเรื่องของสิ่งที่เป็นนามธรรมแล้ว เด็กจะเข้าใจอย่างถูกต้องเมื่อได้อายุประมาณ 11 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางเชาวนปัญญาการคิดริเริ่มเข้าสู่ขั้นสูงสุด คือขั้นการคิดอย่างมีแบบแผน

อย่างไรก็ดี ช่วงอายุที่ประมาณไว้ในแต่ละขั้นตอนของพัฒนาการทางเชาวนปัญญาดังกล่าวมาแล้วนั้น มิได้เป็นดัชนีสำคัญในการระบุ ว่า เด็กในวัยดังกล่าวจะต้องมีพัฒนาการทางเชาวนปัญญาอยู่ในขั้นนั้นๆ อย่างแน่นอน ทั้งนี้ยังมีความแตกต่างระหว่างบุคคลอยู่ในเรื่องของอายุที่เด็กเริ่มเข้าสู่พัฒนาการทางเชาวนปัญญาในแต่ละขั้น และการพัฒนาจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งจะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป จนกว่าช่วงต่อระหว่างขั้นของพัฒนาการจะผ่านพ้นไปโดยสมบูรณ์ เด็กก็จะมีพฤติกรรมทางเชาวนปัญญาการคิดเป็นไปตามลักษณะขั้นนั้นๆ อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น เด็กวัย 6-7 ปี จะอยู่ในช่วงรอยต่อระหว่างขั้นเข้าสู่การคิดกับขั้นการคิดเชิงรูปธรรม เด็กเริ่มเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความคงที่ของสิ่งของ แต่เด็กยังไม่มั่นใจัก ดังนั้นคำตอบของเด็กเมื่อถูกถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องความคงที่ของสิ่งของจึงยังคงไม่ถูกต้อง แต่แสดงให้เห็นซึ่งความลังเลไม่แน่ใจว่าคำตอบควรเป็นอย่างไร ส่วนเด็กที่มีอายุมีอายุ 8 ปีขึ้นไปนั้น สามารถให้คำตอบได้ถูกต้องโดยตนเองไม่ลังเล ทั้งนี้เพราะเด็กสามารถเข้าใจเรื่องความคงที่ของสิ่งของได้แล้วนั่นเอง (Formanek and Guyrian. 1976 : 8)

ลักษณะงานที่ใช้ทดสอบพัฒนาการทางเชาวนปัญญาการคิดของเด็กในการวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกงาน (Tasks) ต่างๆ ที่ใช้ทดสอบพัฒนาการทางเชาวนปัญญาการคิดของเด็ก ได้แก่ การจัดหมวดหมู่ ซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และการจัดลำดับ

1. การจัดหมวดหมู่ ความสามารถในการจัดหมวดหมู่สิ่งของต่างๆ นั้น เป็นความสามารถทางเชาวนปัญญาของเด็ก ซึ่งจะค่อยๆ พัฒนาขึ้นทีละน้อย และเด็กจะมีความสามารถในการจัดหมวดหมู่สิ่งของได้เหมือนผู้ใหญ่ เมื่ออายุประมาณ 8 ปี พัฒนาการของความสามารถในการจัดหมวดหมู่นี้ อาจแบ่งออกเป็นระยะๆ ดังนี้

ระยะที่ 1 (อายุต่ำกว่า 5 ปี) เด็กมักจะจำแนกสิ่งของออกตามความคิดเห็นส่วนตัว ซึ่งไม่เป็นไปตามกฎที่ชัดเจน เช่น การจำแนกตามรูปทรง หรือจำแนกตามสี เกณฑ์ของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไปกลับมา ไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนในการจำแนกนั้นๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อนำแผ่นไม้รูปทรงและสีต่างๆ กันมารวมกัน เด็กอาจหยิบวงกลมสีเหลืองมาวางต่อกับวงกลมสีน้ำเงินที่วางไว้แล้วนั้น คราวนี้จึงดูเหมือนว่าเด็กเริ่มจำแนกสี เรียกว่า ระยะ Graphic Collections

ระยะที่ 2 (อายุ 6-8 ปี) ระยะนี้ถือเป็นช่วงต่อ ซึ่งกำลังพัฒนาไปสู่การจำแนกหมวดหมู่แบบผู้ใหญ่ ระยะนี้จะจำแนกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ 1 มิติ โดยพิจารณาจากความเหมือนที่มองเห็นได้ด้วยตาเท่านั้น ยังไม่สามารถจำแนกสิ่งของตามเกณฑ์ที่เป็นนามธรรม และไม่เข้าใจกลุ่มย่อยกลุ่มใหญ่ ซึ่งความสามารถดังกล่าวนี้ จะเริ่มพัฒนาขึ้นเมื่อเด็กอายุประมาณ 8 ปี

ระยะที่ 3 (อายุ 8 ปีขึ้นไป) เด็กสามารถจัดหมวดหมู่สิ่งของตามเกณฑ์ต่างๆ เหมือนผู้ใหญ่ และเข้าใจเรื่องกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่

2. การจัดลำดับ ความสามารถในการจัดลำดับจะพัฒนาขึ้นทีละน้อย สังเกตได้จากการจัดลำดับสิ่งของตามน้ำหนัก หรือความเข้มของสี เป็นต้น เมื่อเด็กอายุประมาณ 2-3 ปี มักจะทำได้เพียงแบ่งของออกเป็น 2 ประเภท เช่นขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก หรือสีอ่อนกับสีเข้ม เป็นต้น เด็กอาจจัดลำดับสิ่งของเพียงบางส่วน และมีบางส่วนที่เหลือทิ้งไว้ เมื่อเด็กอายุมากขึ้น การจัดลำดับสิ่งของ เด็กจะประณีตขึ้น การแบ่งประเภทจะละเอียดขึ้น เช่น แบ่งเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เป็นต้น เด็กที่อยู่ในช่วงต่อซึ่งกำลังจะเริ่มพัฒนาไปสู่ความสามารถในการจัดลำดับได้ถูกต้องนั้น จะเริ่มด้วยการลองผิดลองถูก และไม่สามารถจัดลำดับได้ทันทีทันใด แต่ในที่สุดก็จะพบวิธีการจัดลำดับสิ่งนั้น ตัวอย่างเช่น ในการจัดลำดับสิ่งของตามขนาด เด็กอาจเลือกของชิ้นใหญ่ที่สุด โดยหยิบบอลออกมาครั้งแรก ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งจัดลำดับของในกองนั้นหมดทุกชิ้น จากตัวอย่างดังกล่าว เด็กอาจจะเริ่มด้วยการหยิบชิ้นที่เล็กที่สุดก่อนก็ได้เช่นกัน แล้วค่อยๆ เรียงลำดับไปสู่ชิ้นที่ใหญ่ที่สุด ลักษณะของความสามารถในการจัดลำดับของเด็กพัฒนาไปดังนี้

ระยะที่ 1 (อายุต่ำกว่า 5 ปี) เด็กมักจะแบ่งของออกเป็น 2 กอง เช่น เมื่อนำแท่งไม้ที่มีความยาวไม่เท่ากัน 10 แท่ง มาให้เด็กจัดลำดับ เด็กจะแบ่งแท่งไม้นั้นออกเป็น 2 พวก คือพวกขนาดใหญ่และพวกขนาดเล็ก

ระยะที่ 2 (อายุ 5-6 ปี) เด็กอาจจัดลำดับสิ่งของได้เป็นบางส่วน หรือจากตัวอย่างเดิม เมื่อนำแท่งไม้ที่มีความยาวไม่เท่ากัน 10 แท่ง มาให้เด็กเรียงลำดับ เด็กอาจแบ่งแท่งไม้เหล่านั้นออกเป็น 3 พวก คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แล้วเรียงลำดับแท่งไม้ได้ถูกต้อง 2-3 อัน

ระยะที่ 3 (อายุ 7-8 ปี) เด็กวัยนี้สามารถจัดลำดับแท่งไม้ที่มีความยาวไม่เท่ากัน จำนวน 10 แท่ง ได้อย่างถูกต้อง

พัฒนาการทางภาษา

พัฒนาการทางภาษา ภาษานั้นมีความเกี่ยวข้องกับเขาวรรณปัญญา ความเห็นของนักจิตวิทยาแบ่งได้ 2 กลุ่ม กลุ่มแรก จัดพัฒนาการทางภาษาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทางเขาวรรณปัญญา โดยถือเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาการทางเขาวรรณปัญญา ส่วนกลุ่มที่สอง เห็นว่าพัฒนาการทางภาษากับพัฒนาการทางเขาวรรณปัญญา เป็นคนละระบบ แต่พัฒนาคู่ขนานกันไปโดยใช้ภาษามีส่วนช่วยเสริมพัฒนาการทางเขาวรรณปัญญา

พัฒนาการทางภาษาเป็นไปตามลำดับขั้น เช่นเดียวกับพัฒนาการด้านอื่นๆ ของมนุษย์ อีกทั้งพัฒนาคู่ขนานกันไปและเอื้อประโยชน์แก่กัน เช่น พัฒนาการทางภาษาต้องอาศัยความพร้อมของอวัยวะต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเปล่งเสียง หรือพัฒนาการทางภาษาช่วยพัฒนาการทางเขาวรรณปัญญา โดยช่วยให้บุคคลสามารถสื่อความคิดออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ ได้ชัดเจนกว่าการแสดงออกด้วยกิริยาท่าทางเพียงอย่างเดียว

พัฒนาการทางภาษานั้น แม้จะเป็นไปตามลำดับขั้นเหมือนกันในเด็กทุกคน แต่อัตราของการพัฒนาในแต่ละขั้นนั้นแตกต่างกันออกไป แต่ยังพอประมาณช่วงอายุของพัฒนาการทางภาษาแต่ละลำดับได้ ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

ในช่วงอายุ 3-5 ปี เด็กจะรู้คำคุณศัพท์มากขึ้น ใช้ประโยคที่ได้ใจความสมบูรณ์แม้จะไม่ถูกต้องตามหลักภาษามากนัก ประโยคที่ใช้ซับซ้อนมากขึ้นใช้คำศัพท์มากขึ้นนิตยา ประพฤติกิจ (2532 : 5) กล่าวไว้ว่า เด็กเรียนรู้ภาษาพูดจากการได้มีคนพูดด้วยกับตนและเป็นคำพูดที่สื่อความหมาย เชื่อกันว่าเด็กจะพัฒนาภาษาได้ดีที่สุดหากผู้ใหญ่พูดคุยด้วย และปฏิสัมพันธ์กับเด็กเหมือนกับว่า เด็กคือคู่สนทนาคนหนึ่งที่คุณกันรู้เรื่อง และการที่เด็กรู้จักและเข้าใจคำศัพท์มากขึ้น ก็เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กพูดมากขึ้นด้วยส่วนหนึ่ง

ในด้านการรู้จักและเข้าใจคำศัพท์ของเด็กนี้ Herriot (อ้างใน เพ็ญจันทร์ สุนทรจารย์. 2525 : 17) ให้ความเห็นว่า เด็กเรียนรู้ความหมายของคำโดยการเชื่อมโยงคำกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในขณะที่ได้ยินคำนั้น โดยเด็กจะสะสมคำต่างๆ นี้ไว้ และนำมาใช้พูดในโอกาสต่อมา ซึ่งการได้ประสบการณ์ดังกล่าวเหล่านี้ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้โครงสร้างทางภาษาของเด็ก และสรุปได้ความคิดของนักจิตวิทยาต่างๆ เกี่ยวกับความสามารถในการพูดของเด็กไว้ มี 3 ประเด็นคือ คำศัพท์ ความชัดเจนในการออกเสียง และการสร้างประโยค ทำการทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กเพียงด้านเดียว คือ การรู้จักและเข้าใจคำศัพท์ ส่วนความชัดเจนในการออกเสียงนั้น พิจารณาประกอบบ้างเท่านั้น

กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางเขาวรรณปัญญาและภาษา Henrick (อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ. 2536 : 146) ได้เสนอแนะวิธีการขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กไว้ 7 วิธี คือ

1. รู้จักฟังเด็ก
2. ให้เด็กได้พูดคุยถึงเรื่องที่เขาได้พบเห็นหรือได้ฟังมา
3. รู้จักพูดคุยหรือสนทนากับเด็ก
4. รู้จักซักถามเพื่อให้เด็กได้ใช้ภาษาได้กว้างขวางขึ้น
5. ให้เด็กได้ฝึกฝนการฟัง
6. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเมื่อพบว่าเด็กมีปัญหา
7. ใฝ่หาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยทางด้านพัฒนาการทางภาษา

เนื่องจากการได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพ และทางสังคม เป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาการคิดของเด็ก ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงควรได้จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจ สัมผัสสิ่งต่างๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะตัวเด็กจะต้องเป็นผู้ลงมือกระทำ จึงจะเกิดพัฒนาการและการเรียนรู้ขึ้น หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งก็คือ เด็กจะต้องมีโอกาสได้รับประสบการณ์ที่เป็นภาวะไม่สมดุล (Disequilibrium) ซึ่งภาวะดังกล่าว จะช่วยกระตุ้นให้เกิดภาวะสมดุลขึ้น ซึ่งภาวะสมดุลนี้จะเกิดได้ต่อเมื่อเด็กได้มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งนั้นมากพอ (Wadsworth. 1978 : 78-79)

ในส่วนของ การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาก็เช่นเดียวกันกับการส่งเสริมพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาการคิด คือเด็กจะต้องได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากพอ นั่นคือ มีผู้ใหญ่พูดคุยโต้ตอบด้วย และในการสนทนาได้ตอบกับเด็คนั้น การเรียนชื่อสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ อย่างถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ใหญ่จะต้องกระทำ ทั้งนี้ เป็นการช่วยให้เด็กรู้จักคำต่างๆ มากขึ้น อีกทั้งยังต้องมีการให้แรงเสริมเมื่อเด็กใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือพัฒนาขึ้นจากเดิม

2.2.3 พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และจิตใจ

พัฒนาการทางด้านนี้ นับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้น หากได้รับการพัฒนาให้ถูกทาง ย่อมเกิดผลดีต่อสังคมปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้ความเจริญทางวัตถุกำลังเข้ามาครอบงำ

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

พัฒนาการทางด้านอารมณ์ ในระดับของเด็กก่อนวัยเรียน จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และเมื่ออายุมากขึ้นก็จะค่อยๆ ลดลง และการที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนวัยเดียวกัน จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ปฏิกริยาจากเพื่อนๆ ผลการวิจัยพบว่า เด็กก่อนประถมที่ได้รับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนทั้งมากและน้อย มีการลดลักษณะการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านอารมณ์และความรู้สึกทั้งสองกลุ่ม แต่เด็กที่ได้รับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมาก มีการลด

ลักษณะดังกล่าวลงมากกว่าเด็กที่ได้รับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนน้อย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 42-43)

2.2.4 พัฒนาการทางด้านสังคม

พัฒนาการทางด้านสังคม หมายถึง การพัฒนาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ พฤติกรรมเหล่านี้ รวมถึงส่วนที่เนื่องมาจากค่านิยม และเจตคติ ส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะตน และส่วนที่สัมพันธ์กับบุคคลอื่น การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเพื่อนร่วมวัย ในระยะแรกของวัยอนุบาล เด็กมักจะชอบเล่นคนเดียว แต่เมื่อโตขึ้นจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น จะมีการร่วมมือเป็นมิตร และมีความเข้าใจในความรู้สึกของเพื่อนเพิ่มขึ้น จากการสังเกตเด็กเวลาเล่น พบว่าเด็กอายุ 4 ขวบ จะใช้แรงเสริมในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน โดยการตั้งใจฟัง การยอมรับเพื่อน โดยการแสดงความรัก และให้คำชมเชย พัฒนาการทางสังคมของเด็กมักจะขึ้นกับการอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน บางครอบครัวมักจะสนับสนุนและให้แรงเสริมพฤติกรรมของเด็กที่เรียบร้อยและเงียบ บางครอบครัวให้แรงเสริมพฤติกรรมที่ค่อนข้างก้าวร้าว แต่สำคัญที่สุดก็คือความรักและความอบอุ่นที่เด็กได้รับจากพ่อแม่ ทำให้เด็กกล้าที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กบางคนมาจากบ้านที่พ่อแม่ใช้อำนาจ และใช้วิธีชู้ทำโทษตลอดเวลา ทำให้เด็กมีความกลัวไม่กล้าที่จะอยู่ใกล้ และเมื่ออยู่โรงเรียนเด็กก็อาจจะพยายามหลีกเลี่ยงที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเพื่อนร่วมวัย ครูจึงควรให้การสังเกตพฤติกรรมของเด็ก ถ้าพบเด็กที่มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อน ก็ควรจะหาวิธีช่วย โดยพยายามให้แรงเสริมด้วยการชมเชยเวลาที่เห็นเด็กเล่นกับเพื่อน

พัฒนาการทางด้านจริยธรรม

พัฒนาการทางด้านจริยธรรม มีผู้ให้ความหมายของ จริยธรรม ไว้หลายความหมาย และเนื่องจากการทำความเข้าใจความหมายของ จริยธรรม มีความสำคัญมาก จึงแบ่งความหมายของ จริยธรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ

จริยธรรม คือ หลักการหรือแนวทางปฏิบัติตน

จริยธรรม คือ การกระทำหรือการแสดงออกในรูปของพฤติกรรม

ความหมายของ จริยธรรม ในแง่ของหลักการหรือแนวทางปฏิบัติตน เพื่ออยู่กันได้อย่างเย็นในสังคม ซึ่งจริยธรรมมีโครงสร้างสำคัญอย่างน้อย 2 ข้อ คือ

1. ศีลธรรม (Moral Value) สิ่งที่ดีเว้น สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
2. คุณธรรม (Ethical Value) สิ่งที่ดีควรปฏิบัติ

ซึ่งทั้งสองข้อรวมกัน เรียกว่า จริยธรรม

จริยธรรม คือ มรรคหรือมัชฌิมาปฏิปทา ซึ่งหมายถึง ระบบจริยธรรม ระบบความประพฤติปฏิบัติ หลักคำสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีงาม หรือหลักการครองชีวิตที่ถูกต้องสมบูรณ์ของ

มนุษย์ที่จะนำไปสู่จุดหมาย คือความดับทุกข์หรือความสุดสิ้นปัญหา อยู่อย่างเป็นอิสระไร้ทุกข์ (พระเทพเวที. 2528 : 5)

ความหมายของจริยธรรมในแง่ของการกระทำ หรือการแสดงออกในรูปพฤติกรรม ก็มีผู้ให้คำนิยาม ดังตัวอย่างเช่น การกระทำทั้งกาย วาจา และใจ ที่ตั้งานเป็นประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น และสังคม (กรมวิชาการ. 2523 : 5) ได้กำหนดรายการพฤติกรรมซึ่งแบ่งคุณสมบัติใน จริยธรรม คือ การใฝ่ดี จริยธรรม ความไม่ประมาท ความซื่อสัตย์สุจริต เมตตากรุณา ความขยันหมั่นเพียร สติสัมปชัญญะ และหิริโอตตัปปะ จริยธรรม คือความประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งานที่สังคมยอมรับ เพื่อให้บรรลุถึงสภาพชีวิตที่มีคุณค่าอันพึงประสงค์ของตนและสังคม นอกจากนั้น ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2524 : 25) ยังได้ให้ความหมายของ จริยธรรม ไว้กว้างๆ คือ ลักษณะทางสังคม หลายลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ ด้วย ลักษณะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งในสองประเภท คือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม นั่นคือ เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม นั่นคือ เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัด และผู้กระทำส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่สมควร ฉะนั้นผู้มีจริยธรรมสูงคือ ผู้มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมากและประเภทหลังน้อย และ สมพร เทพลีธา (2533 : 35) ได้รวบรวมความหมาย ดังนี้

1. จริยธรรมเป็นสิ่งที่เรียนรู้
2. ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือความรู้ ความคิด องค์ประกอบเชิงความรู้สึกและอารมณ์ และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม
3. พัฒนาการทางจริยธรรมเกิดควบคู่กับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา
4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมบางอย่างเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น ความซื่อสัตย์ บุคคลบางคนอาจจะไม่โกงเกี่ยวกับการเงิน แต่อาจจะโกงเวลาสอบ เป็นต้น
5. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม อาจกล่าวได้ว่ามี 3 ประเภท คือ
 - 5.1 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่มีลักษณะสากลคือ เหมือนกับพฤติกรรมในวัฒนธรรมหรือสังคมอื่นทั่วโลก
 - 5.2 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เหมือนกับพฤติกรรมของกลุ่มชน ชุมชน หรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก
 - 5.3 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะคน ทำให้คนนั้นต่างกับคนอื่นเป็นปัจเจกบุคคล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน

ทิศทางของการพัฒนาเด็ก เพื่อสร้างรากฐานของชีวิตในช่วง 0-6 ปี ที่น่าจะเป็นไปในปัจจุบัน มีเหตุผล 3 ประการ คือ

1. การพัฒนาเด็กบนพื้นฐานของความรู้ทางวิทยาศาสตร์

การเจริญเติบโตของสมองและร่างกาย รวมทั้งจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กในช่วง 0-6 ปี มีความสำคัญมาก เป็นช่วงที่เด็กเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็วที่สุด และเป็นช่วงที่การปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมมีผลต่อชีวิตเด็กอย่างสูงที่สุด

ทางด้านสุขภาพกาย หากได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ ได้รับสารพิษ เป็นโรคหรือประสบปัจจัยเรื่องต่างๆ ก็จะมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของสมอง เซลล์สมองไม่เจริญเติบโตเต็มที่ที่ไม่เท่าที่ควร แม้จะได้รับอาหารที่เพียงพอในวัยที่สูงขึ้น สมองก็ฝ่อไปแล้วไม่สามารถเจริญเท่าที่ควรได้ เพราะโครงสร้างของสมองของเด็กเติบโตอย่างรวดเร็วจนเกือบเต็มที่ถึงร้อยละ 90 ขณะที่โครงสร้างทางบุคลิกภาพก็พัฒนาขึ้นเช่นกัน ตั้งแต่วัยทารกจนถึงก่อนวัยเรียน ต่อจากระยะนั้น พัฒนาการจะดำเนินไปอย่างช้า ๆ เพื่อให้สมองและบุคลิกภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเท่านั้น ดังนั้น จึงควรให้ทุกคนและทุกหน่วยตระหนักถึงคุณค่าของเด็กเล็ก และบทบาทของการร่วมเสริมสร้างสุขภาพชีวิตของเด็กในวัยต้นนี้

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และอื่นๆ

เปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และอื่นๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่รุนแรงขึ้น จะมีผลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น โอกาสที่พ่อแม่จะมีเวลาอยู่กับลูกซึ่งเป็นเด็กเล็กน้อยลง มีเด็กที่ถูกทอดทิ้งมากขึ้น ครอบครัวยากจน ซึ่งไม่สามารถได้รับความช่วยเหลือจากบริการของรัฐและชุมชนได้อย่างเพียงพอ ทำให้มีเด็กที่พิการและเด็กด้อยโอกาสในสังคมมากขึ้น

การขาดการเตรียมพร้อมที่ดีของพ่อแม่ ในปัจจุบันเนื่องจากไม่มีความรู้และไม่พร้อมที่จะมีลูก จะเป็นผลให้เด็กขาดการได้รับความเอาใจใส่ตั้งแต่ในครรภ์จนถึงแรกคลอด ปัญหาต่างๆ เหล่านี้จะเพิ่มมากขึ้น และเป็นผลให้การพัฒนาเด็กในช่วง 0-6 ปี มีปัญหามากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพในวัยต่อไป การให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กในวัย 0-6 ปีนี้ โดยเน้นการเตรียมความพร้อมของพ่อแม่ให้มากขึ้น สร้างเงื่อนไขทางสังคมที่อำนวยความสะดวกแก่พ่อแม่เลี้ยงดูดูแลใกล้ชิดมากขึ้นในช่วงแรกของชีวิต และส่งเสริมให้พ่อแม่มีบทบาทในด้านการอบรมเลี้ยงดูและเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต จะเป็นการบรรเทาปัญหาที่จะเกิดมากขึ้นในอนาคต ทั้งยังเป็นการพัฒนาประชากรรุ่นต่อไปให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพอีกด้วย

3. โครงสร้างทางด้านประชากร

แนวโน้มของโครงสร้างประชากรในระยะ 10 ปีข้างหน้า ประชากรกลุ่มอายุ 0-6 ปีแม้จะลดลง แต่ก็ยังเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศอยู่ ขณะเดียวกัน ประชากรกลุ่มอายุ 6-14 ปี

จะเพิ่มมากขึ้น ปัญหาต่างๆ จากประชากรกลุ่มหลัง จะทวีเพิ่มมากขึ้นหากไม่มีการพัฒนารากฐานของชีวิตให้ดีให้กับประชากรกลุ่มนี้ตั้งแต่ในปัจจุบันขณะยังอยู่ในช่วงอายุ 0-6 ปี เพราะการให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กอายุ 0-6 ปี จะเป็นการสร้างรากฐานของชีวิตที่มั่นคงให้กับเด็ก เพื่อเด็กจะได้ก้าวไปสู่วัยผู้ใหญ่ที่ราบรื่น มีร่างกายแข็งแรงสามารถช่วยตัวเองได้ เข้ากับผู้อื่นได้ รู้จักรับผิดชอบชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นการเตรียมพร้อมเพื่อให้เด็กก้าวไปสู่วัยต่อไปอย่างมีความสุข

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้

ทฤษฎีพัฒนาการและทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่สามารถอธิบายได้หมดเกี่ยวกับการกำเนิดกลไกการพัฒนารากฐาน และการเปลี่ยนแปลงของลักษณะการทำหน้าที่ทางด้านจิตใจทางกายทางปัญญา ทางอารมณ์ และสังคม จึงต้องศึกษาทฤษฎีหลายทฤษฎีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ซึ่งทฤษฎีที่น่าสนใจเกี่ยวข้องกับพัฒนาการ ได้แก่

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)
2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม (Developmental of Socialization)
3. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิด (Cognitive Theory)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

นักจิตวิทยาและจิตแพทย์ชาวออสเตรียชื่อ Sigmund Freud เป็นผู้เห็นความสำคัญของประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในวัยเด็กว่า มีผลโดยตรงต่อลักษณะพัฒนาการและบุคลิกภาพในวัยที่เจริญเติบโต เขากล่าวว่า พัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคลเป็นไปตามลำดับขั้น เรียกว่า Psychosexual Stage ได้แก่ ระยะเวลาปาก (Oral Stage) ระยะเวลาขั้วถ่าย (Anal Stage) ระยะเวลาอวัยวะสืบพันธุ์ (Phallic Stage) ระยะเวลาพักตัวหรือระยะแฝง (Latency Period) และระยะเวลาความพอใจในการรักเพศตรงข้าม (Genital)

Sigmund Freud อธิบายว่า มนุษย์จะผ่านขั้นตอนนี้เป็นขั้นๆ ไป ถ้าบุคคลไม่สนองความพอใจตามสมควรในความต้องการขั้นใดจะเกิดปัญหาพัฒนาการขั้นต่อไป เป็นผลให้เกิดความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตเมื่อโตขึ้น และเมื่อโตก็ตามที่การสนองตอบในขั้นใดไม่สมบูรณ์ เด็กก็มักจะหวนกลับไปใช้วิธีการเก่าๆ ที่เคยใช้ในขั้นพัฒนาการขั้นก่อนๆ ลักษณะของ "การย้อนกลับ" ซึ่งเป็นการที่ผู้ใหญ่ย้อนกลับไปสู่ขั้นตอนหนึ่งในอดีต เพื่อสนองความต้องการอย่างเด็กๆ ของเขา

ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้กับขั้นพัฒนาการ

Sigmund Freud เขียนทฤษฎีการเรียนรู้กับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ควบคู่กันไป ในเรื่องกฎของความพอใจ เขาเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต้องการความสุข ความยินดี และหลีกเลี่ยงความทุกข์ ความเจ็บปวด มนุษย์เรียนรู้ได้โดยการให้รางวัลและการทำโทษ และเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้ของเด็กแต่ละระดับจะแตกต่างกัน เนื่องจากขั้นพัฒนาการมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะถ้าเด็กมีพฤติกรรมที่เป็นลักษณะของขั้นใดขั้นหนึ่งยึดเยื้อมากกว่าปกติ เด็กจะมีปัญหาในการเรียนรู้ในสิ่งที่อยู่ขั้นต่อไป

2. สิ่งที่ได้เด็กได้รับประสบการณ์ในอดีต จะสัมพันธ์กับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นั่นคือ สิ่งต่างๆ ที่เด็กเรียนรู้เบื้องต้น มีผลทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพที่ถาวร

3. ระยะเวลา Latency เป็นระยะที่พร้อมจะสนใจสิ่งแวดล้อมต่างๆ เป็นระยะที่พร้อมจะเข้าเรียน ปัญหาเรื่อง Oedipus Complex หดไปชั่วคราว เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น หรือเริ่มเกิดปัญหาขึ้นมาใหม่

4. การเรียนรู้ได้รับอิทธิพลจากบ้านและโรงเรียน การเรียนรู้ทางสังคมได้รับอิทธิพลจากกลไกการปรับตัว (Defenses Mechanism) เช่น การเลียนแบบ การขัดทอดความผิดให้ผู้อื่น เป็นต้น

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม

Erikson เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มจิตวิเคราะห์ Erikson เน้นความสำคัญของความสัมพันธ์และความต้องการทางสังคม (Social) ที่มีต่อพัฒนาการ มากกว่าความสำคัญของพัฒนาการทางเพศ (Psychosexual) ดังเช่นทฤษฎีของ Sigmund Freud เขากล่าวถึงวัยเด็กว่า เป็นวัยของการเรียนรู้ประสบการณ์รอบตัว มีการเรียนรู้โลกที่เขาอยู่ว่าเป็นอย่างไร เป็นโลกที่มีความสุขหรือมีแต่ความทุกข์ใจ ถ้าเด็กมีขั้นพัฒนาการที่เต็มไปด้วยความสุข ก็จะทำให้เกิดความคิดว่า โลกที่ตนอยู่น่ารื่นรมย์มีความสุข แต่ถ้าเด็กเกิดความทุกข์ใจ ความรู้สึกของเด็กจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม เพราะฉะนั้น ความรู้สึกของเด็กจึงขึ้นอยู่กับการปฏิบัติของบิดามารดา สิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงคือ ให้เด็กมีความแน่ใจว่า บิดามารดารักเขา ความสัมพันธ์ขั้นต้นนี้จะเป็นจุดเริ่มในการพัฒนาความเชื่อมั่นและอารมณ์ในวัยโตของเด็ก อีริคสันแบ่งขั้นของพัฒนาการออกเป็น 8 ขั้น ในแต่ละขั้น เด็กจะพบปัญหาเฉพาะวัย ถ้าเขาสามารถแก้ปัญหานั้นได้ เขาก็จะพัฒนาสู่ขั้นต่อไปได้ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ คือ

1. แรงขับภายในร่างกาย คือความต้องการทางกาย

2. วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม มีผลต่อทางร่างกายและจิตใจ ในการกำหนดบุคลิกภาพของตน บุคลิกภาพของคน วัฒนธรรม มีบทบาทอยู่ตลอดเวลาในการกำหนดพฤติกรรม เช่น ได้รับความอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อเด็กในรูปใดนั้น ขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะได้รับในสิ่งเหล่านี้เป็นสำคัญ

การเล่นของเด็กก็มีส่วนต่อการพัฒนาการ เพราะเด็กจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวเด็กกับสิ่งแวดล้อม เช่น รู้จักยอมแพ้ อดทน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละชาติ นอกจากนี้ การเล่นของเด็กยังเป็นส่วนสะท้อนสังคมได้ดี

3. ลักษณะของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดให้แต่ละคนแตกต่างกัน อีริคสัน เชื่อว่าการปรับตัวทางอารมณ์มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากอารมณ์เกิดขึ้นได้จากการที่บุคคลมีความสัมพันธ์กับคนอื่น

ขั้นพัฒนาการทางสังคม

Erikson ได้แบ่งระยะพัฒนาการในแต่ละวัยออกเป็น 8 ระยะ ดังนี้

1. ความเชื่อใจไว้ใจหรือความระแวงไม่ไว้ใจ (Trust & Mistrust) ในอายุแรกเกิดถึง 1 ปี
 2. ความรู้สึกอิสระและความระแวงไม่แน่ใจ (Autonomy & Shame, Doubt) อายุ 2-3 ปี
 3. ความคิดริเริ่มและความรู้สึกผิด (Intuitive & Guilt) อายุ 4-5 ปี
 4. ความขยันหมั่นเพียรและความรู้สึกมีปมด้อย (Industry & Inferiority) อายุ 9-11 ปี
 5. การมีเอกลักษณ์ของตนเองและความสับสนไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง (Identity & Role Confusion) ในช่วงวัยรุ่น
 6. ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมและความรู้สึกอ้างว้างโดดเดี่ยว (Intimacy & Isolation) ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
 7. ความรู้สึกมีมั่นคงและความสนใจในตนเอง ความเฉื่อยชาไม่ก้าวหน้า (Generativity & Stagnation) ช่วงวัยผู้ใหญ่และวัยกลางคน
 8. ความมั่นคงสมบูรณ์และความหมดหวังท้ออาลัย (Integrity & Despair) ช่วงวัยชรา
- จากทฤษฎีของ Erikson จะพบว่า การอธิบายลักษณะพัฒนาการของเด็กแต่ละขั้นคล้ายคลึงกับทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ Sigmund Freud ผู้เป็นอาจารย์ แต่อีริคสันได้อธิบายนอกเหนือไปจากทฤษฎีของ Sigmund Freud และไม่ได้เรียกขั้นแห่งพัฒนาการตามชื่อบริเวณทางกายแบบ Sigmund Freud แต่ให้ต่างกันออกไป

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิด

Piaget นักจิตวิทยาชาวสวิส ศึกษาพัฒนาการทางปัญญาของเด็กเป็นขั้นๆ เขาอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์เฉพาะด้านความคิด ความเข้าใจ ด้วยการสังเกตลูกของเขาเอง ด้านการรับรู้ และขบวนการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) พบว่าวิธีการคิดและการให้เหตุผลในสิ่งต่างๆของเด็กน่าสนใจมาก เพราะแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ Piaget กล่าวว่า ระหว่างระยะเวลา

ตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่น คนเราจะค่อยๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และเขาได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาและความรู้ออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นพัฒนาการด้านประสาทสัมผัส (Sensorimotor Operation) อายุแรกเกิด-2 ปี

Piaget เชื่อว่า ระหว่าง 2 ปีแรกของชีวิต สติปัญญาและความคิดของเด็กแสดงออกโดยการกระทำ เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมโดยการกระทำ และการกระทำจะเกิดการรับรู้ โดยผ่านทางอวัยวะสัมผัสโดยตรง ระยะเวลาเด็กยังไม่สามารถพูดและใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ได้ ตัวอย่างเช่น ทารกแรกเกิดจะใช้ปฏิกิริยาสะท้อน (Inborn Reflexes) เป็นเครื่องมือซึ่งมีมาแต่กำเนิดหรือภายหลังคลอด แต่ระหว่าง 2 ปีต่อมา ความสามารถก็จะขยายมากขึ้น

Piaget มีความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับที่คนส่วนมากเข้าใจกันว่า พฤติกรรมของเด็กทารกมีแต่นอนและพึ่งพาอาศัยแต่ผู้อื่น ในด้านการเล็งดูเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เขากล่าวว่า เด็กมีการกระทำและพยายามทำความเข้าใจโลกรอบตัวเขา การกระทำครั้งแรกจะเป็นไปโดยบังเอิญต่อไปจะเป็นการกระทำที่มีการวางแผนและเป็นไปตามประสบการณ์ของตน ตัวอย่างเช่น เด็กเคยเห็นขวดนม ต่อมาเคยเห็นปากขวดนมไหลออกมาจากฝ้าห่ม เด็กจะรู้ว่าขวดนมทั้งขวดจะต้องอยู่บริเวณนั้นด้วย เด็กจะสามารถมองตามและคว้าวัตถุได้ และเริ่มเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อม เริ่มสนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ระยะเวลาถ้าเด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นและสนับสนุนให้ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็ก

2. ชั้นเตรียมสำหรับความคิดที่มีเหตุผล (Preoperational Period) อายุ 2-7 ปี ระยะเวลา

เด็กเริ่มมีพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ และความหมายของสัญลักษณ์ได้ สามารถใช้ภาษาบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ เห็นได้จากการใช้ภาษาพูด การเล่นสมมติ การเล่าความฝัน สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า เด็กสามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ เหตุการณ์ที่ไม่ได้ปรากฏตรงหน้าได้

ความคิดของเด็กวัยนี้จะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) การคิดแก้ปัญหาของเด็ก จะไม่คำนึงถึงเหตุผลที่แท้จริงหรือการเปลี่ยนแปลงของวัตถุ (Transformation) แต่จะมุ่งความสนใจไปในลักษณะของการรับรู้หรือสิ่งที่ตนเห็นเป็นส่วนใหญ่ เช่น ไม่เข้าใจว่าสิ่งที่มีจำนวนเท่ากัน แม้ว่าจะเปลี่ยนรูปร่างหรือแปรสภาพหรือเปลี่ยนที่วางก็ยังคงมีจำนวนเท่ากัน

3. ชั้นการคิดอย่างมีเหตุผลอย่างเชิงรูปธรรม (Concrete Operation) อายุ 7-11 ปี เป็น

ระยะที่เด็กเริ่มเรียนในชั้นประถม เด็กเริ่มสามารถจะใช้สมมติอย่างมีเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหาสามารถเข้าใจเกี่ยวกับความคงที่ของวัตถุ แม้ว่าจะเปลี่ยนรูปร่างหรือเปลี่ยนที่วางไปแล้วก็ตาม การคิดแก้ปัญหาต้องอาศัยเหตุผลที่เป็นรูปธรรมความคิดของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับรับรู้ (Perceptual) การแก้ปัญหายังไม่ใช้เหตุผลที่แท้จริง (Pre-logical)

4. ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผล (Formal Operation) อายุ 12 ปีขึ้นไป เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นและเป็นผู้ใหญ่ จึงเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมได้ดี ความคิดต่างๆ เป็นแบบแผนขึ้น การแก้ปัญหา รู้จักใช้เหตุผลโดยพิจารณาจากเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมาอธิบาย (Cause-Effect Relationships) ความคิดจะมีหลายแง่สลับซับซ้อนขึ้น รู้จักคิดสลับเปลี่ยนควบคุมตัวแปร เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดขั้นสุดยอด คือคิดแบบผู้ใหญ่ คิดสิ่งที่เป็นนามธรรม และสามารถคิดสร้างสมมติฐานและทฤษฎีแบบนักวิทยาศาสตร์ได้

จากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของ Piaget จะเห็นได้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญาจะเกี่ยวข้องทั้งวุฒิภาวะทางร่างกายและการเรียนรู้ พัฒนาการในระยะประสาทสัมผัส (Sensory motor) เด็กจะต้องมีวุฒิภาวะทางร่างกาย ส่วนพัฒนาการขั้นอื่นๆ จะต้องอาศัยการเรียนรู้มากขึ้น

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการของ Freud, Erikson และ Piaget

อายุ Age	Freud's Psychosexual Stages	Erikson's Psychosocial Stages	Piaget's Cognitive Stages
0-2 ปี	ระยะปาก (Oral)	ความเชื่อใจไว้วางใจกับความระวาง ไม่ไว้วางใจ (Trust & Mistrust)	ระยะประสาทสัมผัส (Sensorimotor Operation)
2-3 ปี	ระยะขัณฑ์ (Anal)	ความรู้อิสระและความระวางไม่แน่ใจ (Autonomy & Shame, Doubt)	ระยะของการเริ่มมีความคิด ความเข้าใจ (Preoperational Period)
3-6 ปี	ระยะอวัยวะสืบพันธุ์ (Phallic)	ความคิดริเริ่มและความรู้สึกผิด (Intuitive & Guilt)	
6-11 ปี	ระยะพักตัว (Latency)	ความขยันหมั่นเพียรและความรู้สึกมี ปมด้อย (Industry & Inferiority)	การคิดอย่างมีเหตุเชิง รูปธรรม (Concrete Operation)
11-17 ปี	ระยะสนใจ เพศตรงข้าม (Genital)	การมีเอกลักษณ์ของตนเองกับ ความสับสนไม่เข้าใจตนเอง (Identity & Role Confusion)	การคิดอย่างมี เหตุผล (Formal Operation)

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ยึดหลักการในด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก หลักสูตรที่เหมาะสมจะพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กอยู่ในที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกาย มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้มีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกที่เด็กอยู่ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 6-7)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 3- 5 ปี. 2543) ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบต่อหลักการแนวทาง และมาตรการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา พร้อมให้ข้อคิดเห็นว่า เนื่องจากการศึกษาระดับนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง แต่ในปัจจุบันยังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร จึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับนี้อย่างจริงจัง เพื่อเป็นรากฐานที่ดีของการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ และเป็นรากฐานพัฒนาประชากรที่มีคุณภาพ และหาแนวทางในการให้การศึกษาก่อนประถมศึกษาแก่บิดามารดาและผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในกลุ่มอายุ 0-3 ปี ให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น

Froebel (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 :23) นักการศึกษาชาวเยอรมัน เป็นบิดาแห่งการศึกษาปฐมวัย เขาเชื่อว่า การศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษา การจัดประสบการณ์ ครูควรส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก และดูแลเอาใจใส่เด็ก กิจกรรมจะต้องเหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของเด็ก การสอนต้องอาศัยเครื่องมือที่สร้างขึ้นและสอนเกี่ยวกับอาชีพ

Rousseau (อ้างใน วิถีนี้ ชิดเชิดวงศ์. 2537) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส กล่าวว่า ประสบการณ์ในตอนเริ่มแรกของชีวิต (0-3 ขวบ) เป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคคล Rousseau มีความเชื่อว่า เด็กดีมาแต่กำเนิด (Children are borned good) และควรจะมีการแสดงออกที่เป็นอิสระตามใจปรารถนาของเขา ไม่ควรจะมีการสร้างระเบียบวินัยขึ้นมาบังคับเด็กจนเกินไป เพราะจะไม่เป็นการสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ธรรมชาติเป็นสิ่งที่ประเสริฐและสวยงามที่สุดในตัวของมันเอง จึงควรให้เด็กเจริญเติบโตตามธรรมชาติ เพราะธรรมชาติสามารถที่จะดูแลตัวของมันเองได้ดีที่สุด ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนของครู ควร "รอให้เด็กพร้อม" เสียก่อน ไม่ควรเร่งเด็ก แต่ควรปล่อยให้เด็กมีพัฒนาการไปตามธรรมชาติ

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษา โดยมุ่งสอนสิ่งที่เป็นนามธรรมอันได้แก่ การสอนสัญลักษณ์และเครื่องหมาย (Symbol & Sign) ซึ่งจะเป็นการสอนภาษาและคณิตศาสตร์ โดยให้เด็กทำแบบฝึกหัด การเขียนตัวพยัญชนะ การลากเส้นตามจุดประ หรือทำแบบฝึกหัดบวกลบเลขนั้น จะขัดแย้งกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ของ Piaget ซึ่งกล่าวไว้ว่า เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น การพยายามสอนในสิ่งที่สติปัญญาของเด็กยังพัฒนาไม่ถึงขั้น หรือเด็กยังไม่พร้อมทางด้านความสามารถในการเรียนรู้ชนิดนั้นๆ เป็นความพยายามที่สูญเปล่าและไร้ผล และ Gesell เป็นผู้หนึ่งที่มีความเชื่อว่า วุฒิภาวะเป็นสิ่งที่สามารถทำนายได้มีรูปแบบและมีการเรียงตามลำดับ เขาได้จัดทำแบบทดสอบวัดพัฒนาการและพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนซึ่งจะกำหนดรายละเอียดพัฒนาการเด็กในด้านกล้ามเนื้อ การปรับตัว ภาษา และบุคลิกภาพทางสังคมของเด็ก โดยยึดเอาอายุปฏิทินเป็นเกณฑ์ Gesell ได้จำกัดคำอธิบายมโนทัศน์ของคำว่า อายุ ตามพัฒนาการ (Developmental Age) เขากล่าวว่า เด็กอายุห้าขวบอาจมีอายุของการพัฒนาการแค่สี่ขวบ เพราะเด็กแสดงพฤติกรรมของเด็กสี่ขวบมากกว่าห้าขวบ Gesell เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการช่วยให้เด็กพัฒนาความพร้อม โดยการจัดเตรียมบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโต ไม่ไปขัดขวางแบบแผนพัฒนาการเด็กโดยกำเนิด ความคิดนี้นำไปสู่ความรู้สึกที่ว่า เด็กๆถูกเร่งให้เจริญเติบโตเร็วเกินไปเราควรปล่อยให้เด็กตามธรรมชาติ 'ไม่ควรบังคับ ให้เขาพร้อมที่จะเรียน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 11-12) และการจัดประสบการณ์ของเด็กวัย 3 – 6 ปี เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2540) การจัดกิจกรรมของเด็กก่อนวัยเรียนควรจัดในลักษณะของ "การเล่นปนเรียน" ถึงจะสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กในวัยนี้มากที่สุด และในการสอนก็ควรจัดในรูปแบบของการเตรียมความพร้อม หรือการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดจากการเล่นและการกระทำ และการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วย ตนเอง ในการจัดกิจกรรม ไม่ควรเน้นการอ่านออกเขียนได้เป็นสำคัญ แต่ควรให้เด็กได้รับการฝึกในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกัน (เยาวพา เดชะคุปต์. 2528 : 1)

โรงเรียนมีส่วนเสริมสร้างบุคลิกภาพ เมื่อเด็กอายุประมาณ 3 ขวบครึ่งหรือ 4 ขวบ เด็กจะเริ่มเข้าโรงเรียนอนุบาลและเริ่มมีเจตคติต่อโรงเรียน ถ้าเด็กได้รับความสำเร็จ จะมีเจตคติที่ดี แต่ถ้าเด็กประสบความล้มเหลวในการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมใหม่ เด็กจะมีเจตคติไม่ดี นอกจากนี้โรงเรียนยังมีหน้าที่ในการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่เด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการในด้านต่างๆ และจะต้องทำงานร่วมกับทางบ้านด้วย (สุชา จันทรดอม. 2538) ผู้ปก

ครองและครูต่างก็มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจของเด็ก โดยต่างก็มุ่งหวังให้เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กระดับก่อนประถมศึกษา มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (พัชรี สนวนแก้ว. 2536 : 13)

หลักการจัดอนุบาลศึกษา

ด้วยปัจจุบันนี้ประเทศไทยตระหนักแล้วว่าการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมศึกษานั้นสำคัญยิ่งด้วยเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์ และสิ่งนี้ยังฝังรากลึกมีอิทธิพลต่อชีวิตคนเรา ทั้งเป็นฐานรองรับการศึกษาทุกระดับ พลเมืองของประเทศที่มีโอกาสได้เรียนรู้ตั้งแต่เป็นเด็กระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับประถมศึกษา เขาก็สามารถเป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และถ้าเขามีโอกาสได้เรียนต่อถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาแล้ว เขาก็ยังสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงขึ้น

ผู้ใหญ่ทุกคนเมื่อนึกถึงเด็ก เขาย่อมปรารถนาให้เด็กนั้นเป็นเด็กที่แข็งแรงสมบูรณ์ นิสัยดี ประพฤติดีมีความรู้ ประเทศก็ต้องการพลเมืองดีที่ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์มีคุณธรรม อยู่ในระเบียบวินัย มีอาชีพ ทุกประเทศจึงกำหนดคุณลักษณะของพลเมืองดีขึ้นเป็นตัวอย่าง และการสร้างพลเมืองดีที่ต้องการนั้น เริ่มจากรากฐานคือเด็กนั่นเอง จากความปรารถนาของพ่อแม่ ซึ่งอยากให้ลูกแข็งแรงสมบูรณ์ นิสัยดีประพฤติดี เฉลียวฉลาดมีความรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 3)

การพัฒนาคนเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันดำเนินการอย่างจริงจัง และกระทำต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเด็กซึ่งเป็นอนาคตของชาติ จะต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในวัย 0-5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัย 0-2 ปี หรือที่เรียกว่าวัยทารก ควรได้รับการเลี้ยงดู อบรม กล่อมเกลา จากครอบครัวอย่างใกล้ชิด เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในทุกด้าน เพื่อเป็นฐานของพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ และบุคลิกภาพ ตลอดจนคุณลักษณะนิสัยพื้นฐานต่างๆ การพัฒนาดังกล่าวจะต่อเนื่องมาถึงวัยก่อนเข้าเรียน คือช่วงอายุ 3-5 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เด็กเริ่มออกจากบ้านสู่สถานศึกษา ซึ่งการศึกษาระดับนี้เป็นการศึกษาที่บุคคลได้รับระยะต้นของชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้กับเด็ก ให้มีโอกาสได้รับการเสริมสร้างการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ บุคลิกภาพ และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาในระดับต่อไป รวมทั้งเพื่อเป็นการเตรียมตัวที่จะเป็นคนไทยที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 : 1)

การเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์จิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมของเด็ก ที่จะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไปให้บรรลุถึงศักยภาพแห่ง

พัฒนาการ หลักการการจัดอนุบาลศึกษานี้ จึงรวมหลักการตั้งแต่ทารกจนถึงระดับอนุบาลเพื่อเป็นแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและบูรณาการพัฒนาการของเด็ก เด็กอนุบาลจะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากสภาพแวดล้อมรอบตัว การกระทำ การเรียนรู้ จากรูปธรรมมากกว่านามธรรม การมีส่วนร่วมและลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น การได้รับคำชมจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกภูมิใจ ดังนั้น การจัดการศึกษาให้เด็กวัยนี้ต้องมีประสิทธิภาพ จึงควรมีวิชาต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นกิจกรรมที่ได้สัดส่วน เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของเด็ก โดยมีครูเป็นผู้แนะนำการทำกิจกรรมต่างๆ และให้เด็กเป็นผู้ทำกิจกรรมเอง นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมในรูปแบบของการเล่นที่จะทำให้เด็กสนุกสนาน เกิดการค้นค้นพบ รู้จักการแบ่งประเภทของการจัดกลุ่ม การแก้ปัญหา การใช้ภาษา ตลอดจนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้น หลักการจัดอนุบาลศึกษาที่ดี จึงเป็นแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาอนุบาลให้สูงมากที่สุด และดีที่สุดถึงแม้จะปฏิบัติทั้งหมดให้ครบได้ยาก แต่โรงเรียนก็สามารถจัดทำกิจกรรมอื่นทดแทนได้

หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดทำหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษายึดหลักการดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม

โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก หลักสูตรที่เหมาะสมจะพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ ต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้ทั้งโอกาสเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส เด็กพิเศษ ได้พัฒนารวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบันมิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในพื้นที่ ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยให้เด็กได้มีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้ และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ออกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์และจัด

กิจกรรมที่ครูและเด็กมีส่วนร่วมจะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยครูเป็นผู้สนับสนุนและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ ค้นพบด้วยตัวเอง ดังนั้นครูจะต้องยอมรับ เห็นคุณค่ารู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ครูต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก

4. การประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

การประเมินเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ยึดหลักวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ครูจะต้องสังเกตและประเมินวิธีการสอนของตนและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเรียนรู้จากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวเด็ก ตลอดจนจากการรวบรวมผลงาน สามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการ จะช่วยครูในการวางแผนในการจัดกิจกรรม ซึ่งให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกัน ยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้อีกด้วย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัวของเด็ก

เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ครูและพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้น ครูจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้น แต่จะต้องให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ทั้งนี้มิได้หมายความว่าให้พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับเด็ก

นอกจากนี้ยังมีผู้นำแนวคิดเชิงมนุษยนิยมมาประยุกต์ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

การจัดการศึกษาในแบบมอนเตสซอรี จะช่วยให้เด็กได้เจริญเติบโตตามขั้นตอนของความสามารถ ในการสอนจะต้องปรับเปลี่ยนให้สัมพันธ์กับพัฒนาการความต้องการของเด็กที่ต้องการจะเป็นอิสระในขอบเขตที่กำหนดไว้ให้ ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์ และพิธีพิธีอันปรัชญาในการสอนแบบมอนเตสซอรี คือ

1. เด็กจะต้องได้รับการยอมรับนับถือ ในสภาพที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ เราต้องยอมรับนับถือเด็กในลักษณะเฉพาะเด็กแต่ละคน เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ควร

จัดการศึกษาให้เด็กแต่ละคนตามความสามารถและความต้องการตามธรรมชาติของเขา โดยการพัฒนาการสอนให้สัมพันธ์กับการพัฒนาความต้องการของเด็ก

2. เด็กมีจิตที่ซึมซาบได้ มอนเตสซอรีเชื่อว่า มนุษย์เราเป็นผู้ให้การศึกษาแก่ตนเอง และเปรียบเทียบจิตของเด็กเหมือนฟองน้ำ ซึ่งจะซึมซาบข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม เด็กใช้จิตใจในการหาความรู้ ซึมซาบเอาสิ่งต่างๆ เข้าไปในจิตของตนเองได้ (The Absorbent Mind) กระบวนการนี้ จะเห็นได้ชัดจากการที่เด็กสามารถเรียนภาษาแม่ได้เอง โดยไม่ต้องมีการสอนอย่างเป็นทางการ แต่ผู้ใหญ่เองจะต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการที่จะเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในการพัฒนาของจิตที่ซึมซาบได้ มีทั้งระดับที่เราทำไปโดยที่รู้สึกตัวและโดยที่ไม่รู้สึกตัว เด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ขวบ เป็นช่วงที่จิตซึมซาบไปโดยไร้ความรู้สึก โดยการพัฒนาประสาทที่ใช้ในการเห็น การได้ยิน การลิ้มรส การดมกลิ่น และการสัมผัส เด็กจะซึมซาบทุกสิ่งทุกอย่าง อายุ 3-6 ขวบ เป็นช่วงจิต ซึมซาบโดยที่รู้สึกตัว โดยการเลือกจากสิ่งที่ประทับใจ จากการได้สัมผัสในการสำรวจสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ข้อมูลเป็นการเรียนรู้ทางธรรมชาติและเป็นกิจกรรมที่เด็กพึงพอใจ

3. ช่วงเวลาหลังของชีวิต คือ ช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ในระยะแรก เป็นช่วงของการพัฒนาสติปัญญา เด็กสามารถเรียนรู้ทักษะเฉพาะอย่างได้อย่างดี ครูจะต้องช่างสังเกต และใช้ประโยชน์จากช่วงเวลานี้ ในการจัดการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อเด็กจะได้มีโอกาสในการเลือกกิจกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเด็กไม่ใช่ช่วงเวลาเรียนในมหาวิทยาลัย แต่เป็นช่วงแรก คือช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ขวบ เป็นช่วงเวลาที่สติปัญญาของคนเริ่มพัฒนา แต่ไม่เฉพาะสติปัญญาเท่านั้น แต่พลังอำนาจทางจิตก็พัฒนาด้วย

4. เตรียมสิ่งแวดล้อม เด็กเรียนได้ดีที่สุดในสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมที่ได้มีการเตรียมเอา ไว้อย่างมีจุดมุ่งหมาย การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมเช่นนี้ เพื่อให้เด็กมีอิสระจากการควบคุมของผู้ใหญ่ มอนเตสซอรีสนับสนุนการจัดห้องเรียนแบบเปิด เพื่อให้เด็กได้เลือกทำงานอย่างอิสระตามที่ตนเองต้องการและเด็กเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่เขาทำได้ การมีอิสระตามความคิดนี้ คือการมีอิสระในขอบเขตที่กำหนดให้

5. ศึกษาด้วยตนเอง เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการที่เด็กมีอิสระในสิ่งแวดล้อมที่จัดเตรียมเอาไว้อย่างสมบูรณ์ การมีอิสระนี้หมายถึงเส้นทางไปสู่การศึกษา เด็กมีสิทธิ์ที่จะเรียนรู้ระเบียบวินัยของชีวิต โดยการมีอิสระภาพในการทำงานด้วยตนเอง และยังช่วยชี้ให้เห็นถึงความสามารถของมนุษย์ในการที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (Self or Auto-Education) ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ ผู้เรียนรู้ที่จะสามารถนำมาซึ่งความพอใจตนเอง ตลอดจนให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ต่อไปด้วย

2. การจัดการศึกษาตามแนวคิดของ Waldorf Education

เป้าหมายของการศึกษา Waldorf Education คือ ช่วยให้ผู้มีบุคลิกภาพสูงสุดที่ตนมีและสามารถกำหนดความมุ่งหมายและแนวทางชีวิตของตนได้อย่างมีอิสระ ตามกำลังความสามารถของตน แต่ผู้ที่มีบุคลิกภาพสูงสุดไม่ได้ เขายังไม่มีโอกาสได้สัมผัสหรือค้นพบส่วนต่างๆ หลายส่วนในตนเอง ดังนั้นการศึกษาของวอลดอร์ฟจึงเน้นการศึกษาเรื่องมนุษย์และความเชื่อมโยงของมนุษย์กับโลก โดยเน้นความสำคัญของการสร้างความสมดุลใน 3 วิถีทางที่บุคคลสัมผัสกับโลก คือผ่านกิจกรรมทางกาย ผ่านอารมณ์ ความรู้สึก และผ่านการคิด

กระบวนการจัดการศึกษาของ Waldorf ในระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการจัดเนื้อหาสาระในรูปของประสบการณ์ในการเล่นและการดำเนินชีวิต ถ้าพิจารณาเนื้อหาสาระในแง่วิชาต่างๆ ก็พบว่าเนื้อหาสาระเหล่านี้บูรณาการกันอย่างแนบสนิทในกิจกรรมต่างๆ อย่างไรก็ตามการอธิบายเนื้อหาสาระเป็นวิชาอาจทำได้ดังนี้

1. ภาษานับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะว่าภาษาพูดสามารถสื่อเข้าไปถึงจิตใจเด็ก ครูจะต้องมีศิลปะในการใช้ภาษาให้ได้อย่างไพเราะ ลึกซึ้ง เด็กจะได้คุ้นเคยละสังขมความรู้สึกซาบซึ้งในความงามของรูปแบบและจังหวะของภาษา ครูใช้นิทานและคำประพันธ์เพื่อให้เด็กได้สัมผัสอารมณ์ความรู้สึกที่สามารถสื่อจากครูผ่านภาษาได้ หรืออาจใช้หุ่นมืออย่างง่ายประกอบ แต่จะไม่ใช้สื่อมากจนเป็นการจำกัดจินตนาการเด็ก

สำหรับภาษาเขียนยังไม่เน้นในวัยนี้เนื่องจากครูมุ่งพัฒนาให้เด็กใช้จินตนาการภาพในใจให้ชัดเจน แต่จะให้เด็กได้วาดภาพและขีดเขียนอย่างเป็นอิสระ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ 3 มิติ และในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะจากการเลียนแบบพฤติกรรมการอ่านเขียนในชีวิตจริงของผู้ใหญ่

2. คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นประสบการณ์ที่ได้เห็นว่าทุกหนทุกแห่งในจักรวาลในมนุษย์ ในธรรมชาติ คณิตศาสตร์สัมพันธ์เชื่อมโยงกับทุกสิ่ง และมีได้มีเนื้อหาเฉพาะส่วนที่เป็นแนวคิด แต่มีส่วนที่เป็นความรู้สึกควบคู่กันไปด้วย ของเล่นที่เป็นวัสดุธรรมชาติ เช่น 쟁่างไม้ ก้อนหิน กรวด ผ้า เชือก ที่ครูคัดเลือกและจัดทำเป็นของเล่นให้แก่เด็ก นอกจากนั้นยังให้แนวคิดพื้นฐานทางเรขาคณิตเกี่ยวกับลักษณะต่างๆ ของวัตถุและรูปร่างคณิตในสิ่งรอบตัว เมื่อเด็กจัดเก็บของเล่นเหล่านั้น เขาจะได้ฝึกทักษะการจำแนกและจัดกลุ่มกิจกรรมประจำวันตามหลักการทำซ้ำ ตามจังหวะเวลาที่สม่ำเสมอ และการสังเกตและน้อมรับธรรมชาติ จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะวิทยาศาสตร์จากการสังเกต และทำนายความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติรอบตัวทุกๆ วันตลอดเวลา

เด็กจะได้เรียนรู้แนวคิดด้านเวลา และทักษะการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ทั้งในตัวและในธรรมชาติ การทำสวนเก็บเกี่ยว ทำและเสิร์ฟอาหารจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะการวัด

และการนับ รวมทั้งแนวคิดพื้นฐานด้านการวัดและด้านจำนวน เด็กจะได้เรียนรู้ทักษะด้านการจัดกระทำข้อมูลสื่อความหมายข้อมูลและลงความเห็นข้อมูลจากการเล่าเหตุการณ์ตามลำดับและการอภิปรายความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติทั้งที่เกิดขึ้นเองและที่เขามีส่วนทำให้เกิดการเก็บเกี่ยว

3. ศิลปะการระบายสี การปั้นและการวาดสีมีความสัมพันธ์กับความรู้สึก ดังนั้นสีจึงเป็นสื่อสำหรับประสบการณ์ด้านจิตใจ การใช้สีเป็นการจูงใจให้เกิดจินตนาการและการพัฒนาการมองเห็นเข้าไปถึงความรู้สึก จึงส่งเสริมให้เด็กระบายสี ปั้นขี้ผึ้ง และมีความสุขโดยไม่จำเป็นต้องวาดหรือปั้นเลียนแบบของจริง

4. การสอนดนตรีในแนวคิดของวอลดอร์ฟ เน้นที่ใช้ดนตรีเพื่อพัฒนากายและจิตใจของเด็กให้สมดุลกลมกลืน เสียงมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกและเป็นประสบการณ์ของจิตใจ เพราะการฟังเสียง คือการฟังจิตใจเช่นเดียวกับการมองสี เพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาเป็นเพลงทำนองเพนทาโทนิค (ท่วงทำนองเพลงพื้นบ้าน) ซึ่งเป็นเสียงที่นุ่มนวลฟังเบาสบายสื่ออารมณ์ความรู้สึกของเด็กได้ดีเด็กสามารถร้องได้ง่ายและรู้สึกสงบ

5. การเคลื่อนไหวแบบยูริธมี เป็นศิลปะการเคลื่อนไหวที่แสดงให้เห็นกฎเกณฑ์และโครงสร้างภายในของภาษาพูดและดนตรี การฝึกยูริธมีช่วยจัดระเบียบและความกลมกลืนทั้งทางกายและระดับจิตต่างๆ ยูริธมีสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา มักเป็นเรื่องที่ผูกเป็นนิทานหรือเรื่องเล่าสั้นๆที่ทำให้เด็กทำท่าประกอบ ท่าทางที่ออกมา นั้นจะมีความสมดุลเปรียบเทียบกับท่าที่เป็นลมหายใจเข้าและลมหายใจออก

6. งานปฏิบัติหัตถกรรมและงานสวน เด็กแรกเกิดถึง 7 ปี จะพัฒนาระบบประสาทผ่านการเคลื่อนไหวร่างกาย มือ แขนและขา เด็กจะต้องมีประสบการณ์ที่ได้รับ ความรู้สึก 4 ด้านแรก คือ ความรู้สึกจากการสัมผัส ความรู้สึกแห่งชีวิต ความรู้สึกจากการเคลื่อนไหว และความรู้สึกสัมผัสของร่างกาย มากพอเพื่อให้มีพื้นฐานที่ดีสำหรับการช่วงต่อไป การแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายช่วยการทำงานของสมอง เมื่อเด็กใช้มือสร้างหรือประดิษฐ์ของเล่นเขาจะฝึกสมาธิ ความวิริยะอุตสาหะ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรู้สึกชื่นชมสิ่งที่ตนสร้าง

3. การจัดการศึกษาตามแนวนีโอฮิวแมนนิส (Neo-Humanist Education)

การศึกษาแบบนี้โอฮิวแมนนิส คือแนวทางในการทำให้เด็กเก่ง ฉลาด แข็งแรง มีน้ำใจ โดยใช้วิธีการด้านบวกซึ่งมี 5 ข้อดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศคลีนสมองต่ำ ในทางวิทยาศาสตร์พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของคนจะเปลี่ยนแปลงไปตามคลื่นสมองที่ถูกส่ง ยิ่งคลื่นสมองต่ำลงมากเท่าไรจะมี

ประสิทธิภาพดีมากขึ้น ดังเช่นในภาวะที่จิตใจสงบ อารมณ์ดี มีความคิดสร้างสรรค์ สูง เกิดสมาธิ ใจดีเป็นหนึ่งเดียวกัน กิจกรรมจึงต้องสร้างให้เด็กเกิดภาวะคลื่นสมองต่ำมากที่สุด เช่น การฝึกโยคะและนั่งสมาธิก่อนเข้าห้องเรียน

2. พัฒนาเซลล์สมองตามแนวทางนีโอฮิวแมนนิสเชื่อว่า ความฉลาดสามารถฝึกฝนกันได้โดยอาศัยสภาพแวดล้อม ดังนั้นการเรียนการสอนแนวนี้จึงไม่เน้นให้เด็กเรียนอย่างเดียว เพราะในช่วง 3-6 ปี จะเป็นช่วงที่สมองคนจะเจริญเติบโตมากที่สุด

3. การสร้างภาพพจน์ด้านบวกให้กับเด็ก ภาพพจน์ของตนเอง (Self Image) คือความรู้สึกที่เรามีต่อตนเอง แต่ทุกคนจะมีภาพพจน์ของตนเอง เช่น รู้สึกว่าตนเองเก่ง มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นตนเอง หรือรู้สึกว่าตัวเองด้อย ผลที่ตามมาคือจะเป็นคนที่มั่นใจพร้อมที่จะแก้ปัญหาและทำสิ่งต่างๆได้สำเร็จ

4. การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการมอง เด็กจึงมักเป็นอย่างที่คุณใหญ่เป็น ดังนั้นพฤติกรรมของคุณใหญ่จึงเป็นบทเรียนที่ดีสำหรับเด็ก ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กเป็นอย่างไร ผู้ใหญ่จะต้องพยายามทำตัวให้เป็นคนอย่างนั้นเสียก่อน

5. การให้ความรัก งานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก ได้สรุปผลว่า วัยรุ่นที่มีความรักใคร่ชอบ มีระเบียบวินัย มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอารมณ์ที่มั่นคง มีการมองโลกในแง่ดี มีความสุข ล้วนแต่ได้รับความรักความอบอุ่นในวัยเด็ก ซึ่งวิธีการแสดงความรักมีหลายวิธีด้วยกัน เช่น การยิ้ม คำชม และการสัมผัส

2.4 แนวทางการจัดประสบการณ์ ในระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรพุทธศักราชก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ได้ให้แนวทางการจัดประสบการณ์ไว้คือ

1. ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
3. ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมของตนเอง โดยให้ครูเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
4. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีบรรยากาศที่อบอุ่น เพื่อให้เด็กมีความสุข
5. จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการ โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน
6. จัดประสบการณ์ตรง ให้เด็กเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 มีโอกาสสังเกต สำรวจ เล่น ค้นคว้า ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง
7. จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ กับเด็กและผู้ใหญ่

8. จัดให้มีความสมดุล มีทั้งกิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม กิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ
9. จัดให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่
10. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมากกว่าผลผลิต
11. จัดให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
12. จัดกิจกรรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม รักธรรมชาติ และรักท้องถิ่น
13. จัดให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผน ลงมือปฏิบัติกิจกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
14. จัดการประเมินพัฒนาการ ให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
15. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเด็ก

เนื้อหาที่จะนำไปใช้จัดกิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี กำหนดไว้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ เป็นประสบการณ์ที่ครูควรนำไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทั้ง 9 ข้อ ดังนี้
 - 1.1 การสื่อความคิดที่เป็นการกระทำ ได้แก่
 - การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้านการมองเห็น ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
 - การเลียนแบบการกระทำและเสียงต่างๆ
 - การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปภาพต่างๆกับสิ่งของหรือสถานที่จริง
 - การเล่นบทบาทสมมติ
 - การสร้างแบบจำลองต่างๆด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งไม้ ฯลฯ
 - การเขียนภาพและระบายสีอิสระ
 - 1.2 การใช้ภาษา ได้แก่
 - การแสดงความรู้สึกรู้สึกด้วยคำพูด
 - การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
 - การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
 - สนุกกับการเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมาย
 - ต่อเด็กตามธรรมชาติ เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษรเขียนเหมือนสัญลักษณ์
 - สนุกกับการอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมาย
 - ตามธรรมชาติ อ่านภาพนิทานหรือสัญลักษณ์

1.3 การเรียนรู้ทางสังคม ได้แก่

- การวางแผน ตัดสินใจเลือก ลงมือปฏิบัติ
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การร่วมกิจกรรมประจำวันของกลุ่ม
- การรับรู้ที่ไวต่อความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของผู้อื่น
- การสร้างความสัมพันธ์กับเด็กและผู้ใหญ่
- การมีประสบการณ์ทางการเล่นสร้างสรรค์ร่วมกับเด็กอื่น

1.4 การเคลื่อนไหว ได้แก่

- การเคลื่อนไหวจากที่หนึ่งไปที่หนึ่ง
- การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านการเคลื่อนไหว
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกด้วยการเคลื่อนไหวกับจังหวะ

1.5 ดนตรี ได้แก่

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- การเล่นเครื่องดนตรีง่ายๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี
- การร้องเพลง

1.6 การจำแนกและการเปรียบเทียบ ได้แก่

- การสำรวจและอธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งต่างๆ
- การจัดกลุ่ม การจำแนก และการจัดกลุ่ม
- การใช้หรืออธิบายสิ่งของต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ขรุขระ/เรียบ
- การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ

1.7 จำนวน ได้แก่

- การเปรียบเทียบจำนวน มากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง
- การนับสิ่งต่างๆ โดยการท่องจำ

1.8 มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) ได้แก่

- การต่อเข้าด้วยกัน และการแตกแยก
- การบรรจุและการเทออก
- การจัด การเปลี่ยนรูปทรงของวัตถุ สิ่งต่างๆ
- การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างๆ กัน

การมีประสบการณ์และการอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่
ของวัตถุและคน เช่น ออกจาก ข้างหน้า ห้างไกลจาก ฯลฯ
การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด และรูปถ่าย

1.9 เวลา ได้แก่

การหยุดและการเริ่มต้นการกระทำ โดยใช้สัญญาณ
การมีประสบการณ์และเปรียบเทียบเวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น
เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ ฯลฯ
การสังเกตความเปลี่ยนแปลงของฤดู
การมีประสบการณ์และการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ
(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 34-35)

หลักการจัดกิจกรรม

1. การจัดกิจกรรม ควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้น
จึงควรจัดกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกตามความสนใจและความ
สามารถ

2. กิจกรรมที่จัด ควรมีทั้งกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่
ควรเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองตามความเหมาะสม

3. กิจกรรมที่จัด ควรให้โอกาสเด็กได้เล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีทั้งกิจกรรมที่ต้องใช้
กำลังและไม่ใช้กำลังอย่างได้สัดส่วน และมีระยะเวลาให้เด็กได้พักผ่อนด้วย

4. จัดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและ
ความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ขวบ มีความสนใจช่วงสั้น ประมาณ 8 นาที

วัย 4 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ ประมาณ 12 นาที

วัย 5 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ ประมาณ 15 นาที

กิจกรรมต่างๆ ควรมีวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ให้เด็กมีโอกาสสังเกต
สัมผัส สัมผัส คำนวณ ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง และมีการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเด็กอื่นๆ
และผู้ใหญ่ ครูเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม เตรียมกิจกรรม จัดหาสื่อ ให้คอยสังเกตพฤติกรรมเด็ก
ตั้งคำถามกระตุ้นให้เด็กคิด ให้ข้อเสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวการจัดประสบการณ์ เป็นการผสมผสานของพัฒนาการทุกด้าน ที่จะสะท้อนให้เห็น
ความเกี่ยวข้องกันระหว่างพัฒนาการด้านต่างๆ สิ่งสำคัญที่สุดคือ การให้ความเอาใจใส่ต่อความ

ต้องการของเด็ก ใช้วิธีการที่หลากหลายมาพัฒนาเด็ก โดยการศึกษาลำดับขั้นของการพัฒนาอย่างลึกซึ้ง

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา

ในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล เป็นการเสนอแนวทางสำหรับครูที่จะจัดกิจกรรมประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็ก ซึ่งกิจกรรมการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมในแต่ละวัน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวเข้าจังหวะ
2. เกมการศึกษา
3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
4. กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี
5. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก และมีความเข้าใจเด็ก บุคลากรของด้านต่างๆ จะส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสังคม อารมณ์ และจิตวิญญาณ ร่วมไปกับพัฒนาการทางสติปัญญา และด้านร่างกายไปพร้อมๆ กัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 4)

แนวการจัดกิจกรรม (กรมวิชาการ. 2539 : 11-12) กล่าวไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการ โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อสนองต่อความต้องการและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก
3. จัดกิจกรรมการเล่นที่หลากหลาย ให้เด็กได้มีโอกาสได้เลือกเล่นตามความสนใจ
4. จัดกิจกรรมยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล
5. จัดกิจกรรมที่มีความสมดุล มีทั้งกิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เคลื่อนไหวและสงบ
6. จัดกิจกรรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม รักธรรมชาติ และรักท้องถิ่น
7. ให้เด็กมีนิสัยรักการทำงาน มีส่วนร่วมในการวางแผนลงมือปฏิบัติ และบอกผลการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
8. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ให้มีมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ให้เด็กได้มีโอกาสร่วมเล่นกับผู้อื่น

9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศให้มีความอบอุ่นเป็นกันเอง เน้นให้เด็กมี

ความสุขในการร่วมกิจกรรม

นอกจากนั้น ครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ครูต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ออกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำ มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อม ประสพการณ์และจัดกิจกรรม ที่ครูและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่ายโดยครูจะเป็นผู้สนับสนุนและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำเรียนรู้ ค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้นครูจะต้องยอมรับเห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อมและจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสมครูต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุงใช้เทคนิค การจัดกิจกรรมต่างๆให้เหมาะสมกับเด็ก (กรมวิชาการ. 2540 : 7)

2.5 หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

2.5.1 กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาของชาติ ได้ดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรมต่างๆ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้แก่เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ กลุ่มอายุ 4-6 ปี โดยจัดประสบการณ์ต่างๆเพื่อเสริมสร้างให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพ และให้มีความพร้อมในการเรียนระดับประถมศึกษา โดยจัดเป็น 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรอนุบาล 2 ปี จัดในโรงเรียนอนุบาลในเมือง จังหวัดละ 1 โรงเรียน และระดับอำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งจัดในพื้นที่ที่มีปัญหาทางภาษา และในพื้นที่ที่มีความพร้อม หลักสูตรเด็กเล็ก 1 ปี จัดในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทุกพื้นที่

2. กรมการศาสนา

กรมการศาสนา ดำเนินงานจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาภายนอกโรงเรียน โดยจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด สอนเด็กก่อนเกณฑ์ที่เข้ารับการศึกษภาคบังคับตามกฎหมายทั้งชาย-หญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปี ถึงย่างเข้าปีที่ 6 สำหรับแนวการจัดประสบการณ์ได้ใช้แนวการจัดประสบการณ์และแนวการวัดผลระดับอนุบาลของกรมสามัญศึกษา

3. กรมการฝึกหัดครู

กรมการฝึกหัดครู ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาในระบบโรงเรียน ในโรงเรียนสาธิตของสถาบันราชภัฏ โดยจัดให้แก่เด็กอายุ 3-6 ปี ในหลักสูตรอนุบาล 3 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา และเพื่อแบ่งเบาภาระของอาจารย์และข้าราชการในสถาบันราชภัฏ รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกงานสำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ วิชาเอกอนุบาลศึกษา และเป็นแหล่งศึกษาเกี่ยวกับความเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก

4. กรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา มีกองการศึกษาพิเศษ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในระบบโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ที่กองการศึกษาพิเศษที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันคือ การศึกษาสำหรับเด็กขาดโอกาสที่จะเรียนในโรงเรียนปกติ ได้แก่ เด็กชาวป่า เด็กชาวเขา เด็กชาวเรือ เด็กชาวเกาะ เด็กที่อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดารหรือมีปัญหาทางสภาพภูมิศาสตร์ เด็กยากจนที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติ เด็กกำพร้าบิดามารดาและขาดผู้อุปการะ บุตรหลานของผู้ที่ได้รับภัยคุกคาม บุตรหลานของผู้ที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ เด็กที่มีปัญหาสังคม หรือเด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษาในลักษณะอื่นๆ ส่วนการศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาส อันเนื่องมาจากความพิการทางด้านต่างๆ ได้แก่ ความพิการทางตา ทางหู ทางสติปัญญา และทางร่างกาย รวมทั้งการศึกษาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล การจัดการศึกษาในลักษณะก่อนประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์การจัดของกรมสามัญศึกษา

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาในระบบโรงเรียน จัดให้แก่เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ กลุ่มอายุ 3-5 ปี โดยจัดประสบการณ์ให้นักเรียนมีความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยให้มีความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

2.5.2 ส่วนราชการอื่น

1. กรมการปกครอง

กรมการปกครองมีสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ให้แก่เด็กวัย 4-5 ปี หรือเด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ในเขตเทศบาล และเมืองพัทยา เพื่อพัฒนาการเตรียมความพร้อมทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป

2. กรมตำรวจ

กรมตำรวจ มีกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ให้ประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา จัด 2 รูปแบบ คือ

1. จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน โดยจัดให้กับเด็กอายุ 3-6 ปี ในหลักสูตรเด็กเล็ก 1 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชนยากจนไกลคมนาคม และส่งเสริมสุขภาพอนามัย ตลอดจนโภชนาการที่ถูกต้องในเด็ก

2. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยจัดบริการการศึกษาแก่เด็กอายุ 2-6 ปี ที่ไม่สามารถรับบริการการศึกษาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาโดยตรง ในเขตพื้นที่ที่เป็นจังหวัดชายแดนและมีกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนตั้งอยู่หรือพื้นที่เป้าหมายเพื่อความมั่นคง ตามแผนมหาดไทยแม่บทฉบับที่ 4 การจัดบริการนี้จะอยู่ในรูปของสถานสงเคราะห์เด็กก่อนวัยเรียน ในลักษณะศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

3. กรมประชาสงเคราะห์

กรมประชาสงเคราะห์ ดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 2 รูปแบบ คือ

1. การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน โดยจัดการศึกษาให้แก่เด็กอายุ 3-6 ปี ในหมู่บ้านชาวไทยต่างวัฒนธรรม และสถานสงเคราะห์เด็กเป็นผู้ดูแล เด็กกำพร้าหรือเด็กที่ถูกทอดทิ้ง โดยมุ่งหวังให้เด็กได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยการเลี้ยงดูแก้ไข้ปัญหา ให้การศึกษา เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ สำหรับหน่วยงานที่จัดได้แก่ กองการสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น

2. จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการให้การเลี้ยงดู และให้การศึกษากับเด็กที่มีปัญหาด้านการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ และเด็กพิการ โดยจัดตั้งสถานสงเคราะห์เด็กอ่อน และให้การศึกษากับเด็กที่มีปัญหาด้านการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ให้การอุปการะเด็กชาย-หญิงอายุแรกเกิดถึง 6 ปี โดยมุ่งหวังให้เด็กได้รับการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สำหรับหน่วยงานที่จัดได้แก่ กองสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น กองนิคมสร้างตนเอง กองสงเคราะห์ชาวเขา และกองบริการชุมชน

4. กรมพัฒนาชุมชน

กรมพัฒนาชุมชน มีการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษานอกโรงเรียน โดยได้ดำเนินการพัฒนาเด็กในชนบทตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 6 ปี เพื่อให้มีความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างถูกต้อง โดยให้พ่อแม่ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถถึง 6 ปี เพื่อให้มี

ความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างถูกต้อง โดยให้พ่อแม่ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนสนับสนุนให้องค์กรท้องถิ่นเข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาเด็ก โดยมีแนวทางการดำเนินงาน 2 รูปแบบ คือ

1. การพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินงานโดยสนับสนุนให้ชุมชน จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบล หมู่บ้าน เพื่อรับเลี้ยงดูเด็กอายุระหว่าง 3-6 ปี ให้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การเตรียมความพร้อมแก่เด็ก ในลักษณะเล่นบทเรียน และจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก มีผู้ดูแลเด็กทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงดูเด็ก โดยได้รับค่าตอบแทนจากกรมพัฒนาชุมชน ผู้ปกครองและ/หรือชุมชน ในอัตราส่วนผู้ดูแลเด็ก 1 คน ต่อเด็ก 20-35 คน และคณะกรรมการพัฒนาเด็กเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้การ ควบคุมดูแลของคณะกรรมการหมู่บ้านและกรรมการสภาตำบล

2. การพัฒนาเด็กนอกศูนย์พัฒนาเด็ก ดำเนินงานพัฒนาเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี ที่ขาดโอกาสเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูในศูนย์ ให้มีโอกาสได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มุ่งให้องค์กรท้องถิ่น อาสาสมัคร พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี 3 รูปแบบ คือ กิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคลื่อนที่ กิจกรรมการพัฒนาเด็กโดยครอบครัว และกิจกรรมการผลิตและการใช้สื่อเพื่อพัฒนาเด็ก

5. กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน มีสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินงานการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กที่มีอายุ 5 ปี (ก่อนเกณฑ์บังคับ 1 ปี) ได้รับการดูแลในการพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยเหลือเด็กที่บิดามารดาฐานะยากจน ได้มีโอกาสจบการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา โดยจัดเป็น หลักสูตรเด็กเล็ก 1 ปี

2. จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน มีสำนักพัฒนาชุมชน สำนักอนามัยเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดบริการในสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขและศูนย์พัฒนาเด็กในชุมชนแออัด

6. กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข มีกองโภชนาการ กรมอนามัย เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสถานนอกโรงเรียน ได้ให้ความสำคัญอย่างมากในด้านสุขภาพกายและจิตใจของเด็กก่อนวัยเรียน รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้สมวัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ในปัจจุบันได้จัดตั้งศูนย์โภชนาการเด็ก เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการในเด็ก โดยรับเด็กอายุ 2-5 ปี

7. ทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในระบบโรงเรียนในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย เป็น 2 ลักษณะ คือ โรงเรียนอนุบาล ได้ดำเนินการให้การศึกษแก่เด็กอายุ 3-5(6) ปี ในรูปแบบของชั้นอนุบาลในโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยต่างๆ ใช้เวลาในการจัด 2-3 ปี ในลักษณะเดียวกับโรงเรียนอนุบาลทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ในด้านการเรียนการสอนและชั้นเตรียมประถมศึกษาหรือชั้นเด็กเล็ก ให้การศึกษแก่เด็กอายุ 5-6 ปีในรูปของชั้นเด็กเล็ก ใช้เวลาการจัด 1 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กเพื่อเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

8. องค์การเอกชน

องค์การเอกชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากขึ้น ตั้งแต่ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) และคณะรัฐมนตรีในขณะนั้น ก็ได้อนุมัติจัดตั้งสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนขึ้น ประกอบองค์การสมาชิก 501 องค์การ ให้มีหน้าที่ประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในภาคเอกชน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมขององค์การเอกชน และเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนในภาคเอกชนด้วย นอกจากสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนแล้ว ยังมีคณะทำงานด้านเด็กซึ่งประกอบด้วยกลุ่มองค์กรต่างๆ ดังนี้ คือ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิเด็ก มูลนิธิเพื่อเด็กไทย พิริยานุเคราะห์มูลนิธิ สหทัยมูลนิธิ สมาคมสงเคราะห์เด็กกำพร้าแห่งประเทศไทย มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภากาชาดไทย สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิมิตรมวลเด็ก ไสยะมูลนิธิแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิดวงประทีป มูลนิธิช่วยเหลือเด็กกำพร้าและสตรีไทย-มุสลิม มูลนิธิแสงสวรรค์ สงเคราะห์ มูลนิธิสงเคราะห์เด็กกำพร้าอนาถานนครเชียงใหม่ มูลนิธิเด็กกำพร้าอีสาน มูลนิธิภราดร บำเพ็ญเพื่อเด็กกำพร้าบ้านศรีธรรมราช และโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน หน่วยฝากเลี้ยงเด็ก เป็นต้น โดยมีเป้าหมายหลักในการทำงานเพื่อพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในสภาวะเสี่ยง ทั้งเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ เด็กเร่ร่อน เด็กถูกทารุณกรรม ถูกทอดทิ้ง ฯลฯ

9. องค์การระหว่างประเทศ

องค์การระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญสนับสนุนด้านเงินทุน วิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย เพื่อดำเนินการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนด้วยเช่นกัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 21-36)

การศึกษาเอกชน

การศึกษาเอกชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาของประเทศไทยมาเป็นเวลายาวนาน เป็นเรื่องที่น่าภูมิใจเป็นอย่างสูงของผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาเอกชนทุกคน จึงควรที่จะดำรงบทบาทนี้ไว้อย่างมั่นคง และพัฒนาตนเองจริงจังก้าวทันกับเหตุการณ์ที่แปรเปลี่ยนไป ก็จะทำให้การศึกษาเอกชนสามารถดำรงอยู่คู่สังคมไทยด้วยคุณภาพและมาตรฐานที่ดีเด่นตลอดไป เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินงานของการจัดการศึกษาเอกชนในอดีต พบว่าโรงเรียนเอกชนได้ผลิตบุคคลชั้นนำของสังคมเป็นจำนวนมาก โดยบุคคลเหล่านี้ได้เข้ามาเป็นผู้บริหารระดับสูงทางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ การศึกษา อุตสาหกรรม และธุรกิจอื่นๆ มาตลอดทุกยุคทุกสมัย

การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในยุคใหม่ จะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในทุกส่วนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน การบริหารงานทุกอย่างจะต้องเป็นไปตาม ส่วนที่สำคัญคือการวางแผนดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบริการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ถ้าทำได้เช่นนี้ก็จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานก็จะติดตามมา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 14-15)

จุดเด่นของการศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนเอกชนมีความคล่องตัวและรวดเร็วในการตัดสินใจ โดยผู้บริหารมีความรู้พื้นฐาน ทักษะและประสบการณ์ด้านการบริหารธุรกิจและการศึกษาเป็นอย่างดี โดยไม่ยึดติดอยู่กับระเบียบมากนัก การทำงานต้องมุ่งมั่นเพื่อความอยู่รอดของกิจการ จึงต้องบริหารอย่างมีประสิทธิภาพให้คุ้มค่ากับการลงทุน โดยจ่ายเป็นค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้ (จรวยพร ธรณินทร์. 2543 : 3) เราทุกคนต้องตระหนักว่าโรงเรียนเอกชนในยุคใหม่นี้ จะทำการบริหารแบบการกุศลเช่นสมัย 30-40 ปีที่แล้วไม่ได้ แต่ต้องดำเนินการบริหารในเชิงธุรกิจคือ เมื่อทำแล้วต้องอยู่ได้และต้องอยู่ได้ด้วยคุณภาพ

การศึกษาเอกชน จึงหมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัด โดยใช้ทรัพยากรหลักทั้งที่เป็นคน ทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน และจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

จากคำจำกัดความข้างต้นนี้ พบว่า การศึกษาเอกชนเป็นกิจกรรมที่มีองค์ประกอบสำคัญ

4 ประการ คือ

1. ผู้จัดกิจกรรมเป็นเอกชน หรือบุคคล หรือคณะบุคคล และในกรณีที่เป็นข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็จะต้องดำเนินการในฐานะของภาคเอกชน ผู้จัดกิจกรรมดังกล่าว มีชื่อเรียก ต่างๆกัน ได้แก่ ผู้จัดการ เจ้าของหรือผู้รับใบอนุญาต
2. ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ และเงินทุน จะต้องมาจากภาคเอกชนเป็นหลัก
3. วัตถุประสงค์ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่ม เฉพาะเหล่า มิได้จัดให้กับบุคคลทั่วไป
4. ผู้เรียน โดยปกติผู้เรียนจะเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับเดียวกัน ในกรณีนี้มีจำนวนผู้เรียนรวมกันทุกผลัดมากกว่า 7 คนขึ้นไป สถานที่นั้นก็จะได้ชื่อว่าเป็น สถานศึกษาเอกชน ตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน. 2532 : 27)

ภูมิหลังของการศึกษาเอกชน

การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีมานานตั้งแต่สมัยลพบุรี หรือนานกว่า 600 ปี ในสมัยนั้นหรือเวลาต่อมาคือสุโขทัย ความรุ่งเรืองของอารยธรรม รวมทั้งความหนาแน่นของ ประชากรอยู่ในภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ การศึกษาเล่าเรียนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในวัด มุ่งเพื่อให้ อ่านออกเขียนได้ ไทยเริ่มใช้อักษร 3 แบบขึ้นในสมัยนั้น และผู้เรียนได้เลือกใช้แบบที่เป็นที่นิยม มากที่สุด นอกจากนี้ มีการสอนวิชาชีพแก่ผู้เรียน เช่น แพทย์แผนโบราณ วิชาก่อสร้าง โหราศาสตร์ เวทย์มนต์คาถา และวิชาต่อสู้ป้องกันตัว สำหรับครูสอนในวัด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ผู้ที่ทำหน้าที่ครูใหญ่ ได้แก่ เจ้าอาวาส (ดีหลวง)
2. ผู้ที่ทำหน้าที่สอนภิกษุสามเณร ซึ่งปกติจะเป็นพระที่บวชมานานกว่า 5 พรรษา
3. ผู้ทำหน้าที่สอนเด็กวัด (ชะโยมวัด หรือสิกขวัต) ซึ่งเป็นพระที่มีอายุใส่น้อย ส่วนเด็กที่ เข้าเรียนส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 10 ขวบ หากมีอายุน้อยมากก็จะเป็นภาระของพระผู้สอนเกิน ไป และหากอายุมากเกินไป ก็จะไม่คล่องตัวในการปรนนิบัติวิภูฐานต่อครูผู้สอน รวมทั้งเป็นการ เสียแรงงานของครอบครัวอีกด้วย อย่างไรก็ตาม นักเรียนประเภทนี้ มีทั้งที่ประจำอยู่ที่วัดและเข้ามา เย็นกลับ

สำหรับวิชาที่สอนกันนอกวัด มีวิชาต่อสู้ป้องกันตัว และวิชาชีพของครอบครัวหรือตระกูล ซึ่งถ่ายทอดให้แก่คนในสกุล ทำนองเดียวกับการเรียนการสอนของราชินิกุล บุตรหลานของ ข้าราชการสำนักเก่า เรียนกันในวังและในสำนักราชบัณฑิต ส่วนความรู้ที่เล่าเรียน ได้แก่ วิชา ศาสนาพุทธ ภูมิศาสตร์ มานุษยวิทยา รัฐประศาสนศาสตร์ ดาราศาสตร์ จริยธรรม เวชกรรม โหราศาสตร์ ช่างปั้น ร้อยกรอง เย็บซ่อม เป็นต้น

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา การศึกษาเอกชนยังคงรุ่งเรืองเรื่อยมา จนกระทั่งเสียกรุงศรีอยุธยา แก่พม่าครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2310 การจัดการเรียนการสอนได้พัฒนามากขึ้นเป็นลำดับในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช บาทหลวงฝรั่งเศสในกายโรมันคาทอลิกได้เข้ามาขอจัดตั้งโรงเรียนขึ้นหลายแห่ง และบางแห่งทรงจัดสรรงบประมาณช่วยสร้างทั้งโบสถ์และที่พักด้วยในเวลาเดียวกัน พระองค์ได้โปรดเกล้าให้พระโหราธิบดีแต่งตำราภาษาไทยอย่างซาบซึ้ง ไม่ลืมขนบธรรมเนียมประเพณีของตน ในตำราภาษาไทยเล่มแรกนี้ได้กล่าวถึง พยัญชนะ สระ การประสมตัวอักษร ฉันทลักษณ์ และคำศัพท์ของภาษาบ้านใกล้เรือนเคียง เช่น ชาว เขมร บาลี สันสกฤต นอกจากนี้ยังกล่าวถึงแนวทางการรับราชการมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และได้รับการตอกย้ำให้เด่นชัดขึ้นในต้นรัชกาลของพระพุทธเจ้าหลวง เพื่อเริ่มจัดการศึกษาอย่างมีระบบแบบแผนตามประเทศตะวันตก

กิจการโรงเรียนของบาทหลวงได้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีการปฐกวีชันนาเรื่องศาสนาด้วยภาษาละติน (ภาษาโรมันโบราณ) จำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและเคยมีมากถึง 700 คน นักเรียนสามเณรบางคนสามารถกล่าวสุนทรพจน์เป็นภาษาละตินต้อนรับราชทูตฝรั่งเศสได้อย่างดีเยี่ยม นอกจากนี้นักเรียนไทย 6 คนได้ร่วมเดินทางไปกับคณะทูตครั้งที่ 2 เพื่อไปศึกษาเล่าเรียนต่อในประเทศฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. 2224 ซึ่งนับว่าเป็นการส่งนักเรียนไทยไปเรียนต่อต่างประเทศเป็นครั้งแรก คณะทูตครั้งที่ 3 ก็มีนักเรียนไทยร่วมเดินทางไปศึกษาต่อด้วยอีก 12 คน ต่อมาคณะทูตครั้งที่ 4 มีนักเรียนไทยอีก 5 คน ร่วมเดินทางไปศึกษาต่อยังประเทศฝรั่งเศสอีกเช่นกัน

สถานศึกษาเอกชนโดยเฉพาะโรงเรียนสามเณรของบาทหลวงฝรั่งเศส ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มุ่งเตรียมเด็กเพื่อพระในคริสต์ศาสนานั้น ได้ทำการสอนวิชาอื่นๆนอกเหนือไปจากการสอนหลักธรรมของพระเป็นเจ้าของเจ้าด้วย เพื่อให้ชาวเมืองมีความรู้พอที่จะทำราชการของพระเจ้ากรุงสยาม ความมุ่งหมายของหลักสูตรของบาทหลวงประการสุดท้ายนี้ สอดคล้องกับแนวนโยบายของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่กำหนดเอาไว้ในหนังสือจินตามณิดังกล่าวไว้ข้างต้น

การเรียนการสอนภาษาจีนได้เริ่มมีขึ้นครั้งแรกในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยชาวจีนที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย ชาวจีนส่วนใหญ่นิยมส่งบุตรหลานของตนไปเรียนที่ศาลเจ้า ซึ่งผู้ดูแลศาลเจ้าเป็นผู้สอนและสอนด้วยคัมภีร์เก่าบ้าง สอนด้วยการเล่านิทานประเภทวรรณคดี หรือเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จีนบ้าง โดยใช้ภาษาจีนล้วนๆ สำหรับค่าเล่าเรียนส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งของตามแต่ผู้ปกครองนักเรียนจะนำไปให้ ต่อมาในตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา การสอนภาษาจีนรุ่งเรืองที่สุดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เคยมีนักเรียนมากถึง 200 คน

ในสมัยกรุงธนบุรีซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้นมาก โรงเรียนสามเณรของบาทหลวงฝรั่งเศสคงมีเหลืออยู่ไม่มากนักโรงเรียนหลายโรงถูกพม่าเผาทิ้งไปและโรงเรียนที่เหลืออยู่ก็ต้องช่วยกันซ่อมแซม

กันจึงจะใช้ได้ และเป็นโรงเรียนเล็กๆที่มีนักเรียนเพียง 5-6 คนเท่านั้น ต่อมาโรงเรียนสามเณรของ บาทหลวงฝรั่งเศสก็เกือบหมดสูญไป เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเนรเทศสังฆราชและ บาทหลวงฝรั่งเศสออกนอกประเทศ

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ สังฆราชและบาทหลวงที่ถูกขับไล่ออกไปนั้น ได้กลับเข้ามาอยู่ที่ เมืองไทยอีก และเข้าใจว่าโรงเรียนสามเณรก็ยังคงได้รับการฟื้นฟูขึ้นใหม่อีก แต่คงจะมีนักเรียน จำนวนน้อยมากกลับไม่เจริญดังแต่ก่อน ต่อมาพวกมิชชันนารีอเมริกันซึ่งเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทหลวงด้านการศึกษาในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2671 ในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว บางคนเป็นนายแพทย์ เป็นนักวิทยาศาสตร์ เป็น ครูบาอาจารย์ เป็นนักหนังสือพิมพ์ และนิยมใช้วิชาชีพของตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมพร้อมกัน ไปกับการสอนศาสนา และคนไทยส่วนใหญ่ในเวลานั้น ก็มีความประทับใจมิชชันนารีอเมริกัน มาก

ประวัติการศึกษาเอกชนในสมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง บาทหลวงชาวฝรั่งเศสชื่อ Palecaux และเจ้าฟ้ามงกุฎ ซึ่งต่อมาก็คือพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ขณะที่บาทหลวง Palecaux เรียนภาษาไทย บาลี และวัฒนธรรมไทย ในรัชกาลที่ 4 ทรงศึกษาภาษาละตินและวัฒนธรรมตะวันตก ด็อกเตอร์ จอห์นสัน (Johnson) เป็นมิชชันนารี ชาวอเมริกันที่สอนภาษาอังกฤษแก่ข้าราชการในราชสำนัก ซึ่งต่อมากลายเป็นเสนาบดีชั้นสูง ต่อมา Caswell ได้สอนภาษาอังกฤษให้แก่พระภิกษุ 5 รูป และข้าราชการประจำสำนักจำนวน 10 คน สามปีต่อมาหมอสักกันถึงแก่กรรม ชั้นเรียนจึงถูกยุบเลิกไป และนางหัทธกัน ภรรยาได้รับ เงิน พระราชทานเป็นจำนวนหนึ่งด้วย

ในปี พ.ศ.2394 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้จัดตั้งโรงเรียนสำหรับนางสนม และนางกำนัลขึ้นในพระบรมมหาราชวัง โดยมีมิชชันนารีหญิง 3 คน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นครูเข้าไป สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนนี้ที่นักเรียนถึง 30 คนในปีแรก แต่ค่อยๆลดลงและได้เลิกกิจการไปใน 3 ปีต่อมา โรงเรียนนี้เรียกได้ว่าเป็นโรงเรียนเอกชนอย่างแท้จริง

ต้นปี พ.ศ.2395 โรงเรียนเอกชน 3 แห่งถูกตั้งขึ้นโดยกลุ่มมิชชันนารีนิกายโปรเตสแตนต์ สำหรับเด็กชาย เด็กหญิง และโรงเรียนสุดท้ายเป็นสหศึกษา นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในภาคเอกชน ที่เปิดโอกาสให้เกิดความเท่าเทียมกันในระหว่างเพศ โรงเรียนเอกชนแห่งแรกที่เก็บค่าธรรมเนียม การเรียน เป็นโรงเรียนประจำสำหรับเด็กหญิง ซึ่งเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนเพียงครั้งเดียว สำหรับ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมทั้งค่าอาหารและที่พัก มีผลทำให้โรงเรียนขาดบที่จะพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองนักเรียนยินดีจ่ายค่าเล่าเรียน โรงเรียนจึงมีความมั่นคงและเป็น ที่นิยมตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงหลายแห่งเกิดขึ้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2420 โรงเรียนอัสสัมชัญ ได้ตั้งขึ้นก่อนตามด้วยโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน (พ.ศ.2431) และโรงเรียนราชินี (พ.ศ.2446) โรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงอื่นๆก็จัดตั้งเพิ่มขึ้นเรื่อยมา แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเหล่านี้เป็นที่ยอมรับในบรรดาผู้ปกครอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 27-30)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2476 การจัดการศึกษาเอกชน ได้ดำเนินการควบคุมกับการจัดการศึกษาของรัฐ อยู่ภายใต้การอุดหนุน ส่งเสริมและควบคุมของกองโรงเรียนราษฎร์ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องจากการจัดการศึกษามีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง จึงทำให้กองโรงเรียนราษฎร์ไม่สามารถบริหารงานได้รวดเร็วทันความต้องการของประชาชน สมาคมครูโรงเรียนราษฎร์แห่งประเทศไทย จึงเสนอความเห็นว่าการโรงเรียนราษฎร์ควรได้รับการพิจารณา ยกวิทยฐานะให้เป็นกรมโรงเรียนราษฎร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษามากขึ้น และเป็นการเสริมกำลังใจให้เอกชนจัดการศึกษาได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในเวลานั้น ที่ต้องการปรับปรุงระบบราชการ ดังนั้น สภาการศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์ขึ้น เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือกระทรวงศึกษาธิการและโรงเรียนเอกชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั้งด้านวิชาการและด้านบริหาร คณะกรรมการนี้ประกอบด้วย อารัง บัวศรี เป็นประธานกรรมการ พยอม แก้วกำเนิด ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองโรงเรียนราษฎร์ในขณะนั้น จึงได้เสนอแผนงานกรมโรงเรียน ซึ่งได้จัดทำร่างไว้แล้วต่อคณะกรรมการปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์เพื่อเสนอกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2515 ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 โดยโอนอำนาจหน้าที่กิจการทรัพย์สิน ทรัพย์สิน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราษฎร์ และโอนงานวิทยาลัยเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยมี อารัง บัวศรี เป็นเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาเอกชนคนแรก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. ม.ป.ป. : 1)

ความเคลื่อนไหวของการศึกษาเอกชน (แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนระยะ 15 ปี พ.ศ. 2538-2554)

การปรับเป้าหมายในการปรับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ระยะครึ่งหลัง (พ.ศ. 2537-2539) ในข้อส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดเป้าหมายไว้ 2 ข้อคือ ให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพมากขึ้น ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) กำหนดให้จุดศูนย์กลางของการพัฒนาอยู่ที่ “คน” ซึ่งคนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ขณะเดียวกันคนก็เป็นผลของการพัฒนา การพัฒนาคนในแผนพัฒนาทั้งสองฉบับนี้ ถือว่าคนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนามากกว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนา แนวทาง/มาตรการที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชนมีดังนี้

1. รัฐจะลงทุนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแบบให้เปล่า และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา โดยรัฐอุดหนุนเทียบเท่าค่าใช้จ่ายต่อหัว ในอัตราเดียวกับการศึกษาของรัฐในรูปแบบที่เหมาะสมให้ประโยชน์กับตัวเด็กมากที่สุด

2. สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ภาคธุรกิจร่วมมือกัน การฝึกอบรมแก่กำลังแรงงานให้สอดคล้องกับภาวะของการมีงานทำ และความต้องการของตลาดแรงงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาและกรมเจ้าสังกัดปรับปรุงค่าเล่าเรียนทุกระดับการศึกษา ให้สะท้อนต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนจากการลงทุนตามกลไกตลาด ควบคู่กับการให้ทุนการศึกษาและทุนกู้ยืมสำหรับผู้ด้อยโอกาส เพื่อความเป็นธรรมในสังคม

4. ให้สถานศึกษามีอิสระในการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเอง จากการขายบริการทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ การหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา การระดมและเงินบริจาคในรูปของเงินสมทบ ทั้งจากศิษย์เก่า เอกชน และชุมชน

5. ให้เอกชน ชุมชน และสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษาเพิ่มขึ้น และลดบทบาทของรัฐในการจัดการศึกษาให้น้อยลง โดยทบทวนบทบาทการบริหารจัดการศึกษาของรัฐ เพื่อสร้างความมั่นใจให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ ทบทวนปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ให้เอื้อต่อการส่งเสริมภาคเอกชนในการลงทุนจัดการศึกษา ฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเพดานค่าเล่าเรียน ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนทางวิชาการและทางการเงินแก่ภาคเอกชน ปรับมาตรการด้านภาษีและมาตรการอื่นๆ เพื่อจูงใจให้เอกชนร่วมดำเนินกิจกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาเพื่อสาธารณประโยชน์มากขึ้น สนับสนุนภาคเอกชนและองค์กรเอกชนในการฝึกอาชีพ และยกระดับฝีมือแรงงาน สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาเอกชนเพิ่มปริมาณการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน และสนับสนุนให้มีการรับรองมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับการศึกษา

สำหรับแนวคิดในการพัฒนาการศึกษาเอกชนระยะ 15 ปี ในแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนระยะ 15 ปี (พ.ศ.2538-3577) โดยสรุปมีดังนี้

1. ในด้านการบริหารกิจการสถานศึกษา

1.1 รูปแบบการจัดการศึกษาเอกชน สถานศึกษาเอกชนควรเป็นนิติบุคคล

มีระบบบริหารแบบสากล ควรยกเลิกระบบครอบครัวยุติโดยเร็วที่สุด มีความคล่องตัวในการทำงานมากขึ้น

1.2 การลงทุน ผู้ประกอบการควรมีจิตสำนึกในการจัดการศึกษาเพื่อเยาวชนของชาติ เร่งรัดให้มีกองทุนบริจาค (Endowment Fund) ของแต่ละโรงเรียน รัฐควรอุดหนุนด้านต่างๆ เป็นการจูงใจให้ภาคเอกชนมาลงทุน โดยเฉพาะการหาแหล่งเงินทุนระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ และให้มีการร่วมลงทุนกับต่างประเทศ

1.3 หลักสูตร ควรให้เอกชนพัฒนาหลักสูตรของตนเองได้ หลักสูตรควรมีมากกว่า 1 ภาษา โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะความพร้อมและเมื่อเด็กรู้ภาษาแม่เข้มแข็งแล้ว และให้มีการเรียนคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับประถมศึกษา

1.4 การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทควรได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพเพื่อเข้าสู่สากลได้ และควรส่งเสริมให้สถานศึกษาพึ่งตนเองได้

2. ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

2.1 คุณภาพ ผู้สำเร็จจากสถานศึกษาเอกชนเป็นผู้มีความรู้ด้านภาษาอย่างน้อย 2 ภาษา มีทักษะวิชาการในการรับรู้และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำทักษะวิชาชีพที่ทันสมัยมาใช้พัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ และเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.2 ปริมาณ ส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนสู่ชนบท และกำหนดสัดส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนให้ชัดเจน

3. ในด้านพัฒนาบุคลากร

3.1 คุณภาพ ความเป็นเลิศทางวิชาการ และสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน มีความสามารถเชิงธุรกิจ/ อุตสาหกรรม และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

3.2 การสรรหาและการเตรียมบุคลากร ส่งเสริมให้ภาคเอกชนผลิตบุคลากรตามความต้องการ และสร้างสิ่งจูงใจให้บุคลากรภาคอื่นๆ เข้ามาอยู่ในภาคเอกชน

3.3 การธำรงรักษา โดยพัฒนาบุคลากร และสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ จัดสวัสดิการแก่บุคลากรอย่างเพียงพอและเหมาะสม ตลอดจนสร้างศักดิ์ศรีให้เป็นที่ยกย่องของสังคม

3.4 การแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ ให้มีการร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนครู พร้อมจัดให้มีหน่วยประสานงานกับต่างประเทศ

4. ในด้านการบริหารและสนับสนุน

4.1 การปรับบทบาทของภาครัฐโดยกระจายอำนาจการบริหารสู่ภูมิภาค กำหนดสัดส่วนการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนให้ชัดเจน และปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร

ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ให้เป็นข้อมูลการจัดการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีด้านต่างๆ

4.2 การแก้ไข กฎหมาย ระเบียบ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบให้มีความยืดหยุ่น มีอิสระ และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือ เอกสารแนะนำการดำเนินงานตามระเบียบต่างๆด้วย

4.3 การอุดหนุนการศึกษา ให้การอุดหนุนการศึกษาของโรงเรียนที่จะเปิดใหม่ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) และในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ตลอดจนครอบคลุมโรงเรียนอิสลามที่แปรสภาพ และโรงเรียนนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2539 : 38-40)

แนวการดำเนินงาน 10 ประการ ในการพัฒนาการศึกษาเอกชน

เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเอกชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงได้ดำเนินการตามบัญญัติ 10 ประการของกระทรวงศึกษาธิการ คือ

บัญญัติข้อ 1 ผู้บริหารโรงเรียน ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ มีจิตสำนึกในการที่จะพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และยกระดับมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ผู้บริหารควรมีเวลาอยู่ประจำสถานศึกษา เพื่อดูผลการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัญญัติข้อ 2 มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติ โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักความสามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ บ่อน้ำ ไร่นา ไร่ผลไม้

บัญญัติข้อ 3 เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีแผนผังเต็มรูปแบบ มีห้องเรียน มีห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนสนามกีฬาครบครัน โดยให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

บัญญัติข้อ 4 มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน โดยจัดซื้อในราคาท้องตลาดที่เป็นธรรม ทั้งให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์สูงสุด

บัญญัติข้อ 5 มีบุคลากรครูผู้สอนครบตามเกณฑ์ หากขาดแคลนครูให้ครูเกษียณอายุ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยสอน หรือให้มีระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

บัญญัติข้อ 6 องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะผ่านทางด้านวิชาการ หรือด้านบริหาร เช่น กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ได้แก่ การ

สอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การสอนวิชาชีพการเกษตร การก่อสร้าง การไฟฟ้า เป็นต้น

บัญญัติข้อ 7 มีการเก็บค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษา และจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ครบถ้วน ทั้งนี้ ให้ยกเว้นค่าเล่าเรียนสำหรับเด็กที่ยากจน และจ่ายค่าตอบแทนในการพัฒนาหรือฝึกปฏิบัติ ฝึกอาชีพที่เกิดรายได้ และเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา

บัญญัติข้อ 8 มีการส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลหรือชุมชน มีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหาร การจัดกิจกรรมของสถานศึกษา การจัดสวัสดิการให้กับครู เช่น การจัดหาที่พัก ค่าตอบแทน ค่าล่วงเวลา ค่าสอนพิเศษ ค่าฝึกอบรม ตลอดจนแก้ไขปัญหานี้สินของครู

บัญญัติข้อ 9 มีการวัดประเมินผลทางการศึกษาที่มุ่งเน้นผลผลิตคือคุณภาพของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

บัญญัติข้อ 10 เป็นโรงเรียนที่ผู้นำท้องถิ่นและผู้ปกครองทุกระดับทุกประเภทยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2540 : 26-27)

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธานี อभावงษ์ (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การสอนของครูกับพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า

พัฒนาการเด็กมีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของครูผู้สอนในทุกด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การสอนของครูกับการพัฒนาด้านต่างๆ ของนักเรียน พบว่า (1) พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครูที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านร่างกาย ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมเพลง กิจกรรมการเตรียมเด็ก และกิจกรรมการใช้คำถาม (2) พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครูที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และจริยธรรม ได้แก่ กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมการใช้คำถาม (3) พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครูที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านเชาวน์ปัญญา ได้แก่ กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมคำคล้องจอง และกิจกรรมการเตรียมเด็ก (4) พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครูที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการในทุกด้านของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมการสร้างสรรค์ และกิจกรรมการเตรียมเด็ก

พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครู ที่สามารถทำนายพัฒนาการของนักเรียน
ชั้นอนุบาลได้มีดังนี้ กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมการเตรียมเด็ก กิจกรรมการ
สร้างสรรค์ และกิจกรรมการเล่นตามมุม

วาม ดุลยากร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ : กรณีศึกษาโรงเรียน
บวรจรัลธานี จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการดำเนินการจัด
การเรียนการสอน ควรเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม
และสติปัญญา โดยต้องการให้เน้นวิชาการในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 เพื่อเตรียมขั้นชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 และควรมีการสอนคอมพิวเตอร์ระดับอนุบาล คุณลักษณะของนักเรียนของโรงเรียนทุกด้าน
เน้นครูอนุบาลต้องจบสาขาเอกอนุบาลโดยเฉพาะ ครูอนุบาลควรมีเมตตา กรุณาและรักเด็ก ด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ควรมีการประชุมพบปะผู้ปกครองให้มากขึ้น และ
สภาพห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ การถ่ายเทอากาศดี มีลมพัดผ่าน สภาพแวดล้อมภายใน
โรงเรียนเน้นความปลอดภัย สะอาด และมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

มนต์ชิตา นุปผาคำ (2544 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียน
อนุบาลเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

ความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ถึงการปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับกลยุทธ์
การตลาดของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกัน

ความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ถึงการปฏิบัติจริงและที่
ควรปฏิบัติเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกัน

กลยุทธ์การตลาดทุกกลยุทธ์ ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การจัด
จำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน
เข้าเรียนใน โรงเรียน

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ
โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาและบริการต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการ
ของเด็กและผู้ปกครอง ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถ ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน
และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเห็นสอดคล้องกันคือ โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาและบริการ
ต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กและผู้ปกครอง ครูผู้สอนต้องมี
ความรู้ความสามารถ มีความรู้ความสามารถ มีความรักและเอาใจใส่เด็กเป็นอย่างดี สามารถจัด
ประสบการณ์และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการครบทั้งด้านร่างกาย อารมณ์
จิตใจ สังคม และสติปัญญา

Buford (อ้างใน สุคนธ์ ศรีประทุม. 2538 : 36) ได้ศึกษาทัศนคติของ ผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนชั้นอนุบาล พบว่า ผู้ปกครองมีทัศนคติคล้อยกันหลายประการ คือ สภาพของเด็กก่อนวัยเรียน จำเป็นต้องเริ่มพัฒนาในโปรแกรมการเรียนอนุบาล การเรียนการสอนในชั้นนี้ควรจะเป็นการพัฒนาทางอารมณ์ จิตวิทยาเด็กเป็นสิ่งสำคัญที่สุด และพัฒนาการทางร่างกายเป็นลำดับต่อไป

Bloom (1964 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาและบุคลิกภาพของมนุษย์ พบว่าระยะ 4 ปีแรก สติปัญญาของเด็กได้รับการหล่อหลอมไปแล้วประมาณครึ่งหนึ่ง เมื่อเด็กอายุ 6 ปีพร้อมที่จะเข้าโรงเรียนได้ สติปัญญาก็จะได้รับการหล่อหลอมไปแล้วถึงร้อยละ 75 ถ้าจะนับแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเมื่อเด็กอายุได้ 4 ปี สติปัญญาของเด็กได้รับการพัฒนามากกว่าร้อยละ 30 ก่อนที่จะมีอายุ 6 ปี จึงเห็นได้ว่าในระยะ 6 ปีแรกของชีวิตเด็กนั้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาสติปัญญาและบุคลิกภาพเป็นอย่างยิ่ง พ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสามารถ ไม่ควรรอให้เข้าโรงเรียนเสียก่อนจึงเริ่มเรียน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543 : 16-18) ได้จำแนกการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยนี้ออกเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาสำหรับเด็กอายุแรกเกิด - 1 ปี การศึกษาเด็กเล็ก 1 ½ - 3 ปี และ การศึกษาอนุบาล 3 - 6 ปี มีสถาบันพัฒนาเด็ก คือ สถานเลี้ยงเด็ก (Nursery) โรงเรียนเด็กเล็ก (Nursery School) และโรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) เป็นผู้ดูแลและจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยนี้ การศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดเป็นหลักสูตรครอบคลุมตั้งแต่ 0 - 6 ขวบ โดยพัฒนาเป็นหลักสูตร 3 ระดับ ดังนี้ (1) หลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุแรกเกิด - 1 ปี (2) หลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุ 1-3 ปี และ (3) หลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุ 3 - 6 ปี ซึ่งลักษณะของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรจะต้องครอบคลุมการดูแล และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งไม่เน้นเฉพาะการอนุบาล แต่หมายถึงการให้การศึกษาดูแลแก่เด็กเล็กด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2542 : 22) โดยลักษณะการจัดโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความแตกต่างกันอย่างน้อย 3 ลักษณะ ดังนี้ (1) แยกอิสระเป็นบริการตามบ้าน หรือสถานที่ราชการต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่ชุมชน เช่น บ้าน วัด โรงพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล โรงงาน เป็นต้น (2) ขึ้นอยู่กับโรงเรียนอนุบาล มักจะเรียกว่าชั้นเด็กเล็ก (Nursery Class) บางแห่งเรียกเตรียมอนุบาล โรงเรียนเด็กกลุ่มนี้รวมถึงโรงเรียนเด็กเล็กของมหาวิทยาลัย (3) ขึ้นอยู่กับโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก ชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเบ็ดเสร็จสำหรับการศึกษาปฐมวัย (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2543 : 19)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม

และสติปัญญา เป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่จะเรียนต่อในระดับประถมศึกษา และสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม บุคลากร การจัดกิจกรรมนักเรียน การอำนวยความสะดวก และบริการอื่นๆ รวมทั้งการติดตามประเมินผลโดยองค์ประกอบดังกล่าว จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมตามหลักการการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งแยกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนเอกชนนานาชาติ จำนวน 40 โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน จำนวน 13 โรงเรียนและโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ จำนวน 803 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 856 โรงเรียน รวม 84,098 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีของ Krejcie and Morgan จากประชากรทั้งสิ้น 84,098 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก โรงเรียนนานาชาติ 20 โรงเรียน โรงเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ 13 โรงเรียน และโรงเรียนสามัญปกติ จำนวน 31 โรงเรียน โดยในแต่ละโรงเรียนเก็บกลุ่มตัวอย่าง จำนวนโรงเรียนละ 6 คน คือ ผู้บริหาร 1 คน ครู 2 คน และผู้ปกครอง 3 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 384 คน เก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง
ของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สถานศึกษา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				รวม (คน)
	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	
ประเภทโรงเรียน									----
1. สามัญปกติ	803	803	19,500	40,095	31	31	62	93	186
2. 2 ภาษา	13	13	902	2,546	13	13	26	39	78
3. นานาชาติ	40	40	2,775	17,424	20	20	40	60	120
รวม	856	856	23,177	60,065	64	64	128	192	384
รวม	84,098				384				-

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน โดยในแต่ละข้อมีเนื้อหา 2 กิจกรรมในพัฒนาการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ให้ผู้ตอบระบุว่ากิจกรรมอันไหนมีความสำคัญกว่ากัน มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ให้เรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละข้อ ให้ลำดับ 1 มีความสำคัญสูงสุด ให้ 2 มีความสำคัญลำดับที่สอง ให้ 3 มีความสำคัญลำดับที่สาม จนกระทั่งถึง 8 มีความสำคัญลำดับน้อยที่สุด มีจำนวน 8 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 1 ให้น้ำหนักคะแนน 8

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 2 ให้น้ำหนักคะแนน 7

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 3 ให้น้ำหนักคะแนน 6

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 4 ให้น้ำหนักคะแนน 5

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 5 ให้น้ำหนักคะแนน 4

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 6 ให้น้ำหนักคะแนน 3

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 7 ให้น้ำหนักคะแนน 2

หากจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับ 8 ให้น้ำหนักคะแนน 1

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในกิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อที่เห็นว่ามีที่เหมาะสม และให้ทำเครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม มีจำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามประกอบด้วยคำอธิบายกิจกรรม 2 กิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยให้เลือกกิจกรรมที่เห็นว่ามีเหมาะสมกว่า โดยเลือกทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงหน้าข้อ ก หรือ ข ที่เห็นว่ามีเหมาะสมในแต่ละข้อ มีจำนวน 13 ข้อ

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยในรูปแบบสอบถาม
2. ใช้แบบสอบถามงานวิจัยของ มาลัย จีรวัดมนเกษตร (1990 : 148-154) โดยผู้วิจัยแปลความหมายของภาษา สร้างเป็นแบบสอบถามชุดภาษาไทย และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาและภาษา การแปล ดังรายนามต่อไปนี้

1) ดร.วราพรรณ น้อยสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักติดตาม สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
2) ดร.วิเชียร เกตุสิงห์	ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผล การศึกษาสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา
3) ผศ.ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
4) อาจารย์ศรีนวล โกมลวนิช	ข้าราชการบำนาญ กรมอาชีวศึกษา
5) อาจารย์วิทยา สุขันทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยพาณิชยการบางนา

3.2.2.2 หลังจากการตรวจสอบแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านภาษา และการแปลความหมาย

- 1) ภาษาอังกฤษ ผ่าน Pilot Study
- 2) ภาษาไทย ลองไปให้ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทำความเข้าใจของภาษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวิธีการต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือถึงหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 150 ฉบับ พร้อมไปรับด้วยตนเอง โดยใช้เวลาหลังจากส่งแบบสอบถามจนกระทั่งเก็บคืนได้รวม 30 วัน
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 234 ฉบับ (พร้อมแนบซองปิดแฉตามปีเพื่อส่งกลับถึงตัวผู้วิจัย)
4. ผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามทางไปรษณีย์ภายใน 30 วัน ยังไม่ได้รับกลับคืน ผู้วิจัยสอบถามทางโทรศัพท์ เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามอีกประมาณ 15 วัน ได้แบบสอบถามจำนวน 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.4.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
- 3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows
- 3.4.3 ทำการตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ของแบบสอบถามที่กำหนดไว้

เครื่องมือทั้ง 2 ฉบับ คือฉบับภาษาไทย และฉบับภาษาอังกฤษ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าจำนวนและร้อยละ
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามประกอบด้วยข้ออธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน โดยในแต่ละข้อมีเนื้อหา 2 กิจกรรมในการพัฒนาการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ให้ผู้ตอบระบุว่ากิจกรรม อันไหนมีความสำคัญ วิเคราะห์โดยหาจำนวนร้อยละ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแสดงลำดับความสำคัญของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา วิเคราะห์โดยการกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนจำนวน, ร้อยละ จากมากเป็นลำดับแรก จนถึงลำดับสุดท้ายแสดงว่าผู้ตอบให้ความสำคัญต่อพัฒนาการด้านนั้น เป็นอันดับแรกถึงอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 4 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อความแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับกิจกรรม 2 กิจกรรม ที่ครอบคลุมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กก่อนประถมศึกษา ใน 4 ด้าน โดยให้ผู้ตอบพิจารณาดูว่ากิจกรรมใด ที่เห็นว่าเหมาะสม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

วิเคราะห์เปรียบเทียบตอนที่ 2 – ตอนที่ 5 โดยใช้สถิติอนุमानทดสอบสมมติฐานโดยใช้ไค-สแควร์ (Chi – square)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ตอนที่ 3 อันดับความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน ในส่วน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแล (Care) และวิชาการ (Academy)

ตอนที่ 4 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ตอนที่ 5 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในส่วนของกรณีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ผู้บริหาร (ชาย)	8	25.81	7	53.84	5	25.00	20	31.25
(หญิง)	23	74.19	6	46.16	15	75.00	44	68.75
ครู (ชาย)	12	19.35	7	26.92	7	17.50	26	20.31
(หญิง)	50	80.65	19	73.08	33	82.50	102	79.69
ผู้ปกครอง (ชาย)	22	23.65	10	25.64	14	23.33	46	23.96
(หญิง)	71	76.35	29	74.36	46	76.67	146	76.04
รวม	186	100.00	78	100.00	120	100.00	384	100.00
สถานภาพโดยตำแหน่ง								
ผู้บริหาร	31	16.67	13	16.67	20	16.67	64	16.67
ครู	62	33.33	26	33.33	40	33.33	128	33.33
ผู้ปกครอง	93	50.00	39	50.00	60	50.00	192	50.00
รวม	186	100.00	78	100.00	120	100.00	384	100.00
จำนวนครูและครูผู้ช่วยทั้งหมด								
ครู/รอง								
1-30 คน	18	58.06	5	38.46	12	60.00	35	54.68
31-40 คน	3	9.67	3	23.08	6	30.00	12	18.75
41 คน ขึ้นไป	10	32.27	5	38.46	2	10.00	17	26.57
รวม	31	100.00	13	100.00	20	100.00	64	100.00
ครูผู้ช่วย/โรงเรียน								
1-5 คน	9	29.03	1	7.70	8	40.00	18	28.12
6-10 คน	16	51.61	6	46.15	10	50.00	32	50.00
11 คน ขึ้นไป	6	19.36	6	46.15	2	10.00	14	21.88
รวม	31	100.00	13	100.00	20	100.00	64	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครู ครูผู้ช่วย ที่ดูแลเด็ก 3-5 ปี								
ครู/โรง								
1-30 คน	27	87.10	10	76.92	20	100.00	57	89.06
31-40 คน	2	6.45	2	15.38	-	-	4	6.25
41 คน ขึ้นไป	2	6.45	1	7.70	-	-	3	4.69
รวม	31	100.00	13	100.00	20	100.00	64	100.00
ครูผู้ช่วย/โรง								
1-5 คน	15	48.38	7	53.86	18	90.00	40	62.50
6-10 คน	12	38.17	3	23.07	2	10.00	17	26.56
11 คน ขึ้นไป	4	12.91	3	23.07	-	-	7	10.94
รวม	31	100.00	13	100.00	20	100.00	64	100.00
จำนวนนักเรียน ทั้งหมด/โรง								
1 – 300 คน	18	58.06	2	15.38	9	45.00	29	45.31
301 – 400 คน	4	12.90	3	23.07	-	-	7	10.93
401คน ขึ้นไป	9	29.04	8	61.55	11	55.00	28	43.76
รวม	31	100.00	13	100.00	20	100.00	64	100.00
จำนวนนักเรียน อายุ 3-5 ปี/โรง								
1-100 คน	8	25.80	5	38.46	7	35.00	20	31.25
101-200 คน	11	35.48	3	23.08	11	55.00	25	39.06
201 คนขึ้นไป	12	38.72	5	38.46	2	10.00	19	29.69
รวม	31	100.00	13	100.00	20	100.00	64	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าโรงเรียนเอกชนสามัญ มีผู้บริหาร จำนวน 31 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 74.19 เพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.81 ครู จำนวน 62 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 80.65 เพศชายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 ผู้ปกครอง จำนวน 93 คนเป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 76.35 เพศชายจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.65 มีครู ทั้งหมดระหว่าง 1-30 คน มากที่สุด จำนวน 18โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.06 รองลงมา มีจำนวนครู 41 คน ขึ้นไป จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.27 และ 31-40 คน จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.67 มีครูผู้ช่วย ทั้งหมดระหว่าง 6-10 คนมากที่สุด จำนวน 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.61 รองลงมา มี 1-5 คน จำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.03 และ 11 คน ขึ้นไป จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.36 มีครูที่ดูแลเด็ก 3-5 ปี 1-30 คน มากที่สุด จำนวน 27 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.10 รองลงมา มีจำนวน 31-40 คน และ 41 คน ขึ้นไป 2 โรงเรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.45 มีครูผู้ช่วยที่ดูแลเด็ก 1-5 คน มากที่สุด จำนวน 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.38 รองลงมา มีจำนวน 6-10 คน จำนวน 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.71 และ 11 คน ขึ้นไป จำนวน 4โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.91 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมดอยู่ ระหว่าง 1-300 คน มากที่สุด จำนวน 18โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.06 รองลงมา มีจำนวน 401 คน ขึ้นไป จำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.04 และ 301-400 คน จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.90 มีจำนวนนักเรียน 3-5 ปี จำนวน 201 คน ขึ้นไป มากที่สุด 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.72 รองลงมา มีนักเรียน 101-200 คน จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.48 และมีจำนวนนักเรียน 1-100 คน จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.80

โรงเรียนเอกชน 2 ภาษา มีผู้บริหาร จำนวน 13 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 เพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.84 ครู จำนวน 26 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 73.08 เพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 ผู้ปกครอง จำนวน 39 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 เพศชายจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 มีครูทั้งหมดระหว่าง 1-30 คน และ 41 คน ขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 5 โรงเรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมา มีจำนวนครู 31-40 คน จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.08 มีครูผู้ช่วยทั้งหมดระหว่าง 6-10 คน และ 11 คน ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 6 โรงเรียนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมา มี 1-5 คน จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.70 มีครูที่ดูแลเด็ก 3-5 ปี 1-30 คน มากที่สุด จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.92 รองลงมา มีจำนวน 31-40 คน จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 15.38และ 41 คน ขึ้นไป 1โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.70 มีครูผู้ช่วยที่ดูแลเด็ก 1-5 คน มากที่สุด จำนวน 7โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.86 รองลงมา มีจำนวน 6-10 คน และ 11 คน ขึ้นไป จำนวน 3 โรงเรียนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 23.07 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 401 คน ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 8โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.55 รองลงมา มี

จำนวน 301-400 คน จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.07 และ 1-300 คน จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 15.38 มีจำนวนนักเรียน 3-5 ปี อยู่ระหว่าง 1-100 และ 201 คน ขึ้นไป มากที่สุด 5 โรงเรียนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมา มีนักเรียน 101-200 คน จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.08

โรงเรียนเอกชนนานาชาติ มีผู้บริหาร จำนวน 20 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.00 เพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ครู จำนวน 40 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 เพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ผู้ปกครอง จำนวน 60 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 เพศชายจำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.33 มีครู ทั้งหมดระหว่าง 1-30 คน มากที่สุด จำนวน 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา มีจำนวนครู 31-40 คน จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และ 41 คน ขึ้นไป จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.00 มีครูผู้ช่วย ทั้งหมดระหว่าง 6-10 คนมากที่สุด จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา มี 1-5 คน จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 11 คน ขึ้นไป จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.00 มีครูที่ดูแลเด็ก 3-5 ปี 1-30 คน จำนวน 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีครูผู้ช่วยที่ดูแลเด็ก 1-5 คน มากที่สุด จำนวน 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมา มีจำนวน อยู่ระหว่าง 6-10 คน จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 10.00 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 401 คน ขึ้นไป จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.00 1-300 คน จำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.00 มีจำนวนนักเรียน 3-5 ปี จำนวน 101-200 คน มากที่สุด จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมา มีนักเรียน จำนวน 1-100 คน จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และ มีจำนวนนักเรียน 201 คน ขึ้นไป จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร						ครู						ผู้ปกครอง						
	สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ระดับการศึกษา																			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	45.74	11	28.21	8	13.33	
ปริญญาตรี	12	38.71	-	-	-	-	51	82.26	8	30.77	15	38.46	30	31.91	18	46.51	21	35.00	
สูงกว่าปริญญาตรี	19	61.29	13	100.00	20	100.00	11	17.74	18	69.23	25	61.54	21	22.34	10	25.64	31	51.67	
อายุ																			
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	8	36.77	19	47.50	-	-	9	23.08	2	3.33	
30-39 ปี	-	-	7	53.85	9	45.00	-	-	11	42.31	21	52.50	-	-	18	46.15	48	80.00	
40-49 ปี	-	-	6	46.15	9	45.00	-	-	6	23.07	-	-	-	-	12	30.77	10	16.67	
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	2	10.00	-	-	1	3.85	-	-	-	-	-	-	-	-	
สถานภาพสมรส																			
โสด	-	-	1	7.69	7	35.00	-	-	10	38.46	21	52.50	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร						ครู						ผู้ปกครอง					
	สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แต่งงาน	-	-	12	92.31	13	65.00	-	-	13	50.00	19	47.50	-	-	36	92.31	60	100.00
แยกกันอยู่	-	-	-	-	-	-	-	-	3	11.54	-	-	-	-	3	7.69	-	-
ประสบการณ์																		
การสอน/ บริหาร ต่ำกว่า 3 ปี	-	-	-	-	-	-	23	35.93	9	34.62	6	15.00	-	-	-	-	-	-
3-5 ปี	7	22.58	3	23.08	4	20.00	25	40.32	10	38.46	20	50.00	-	-	-	-	-	-
มากกว่า 5 ปี	24	77.42	10	76.92	16	80.00	14	23.75	7	26.92	14	35.00	-	-	-	-	-	-
อาชีพ																		
ผู้ปกครอง ธุรกิจส่วนตัว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	41.93	-	-	-	-
รับราชการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	21.50	-	-	-	-
รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	15.05	-	-	-	-
บริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8.60	-	-	-	-
แม่บ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12.92	-	-	-	-
Professional	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	12.82	9	15.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร						ครู						ผู้ปกครอง					
	สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
Semi-Professional	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	25.64	12	20.00
Managerial	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	46.15	17	28.33	
Skilled-labored	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	15.39	6	10.00	
Un skilled-labored	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Unemployed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	26.67
รวม													93	100.00	39	100.0	60	100.00
เชื้อชาติ																		
ไทย	-	-	11	84.62	20	100.00	-	-	4	15.39	10	25.00	-	-	15	38.46	25	41.67
ญี่ปุ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7.69	2	5.00	-	-	4	10.25	3	5.00
เกาหลี	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7.69	-	-	-	-	5	12.82	5	8.33
เยอรมัน	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7.69	2	5.00	-	-	2	5.13	4	6.67
ไต้หวัน	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7.69	-	-	-	-	2	5.13	3	5.00
จีน	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3.84	-	-	-	-	2	5.13	2	3.33
ฮ่องกง	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7.69	1	2.50	-	-	3	7.69	6	10.00
ฝรั่งเศส	-	-	-	-	-	-	-	-	3	11.54	1	2.50	-	-	2	5.13	2	3.33

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร						ครู						ผู้ปกครอง					
	สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ		สามัญ		2 ภาษา		นานาชาติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อังกฤษ	-	-	1	7.69	-	-	-	-	4	15.39	12	30.00	-	-	2	5.13	3	5.00
อเมริกา	-	-	1	7.69	-	-	-	-	4	15.39	12	30.00	-	-	2	5.13	7	11.67
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่าโรงเรียนเอกชนสามัญ มีผู้บริหารจำนวน 31 คน สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.29 รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 และมีประสบการณ์ในการสอน / บริหาร 5 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 77.42 และ 3-5 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 22.58 ครู จำนวน 62 คน สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 82.26 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 17.74 มีประสบการณ์ในการสอน 3-5 ปี มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 40.32 รองลงมา ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 35.93 และ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 23.76 ผู้ปกครอง จำนวน 93 คน สำเร็จการศึกษาดำรงกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.16 รองลงมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.58 อาชีพของผู้ปกครองจำนวน 93 คน ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 41.93 รองลงมารับราชการจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.05 บริษัทเอกชนจำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 8.60 แม่บ้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 รับจ้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

โรงเรียนเอกชน2 ภาษามีผู้บริหารจำนวน 13 คน สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมา คือ 40-49 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 แต่งงาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 โสด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 มีประสบการณ์ในการสอน / บริหาร 5 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 และ 3-5 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 มีเชื้อชาติไทย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 รองลงมาคือเชื้อชาติอังกฤษกับอเมริกา จำนวนเชื้อชาติละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ครู จำนวน 26 คน สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 มีอายุ 30-39ปี มากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 36.77 40-49 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07 และ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85 แต่งงานแล้วมากที่สุด 13 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา โสด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 และ แยกกันอยู่จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 11.54 มีประสบการณ์ในการสอน 3-5 ปีมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมา ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 และ มากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 เชื้อชาติไทย อังกฤษ และ อเมริกา มากที่สุด เชื้อชาติละ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 รองลงมาคือ ฝรั่งเศส จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมัน ไต้หวัน ฮองกง จำนวน เชื้อชาติละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และ จีน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.84 ผู้ปกครอง

จำนวน 39 คน สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุดจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาสำเร็จการศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 28.21 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมา 40-49 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 แต่งงาน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 แยกกันอยู่จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ Managerial จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ Semi-professional จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 Skilled-labored จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 Professional จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82 เชื้อชาติไทยมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมาคือ เชื้อชาติเกาหลี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82 ญี่ปุ่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ฮองกง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และเยอรมัน ใต้หวัน จีน ฝรั่งเศส อังกฤษ อเมริกา จำนวน เชื้อชาติละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.13

โรงเรียนเอกชนนานาชาติ มีผู้บริหารจำนวน 20 คนมีอายุ 30-39 ปี และ 40-49 ปี จำนวน 9 คนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 45.00 และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 แต่งงาน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 โสดจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มีเชื้อชาติไทย 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีประสบการณ์ในการสอน/บริหาร 5 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และ 3-5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ครูจำนวน 40 คน สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 ปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 โสด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 แต่งงานจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 มีประสบการณ์ในการสอน 3-5 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และ ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีเชื้อชาติอังกฤษ อเมริกา มากที่สุดจำนวนเชื้อชาติละ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ เชื้อชาติไทย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ญี่ปุ่น เยอรมัน จำนวนเชื้อชาติละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ฮองกงและฝรั่งเศส จำนวนเชื้อชาติละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

ผู้ปกครอง จำนวน 60 คน สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 51.67 รองลงมาสำเร็จการศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 และ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 แต่งงาน จำนวน 60 คน

คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ Managerial จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 รองลงมาคือ Unemployed จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 Semi- professional จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 Professional จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และ Skilled- labored จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 มีเชื้อชาติไทยมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาคือ เชื้อชาติอเมริกา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 ส่องกง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เกาหลี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 เยอรมัน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ญี่ปุ่น ไต้หวัน อังกฤษ จำนวนเชื้อชาติละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 จีนและฝรั่งเศส จำนวนเชื้อชาติละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตอนที่ 2 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าไคสแควร์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

ข้อ	กิจกรรม	ผู้บริหาร (n 1 = 64)	ครู (n 2 =128)	ผู้ปกครอง (n 3 =192)	ทั้งหมด (n =384)	χ^2
1	ก (P)	30 46.87	46 35.93	82 42.71	158 41.14	2.495 (.287)
	ข (S)	34 53.13	82 64.17	110 57.29	226 58.86	
2	ก (E)	8 12.50	16 12.50	58 30.21	82 21.35	17.925 (.000)*
	ข (I)	56 87.50	112 87.50	134 69.79	302 78.65	
3	ก(P)	30 46.87	61 47.65	104 54.16	195 50.78	1.771 (.412)
	ข (E)	34 53.13	67 52.35	88 45.84	189 49.22	
4	ก (S)	19 29.69	41 32.03	76 39.58	136 35.42	3.017 (.221)
	ข (I)	45 70.31	87 67.97	116 60.42	248 64.58	
5	ก (P)	17 26.56	29 22.66	77 40.10	123 32.03	11.794 (.003)*
	ข (I)	47 73.44	99 77.34	115 59.90	261 67.97	
6	ก (S)	45 70.31	72 56.25	129 67.19	246 64.06	5.294 (.071)
	ข (E)	19 29.69	56 43.75	63 32.81	138 35.94	

$P \leq .05$

P หมายถึง ด้านร่างกาย (Physical)

E หมายถึง ด้านอารมณ์และจิตใจ (Emotional)

S หมายถึง ด้านสังคม (Social)

I หมายถึง ด้านสติปัญญา (Intellectual)

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม มีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญามากกว่าด้านสังคม (248,64.58 กับ 136, 35.42) ด้านร่างกาย (261, 67.97 กับ 123, 32.03) และด้านอารมณ์และจิตใจ (302, 78.65 กับ 82, 58.86) ตามลำดับ ทั้งนี้ความคาดหวังด้านสังคมมากกว่าด้านร่างกาย (226,58.86 กับ 158, 41.14) และความคาดหวังด้านร่างกายมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ (195,50.78 กับ 189, 49.22)

ทั้งนี้เมื่อจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหาร และครู มีความคาดหวังต่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านสติปัญญามากกว่า ด้านสังคม มากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ และมากกว่าด้านร่างกายตามลำดับสำหรับ ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่างกับผู้บริหาร ครู ในส่วนของความคาดหวังด้านร่างกายมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองมีความคาดหวังในข้อ 2 (เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง) (17.925 Prop. .000) และข้อ 5 (เด็กมีโอกาสได้เคลื่อนไหว โดยการเล่นที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ทั้งในและนอกสถานที่โดยมีผู้ปกครองดูแลให้การช่วยเหลือ) (11.794 Prop. .003) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน ร้อยละ และ ค่าไคสแควร์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของ พัฒนาการเรียนรู้ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามความคาดหวังของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง โดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ข้อ	กิจกรรม	สามัญ (N = 186)	2 ภาษา (N =78)	นานาชาติ (N =120)	ทั้งหมด (N=384)	χ^2
1	ก (P)	88 47.31	28 35.90	42 35.00	158 41.15	5.679 (.058)
	ข (S)	98 52.69	50 64.10	78 65.00	226 58.85	
2	ก (E)	32 17.20	27 34.62	23 19.17	82 21.35	10.417 (.005)*
	ข (I)	154 82.80	51 65.38	97 80.83	302 78.65	
3	ก (P)	108 58.06	40 51.28	47 39.17	195 50.78	10.432 (.005)*
	ข (E)	78 41.94	38 48.72	73 60.83	189 49.22	
4	ก (S)	64 34.41	24 30.77	48 40.00	136 35.42	1.921 (.383)
	ข (I)	122 65.59	54 69.23	72 60.00	248 64.58	
5	ก (P)	52 27.96	32 41.03	43 35.83	127 33.07	4.841 (.089)
	ข (I)	134 72.04	46 58.97	77 64.17	257 66.93	
6	ก (S)	122 65.59	49 62.82	75 62.50	246 64.06	.368 (.832)
	ข (E)	64 34.41	29 37.18	45 37.50	138 35.94	

$P \leq .05$

P หมายถึง ด้านร่างกาย (Physical) E หมายถึง ด้านอารมณ์และจิตใจ (Emotional)

S หมายถึง ด้านสังคม (Social) I หมายถึง ด้านสติปัญญา (Intellectual)

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติมีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญามากกว่าด้านสังคม (248,64.58 กับ 136, 35.42) ด้านร่างกาย (257, 66.93 กับ 127, 33.07 และด้านอารมณ์และ จิตใจ (302, 78.65 กับ 82, 58.86) ตามลำดับ ทั้งนี้ความคาดหวังด้านสังคมมากกว่าด้านร่างกาย (226,58.86 กับ 158, 41.14) และความคาดหวังด้านร่างกายมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ (195,50.78 กับ 189, 49.22)

ทั้งนี้เมื่อจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ และโรงเรียน 2 ภาษา มีความคาดหวังต่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านสติปัญญามากกว่าด้านสังคม มากกว่าด้านร่างกายและมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ ส่วนผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนนานาชาติ มีความคาดหวังต่างกับ โรงเรียนเอกชนสามัญและ 2 ภาษา ในส่วนของความคาดหวังด้านอารมณ์และจิตใจมากกว่าด้านร่างกาย

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า โรงเรียนเอกชนนานาชาติ โรงเรียนเอกชน 2 ภาษา และโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ มีความคาดหวังในข้อ 2 (เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง) (10.417 Prop. 0.005) และข้อ 3 (เด็กได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงานที่เด็กสามารถจะทำได้ รวมถึงการช่วยแก้ปัญหาความอึดอัดแลความวิตกกังวลอื่นๆของเด็ก) (10.432 Prop. .005) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกิจกรรมที่เป็นตัวแทน ของพัฒนาการเรียนรู้ข้ออื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 อันดับความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน ในส่วนเป็น
กิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแล (Care) และวิชาการ (Academy)

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน น้ำหนักคะแนนและเปรียบเทียบความสำคัญ 8 กิจกรรมที่เป็นตัวแทน
ของการดูแล(Care) หรือวิชาการ (Academy) ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู
และ ผู้ปกครอง

กิจกรรม	สถานภาพ	อันดับที่								รวม	χ^2
		1(8)	2(7)	3 (6)	4(5)	5(4)	6(3)	7(2)	8(1)		
1 (C)	ผู้บริหาร (n = 64)	384 (48x8)	70 (10x7)	24 (4x6)	10 (2x5)	0 (0x4)	0 (0x3)	0 (0x2)	0 (0x1)	478	62.295 (0.000)*
	ครู (n = 128)	592 (74x8)	70 (10x7)	36 (6x6)	25 (5x5)	24 (6x4)	33 (11x3)	24 (12x2)	4 (4x1)	808	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	1040 (130x8)	19 (28x7)	126 (21x6)	40 (8x5)	12 (3x4)	6 (2x3)	0 (0x2)	0 (0x1)	1420	
2 (A)	ผู้บริหาร (n = 64)	16 (2x8)	98 (14x7)	30 (5x6)	20 (4x5)	64 (16x4)	30 (10x3)	8 (4x2)	9 (9x1)	275	46.754 (0.000)*
	ครู (n = 128)	64 (8x8)	154 (22x7)	150 (25x6)	45 (9x5)	72 (18x4)	60 (20x3)	8 (4x2)	22 (22x1)	425	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	216 (27x8)	343 (49x7)	138 (23x6)	130 (26x5)	104 (26x4)	21 (7x3)	52 (26x2)	18 (18x1)	1022	
3 (C)	ผู้บริหาร (n = 64)	40 (5x8)	42 (6x7)	60 (10x6)	45 (9x5)	16 (4x4)	24 (8x3)	24 (18x2)	4 (4x1)	267	31.291 (0.005)*
	ครู (n = 128)	24 (3x8)	105 (15x7)	72 (12x6)	165 (33x5)	72 (18x4)	66 (22x3)	26 (13x2)	12 (12x1)	542	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	40 (5x8)	224 (32x7)	138 (23x6)	135 (27x5)	108 (27x4)	123 (41x3)	46 (23x2)	14 (14x1)	828	
4 (A)	ผู้บริหาร (n = 64)	0 (0x8)	49 (7x7)	96 (16x6)	40 (8x5)	52 (13x4)	15 (5x3)	0 (0x2)	15 (15x1)	267	42.953 (0.000)*
	ครู (n = 128)	16 (2x8)	63 (9x7)	138 (23x6)	115 (23x5)	144 (36x4)	33 (11x3)	40 (20x4)	4 (4x1)	553	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	48 (6x8)	140 (20x7)	222 (37x6)	162 (33x5)	156 (39x4)	66 (22x3)	48 (24x2)	11 (11x1)	856	
5 (C)	ผู้บริหาร (n = 64)	40 (5x8)	70 (10x7)	102 (17x6)	55 (11x5)	0 (0x4)	24 (8x3)	20 (10x2)	3 (3x1)	314	20.709 (0.109)
	ครู (n = 128)	96 (12x8)	112 (16x7)	126 (21x6)	160 (32x5)	16 (4x4)	51 (17x3)	32 (16x2)	10 (10x1)	603	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	192 (24x8)	98 (14x7)	306 (51x6)	140 (28x5)	52 (13x4)	78 (26x3)	44 (22x2)	14 (14x1)	924	

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

กิจกรรม	สถานภาพ	อันดับที่								รวม	χ^2
		1(8)	2(7)	3(6)	4(5)	5(4)	6(3)	7(2)	8(1)		
6(C)	ผู้บริหาร (n = 64)	32 (4x8)	70 (10x7)	24 (4x6)	45 (9x5)	56 (14x4)	6 (2x3)	12 (6x2)	15 (15x1)	260	33.711 (0.002)*
	ครู (n = 128)	80 (10x8)	147 (21x7)	84 (14x6)	55 (11x5)	60 (15x4)	39 (13x3)	62 (31x2)	13 (13x1)	540	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	48 (6x8)	152 (26x7)	72 (12x6)	105 (21x5)	136 (34x4)	111 (37x3)	54 (27x2)	29 (29x1)	737	
7(A)	ผู้บริหาร (n = 64)	0 (0x8)	7 (1x7)	36 (6x6)	50 (10x5)	40 (10x4)	57* (19x3)	28 (14x2)	4 (4x1)	228	68.362 (0.000)*
	ครู (n = 128)	32 (4x8)	189 (27x7)	132 (22x6)	50 (10x5)	112 (28x4)	39 (13x3)	16 (8x2)	16 (16x1)	586	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	1 (1x8)	105 (15x7)	168 (28x6)	140 (28x5)	136 (34x4)	39 (13x3)	70 (35x2)	18 (18x1)	684	
8(C)	ผู้บริหาร (n = 64)	0 (0x8)	42 (6x7)	36 (6x6)	55 (11x5)	28 (7x4)	36 (12x3)	20 (10x2)	12 (12x1)	229	53.957 (0.000)*
	ครู (n = 128)	144 (18x8)	70 (10x7)	60 (10x6)	20 (4x5)	8 (2x4)	60 (20x3)	38 (19x2)	45 (45x1)	445	
	ผู้ปกครอง (n = 192)	24 (3x8)	49 (7x7)	108 (18x6)	105 (21x5)	64 (16x4)	129 (43x3)	48 (24x2)	60 (60x1)	566	

1) C = การดูแล (Care)

2) A = วิชาการ (Academy)

 $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล (Care) และกิจกรรมวิชาการ (Academy) ในภาพรวมพบว่า เมื่อจำแนกสถานภาพโดยตำแหน่ง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง จัดอันดับความคาดหวัง ดังนี้

กิจกรรม	อันดับที่		
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง
1 โรงเรียนมีความปลอดภัยและมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขอนามัยให้แก่เด็ก (C)	1	1	1
2 เด็กๆ เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง (A)	3	8	2

กิจกรรม	อันดับที่		
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง
3. กิจกรรมต่างๆของเด็กได้รับการตอบรับในทางบวกด้วยรอยยิ้มและความสนใจ (C)	4	5	5
4. ให้เวลาเพียงพอสำหรับเด็กๆ ที่จะสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบๆ ข้างของเด็กด้วยตนเอง (A)	4	4	4
5. มีการจัดกิจกรรมต่างๆและอุปกรณ์การเล่นของเด็กอย่างมากมายเพื่อที่เด็กจะสามารถเลือกกิจกรรมและอุปกรณ์การเล่นของเด็กด้วยตนเอง (C)	2	2	3
6. ผู้ใหญ่สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกถึงความรู้สึกรักจากการ "เล่น" (C)	6	6	6
7. จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือมีโอกาส ได้ทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน (A)	8	3	7
8. ผู้ใหญ่สื่อสารกับเด็กด้วยท่าทางที่เป็นมิตรแบบสบายๆ ไม่เป็นทางการ (C)	7	7	8

เมื่อทำการเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 5 (มีการจัดกิจกรรมต่างๆ และอุปกรณ์การเล่นของเด็กอย่างมากมายเพื่อที่เด็กจะสามารถเลือกกิจกรรมและอุปกรณ์การเล่นของเด็กด้วยตนเอง) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวน น้ำหนักคะแนนและเปรียบเทียบความสำคัญ 8 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล(Care) หรือวิชาการ (Academy) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

กิจกรรม	สถานภาพ	อันดับที่								รวม	χ^2
		1(8)	2(7)	3 (6)	4(5)	5(4)	6(3)	7(2)	8(1)		
1 (C)	สามัญ (n = 186)	1064 (133x8)	147 (21x7)	102 (17x6)	15 (3x5)	12 (3x4)	21 (7x3)	0 (0x2)	2 (2x1)	1363	37.105 (0.001)*
	2 ภาษา (n = 78)	464 (58x8)	28 (4x7)	6 (1x6)	25 (5x5)	8 (2x4)	6 (2x3)	10 (5x2)	1 (1x1)	548	
	นานาชาติ (n = 120)	488 (61x8)	161 (23x7)	78 (13x6)	35 (7x5)	16 (4x4)	12 (4x3)	14 (7x2)	1 (1x1)	805	
2 (A)	สามัญ (n = 186)	128 (6x8)	294 (42x7)	156 (26x6)	110 (22x5)	112 (28x4)	51 (17x3)	50 (25x2)	20 (20x1)	921	27.681 (0.016)*
	2 ภาษา (n = 78)	56 (7x8)	105 (15x7)	48 (8x6)	60 (12x5)	60 (15x4)	21 (7x3)	4 (2x2)	12 (12x1)	366	
	นานาชาติ (n = 120)	112 (14x8)	196 (28x7)	114 (19x6)	25 (5x5)	68 (17x4)	39 (13x3)	14 (7x2)	17 (17x1)	585	
3 (C)	สามัญ (n = 186)	40 (5x8)	217 (31x7)	198 (33x6)	130 (26x5)	96 (24x4)	99 (33x3)	46 (23x2)	11 (11x1)	837	27.908 (0.015)*
	2 ภาษา (n = 78)	8 (1x8)	84 (12x7)	12 (2x6)	100 (20x5)	32 (8x4)	51 (17x3)	22 (11x2)	7 (7x1)	316	
	นานาชาติ (n = 120)	56 (7x8)	70 (10x7)	60 (10x6)	115 (23x5)	68 (17x4)	63 (21x3)	40 (20x2)	12 (12x1)	484	
4 (A)	สามัญ (n = 186)	0 (0x8)	119 (17x7)	246 (41x6)	170 (34x5)	184 (46x4)	51 (17x3)	32 (16x2)	15 (15x1)	817	46.946 (0.000)*
	2 ภาษา (n = 78)	8 (1x8)	105 (15x7)	66 (11x6)	40 (8x5)	60 (15x4)	42 (14x3)	52 (13x4)	1 (1x1)	374	
	นานาชาติ (n = 120)	56 (7x8)	28 (4x7)	144 (24x6)	110 (22x5)	108 (27x4)	21 (7x3)	30 (15x2)	14 (14x1)	511	
5 (C)	สามัญ (n = 186)	216 (27x8)	140 (20x7)	192 (32x6)	155 (31x5)	32 (8x4)	69 (23x3)	50 (25x2)	20 (20x1)	874	28.906 (0.011)*
	2 ภาษา (n = 78)	8 (1x8)	63 (9x7)	162 (27x6)	80 (16x5)	24 (6x4)	27 (9x3)	16 (8x2)	2 (2x1)	382	
	นานาชาติ (n = 120)	104 (13x8)	77 (11x7)	180 (30x6)	120 (24x5)	12 (3x4)	57 (19x3)	30 (15x2)	5 (5x1)	585	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กิจกรรม	สถานภาพ	อันดับที่								รวม	χ^2
		1(8)	2(7)	3(6)	4(5)	5(4)	6(3)	7(2)	8(1)		
6(C)	สามัญ (n = 186)	64 (8x8)	189 (27x7)	72 (12x6)	110 (22x5)	116 (29x4)	78 (26x3)	50 (25x2)	37 (37x1)	716	18.464 (0.186)
	2 ภาษา (n = 78)	32 (4x8)	63 (9x7)	60 (10x6)	40 (8x5)	40 (10x4)	33 (11x3)	28 (14x2)	12 (12x1)	308	
	นานาชาติ (n = 120)	64 (8x8)	147 (21x7)	48 (8x6)	55 (11x5)	96 (24x4)	45 (15x3)	50 (25x2)	8 (8x1)	513	
7 (A)	สามัญ (n = 186)	24 (3x8)	119 (17x7)	174 (29x6)	130 (26x5)	144 (36x4)	78 (26x3)	70 (35x2)	14 (14x1)	753	36.927 (0.010)*
	2 ภาษา (n = 78)	8 (1x8)	77 (11x7)	42 (7x6)	30 (6x5)	40 (10x4)	18 (6x3)	32 (16x2)	21 (21x1)	268	
	นานาชาติ (n = 120)	8 (1x8)	105 (15x7)	120 (20x6)	80 (16x5)	104 (26x4)	39 (13x3)	12 (6x2)	23 (23x1)	491	
8 (C)	สามัญ (n = 186)	56 (7x8)	84 (12x7)	72 (12x6)	105 (21x5)	44 (11x4)	108 (36x3)	54 (27x2)	60 (60x1)	583	29.326 (0.009)*
	2 ภาษา (n = 78)	40 (5x8)	21 (3x7)	78 (13x6)	15 (3x5)	48 (12x4)	36 (12x3)	16 (8x2)	22 (22x1)	276	
	นานาชาติ (n = 120)	72 (9x8)	56 (8x7)	54 (9x6)	60 (12x5)	8 (2x4)	81 (27x3)	36 (18x2)	35 (35x1)	402	

1) C = การดูแล (Care)

2) A = วิชาการ (Academy)

 $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติจัดอันดับความคาดหวังกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล(Care)หรือวิชาการ (Academy) ดังนี้

กิจกรรม	อันดับที่		
	สามัญ	2 ภาษา	นานาชาติ
1 โรงเรียนมีความปลอดภัยและมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขอนามัยให้แก่เด็ก (C)	1	1	1
2 เด็กๆเรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง (A)	2	4	2
3. กิจกรรมต่างๆของเด็กได้รับการตอบรับในทางบวกด้วยรอยยิ้มและความสนใจ (C)	4	5	6
4. ให้เวลาเพียงพอสำหรับเด็กที่จะสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบๆข้างของเด็กด้วยตนเอง (A)	5	3	5
5. มีการจัดกิจกรรมต่างๆและอุปกรณ์การเล่นของเด็กอย่างมากมายเพื่อที่เด็กจะสามารถเลือกกิจกรรมและอุปกรณ์การเล่นของเด็กด้วยตนเอง (C)	3	2	2
6. ผู้ใหญ่สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกถึงความรู้สึกจากการ “เล่น” (C)	7	6	4
7. จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือมีโอกาสได้ทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน (A)	6	8	7
8. ผู้ใหญ่สื่อสารกับเด็กด้วยท่าทางที่เป็นมิตรแบบสบายๆไม่เป็นทางการ (C)	8	7	7

เมื่อทำการเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 6 ผู้ใหญ่สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกถึงความรู้สึกจากการเล่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละ และค่าไคสแควร์ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ที่
เหมาะสม และไม่เหมาะสมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของ
ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง

ข้อ	ผู้บริหาร (N=64)		ครู (N=128)		ผู้ปกครอง (N=192)		รวม (N=384)		χ^2
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1 (เหมาะสม)	15 23.44	49 76.56	25 19.53	103 80.47	48 25.00	144 75.00	88 22.92	296 77.08	1.312 (.519)
2 (เหมาะสม)	64 100.00	0 0	125 97.65	3 2.35	190 98.95	2 1.05	379 98.70	5 1.30	2.026 (.363)
3 (เหมาะสม)	56 87.50	8 12.50	113 88.28	15 11.72	179 93.23	13 6.77	348 90.63	36 9.37	3.096 (.213)
4 (ไม่เหมาะสม)	15 23.44	49 76.56	21 16.41	107 83.59	29 15.10	163 84.90	65 16.93	319 83.07	2.408 (.300)
5 (ไม่เหมาะสม)	14 21.87	50 78.13	35 27.34	93 72.66	54 28.12	198 71.88	103 26.82	281 73.18	.982 (.612)
6 (เหมาะสม)	59 92.19	5 7.81	123 96.09	5 3.91	185 96.35	7 3.65	367 95.57	17 4.43	2.093 (.351)
7 (ไม่เหมาะสม)	13 20.31	51 79.69	72 56.25	56 43.75	77 40.10	115 59.90	162 42.19	222 57.81	23.277 (.000)*
8 (ไม่เหมาะสม)	34 53.12	30 46.88	67 52.34	61 47.66	115 59.90	77 40.10	216 56.25	168 43.75	2.085 (.353)
9 (ไม่เหมาะสม)	41 64.06	23 35.94	68 53.12	60 46.88	109 56.77	83 43.23	218 56.77	166 43.23	2.080 (.353)
10 (เหมาะสม)	54 84.37	10 15.63	124 96.87	4 3.13	186 96.87	6 3.13	364 94.79	20 5.21	16.879 (.000)*
11 (ไม่เหมาะสม)	40 62.50	24 37.50	83 64.84	45 35.16	129 67.19	63 32.81	252 65.62	132 34.38	.519 (.771)
12 (ไม่เหมาะสม)	5 7.81	59 92.19	14 10.93	114 89.07	28 14.58	164 85.42	47 12.24	337 87.76	2.352 (.309)
13 (ไม่เหมาะสม)	16 25.00	48 75.00	27 21.09	101 78.91	70 36.46	122 63.54	113 29.43	271 70.57	9.455 (.009)*

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ผู้บริหาร (N=64)		ครู (N=128)		ผู้ปกครอง (N=192)		รวม (N=384)		χ^2
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
14 (ไม่เหมาะสม)	20 31.25	44 68.75	48 37.50	80 62.50	115 59.90	77 40.10	183 47.66	201 52.34	23.729 (.000)*
15 (ไม่เหมาะสม)	16 25.00	48 75.00	46 35.94	82 64.06	87 45.31	105 54.69	149 38.80	235 61.20	9.004 (.011)*
16 (ไม่เหมาะสม)	52 81.25	12 18.75	117 91.41	11 8.59	179 93.23	13 6.77	348 90.62	36 9.38	8.245 (.016)*
17 (ไม่เหมาะสม)	38 59.37	26 40.63	79 61.72	49 38.28	123 64.06	69 35.94	240 62.50	144 37.50	.500 (.779)
18 (ไม่เหมาะสม)	0 0	64 100.00	14 10.94	114 89.06	17 8.85	175 91.15	31 8.07	353 91.93	7.194 (.027)*
19 (เหมาะสม)	61 95.31	3 4.69	123 96.09	5 3.91	182 94.79	10 5.21	366 95.31	18 4.69	.291 (.864)
20 (เหมาะสม)	64 100.00	0 0	126 98.44	2 1.56	191 99.48	1 0.52	381 99.22	3 0.78	1.680 (.432)
21 (ไม่เหมาะสม)	11 17.19	53 82.81	55 42.97	73 57.03	78 40.62	114 59.38	144 37.50	240 62.50	13.700 (.001)*

$P \leq .05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วย สอดคล้องกับกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละข้อ ยกเว้น ข้อ 1 (ผู้ใหญ่ควรยอมรับและให้ความสำคัญแก่ความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก เช่น การนำสิ่งของที่โปรดปรานติดตัวไปในที่ต่างๆ การเคลื่อนย้ายสิ่งของต่างๆ ตามอำเภอใจ และการเปลี่ยนที่เล่นไปเรื่อยๆ หรือการนั่งเล่นกับที่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งของเด็ก) ข้อ 8 (อาหารควรถูกจัดเตรียมให้พร้อมเพื่อให้เด็กรับประทานได้ทันทีเมื่อรู้สึกหิว) ข้อ 9 (เด็กไม่ควรได้รับอนุญาตให้เล่นกับอาหารของตนเอง) ข้อ 1 (อาหารพิเศษ เช่น ขนม หรือของหวานอาจใช้เป็นรางวัลหรืออาจดเว้นเพื่อเป็นการลงโทษก็ได้) ข้อ 16 (เด็กควรสามารถจดจำและปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน) และ ข้อ 17 (พัฒนาการของเด็กสามารถวัดได้จากความสามารถของเด็กในการปฏิบัติตามความคาดหวังของครูและผู้ปกครองที่มีความคาดหวังกับพฤติกรรมที่เป็นพัฒนาการเรียนรู้ ส่วนข้อ 7 อาหารควรถูกจัดเตรียมให้พร้อม เพื่อให้เด็กรับประทานได้ทันทีเมื่อรู้สึกหิว) และข้อ 14 (ผู้ใหญ่

คาดหวังว่าเด็กจะแสดงความสามารถในการควบคุมอวัยวะได้ดี เช่นการติดรูปภาพและระบายสีรูปภาพลายเส้น) ที่ครูและผู้ปกครอง เห็นด้วยกับพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาพบว่าแตกต่างกันในข้อ 7, 10 ,13 ,14 , 15, 16, 18, 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละ และค่าไคสแควร์ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของประเภทสถานศึกษา

ข้อ	นานาชาติ (N=120)		2 ภาษา (N=78)		สามัญ (N=186)		รวม (N=384)		χ^2
	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	
1 (เหมาะสม)	21 17.50	99 82.50	28 35.90	50 64.10	39 20.97	147 79.03	88 22.92	296 77.08	9.833 (.007)*
2 (เหมาะสม)	118 98.33	2 1.67	76 97.44	2 2.56	185 99.46	1 .54	379 98.70	5 1.30	1.937 (.380)
3 (เหมาะสม)	108 90.00	12 10.00	71 91.03	7 8.97	169 90.86	17 9.14	348 90.62	36 9.38	.082 (.960)
4 (ไม่เหมาะสม)	38 31.67	82 68.33	20 25.64	58 74.36	7 3.76	179 96.24	65 16.93	319 83.07	45.672 (.000)*
5 (ไม่เหมาะสม)	35 29.17	85 70.83	26 33.33	52 66.67	42 22.58	144 77.42	103 26.82	281 73.12	3.726 (.155)
6 (เหมาะสม)	112 93.33	8 6.67	72 92.31	6 7.69	183 98.39	3 1.61	367 95.57	17 4.43	6.869 (.032)*
7 (ไม่เหมาะสม)	58 48.33	62 51.67	31 39.74	47 60.26	73 39.25	113 60.75	162 42.19	222 57.81	2.709 (.258)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อ	นานาชาติ (N=120)		2 ภาษา (N=78)		สามัญ (N=186)		รวม (N=384)		χ^2
	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	
8 (ไม่เหมาะสม)	66 55.00	54 45.00	41 52.56	37 47.44	109 58.60	77 41.40	216 56.25	168 43.75	.925 (.630)
9 (ไม่เหมาะสม)	73 60.83	47 39.17	50 64.10	28 35.90	95 51.08	91 48.92	218 56.77	166 43.23	4.974 (.083)
10 (เหมาะสม)	112 93.33	8 6.67	71 91.03	7 8.97	181 97.31	5 2.69	364 94.79	20 5.21	5.151 (.076)
11 (ไม่เหมาะสม)	75 62.50	45 37.50	44 56.41	34 43.59	133 71.51	53 28.49	252 65.62	132 34.38	6.307 (.043)*
12 (ไม่เหมาะสม)	26 21.67	94 78.33	15 19.23	63 80.77	6 3.23	180 96.77	47 12.24	337 87.76	27.546 (.000)*
13 (ไม่เหมาะสม)	42 35.00	78 65.00	34 43.59	44 56.41	37 19.89	149 80.11	113 29.43	271 70.67	17.470 (.000)*
14 (ไม่เหมาะสม)	60 50.00	60 50.00	33 42.31	45 57.69	90 48.39	96 51.62	183 47.66	201 52.34	1.199 (.549)
15 (ไม่เหมาะสม)	51 42.50	69 57.50	24 30.77	54 69.23	74 39.78	112 60.22	149 38.80	235 61.20	2.886 (.236)
16 (ไม่เหมาะสม)	107 89.17	13 10.83	68 87.18	10 12.82	173 93.01	13 6.99	348 90.62	36 9.38	2.636 (.268)
17 (ไม่เหมาะสม)	82 68.33	38 31.67	48 61.54	30 38.46	110 59.14	76 40.86	240 62.50	144 37.50	2.669 (.263)
18 (ไม่เหมาะสม)	17 14.17	103 85.83	6 7.69	72 92.31	8 4.30	178 95.70	31 8.07	353 91.93	9.585 (.008)*
19 (เหมาะสม)	115 95.83	5 4.17	73 93.59	5 6.41	178 95.70	8 4.30	366 95.31	18 4.69	.653 (.721)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อ	นานาชาติ (N=120)		2 ภาษา (N=78)		สามัญ (N=186)		รวม (N=384)		χ^2
	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	
20 (เหมาะสม)	118 98.33	2 1.67	78 100.00	0 0	185 99.46	1 .54	381 99.22	3 .78	1.970 (.373)
21 (ไม่เหมาะสม)	49 40.83	71 59.17	27 34.62	51 65.38	68 36.56	118 63.44	144 37.50	240 62.50	.916 (.633)

$P \leq .05$

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาในภาพรวม ส่วนใหญ่เห็นด้วย สอดคล้องกับกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละข้อยกเว้น ข้อ 1 (ผู้ใหญ่ควรยอมรับและให้ความสำคัญแก่ความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก เช่น การนำสิ่งของที่โปรดปรานติดตัวไปในที่ต่างๆ การเคลื่อนย้ายสิ่งของต่างๆตามอำเภอใจ และการเปลี่ยนที่เล่นไปเรื่อยๆ หรือการนั่งเล่นกับที่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งของเด็ก) ข้อ 8 (อาหารควรถูกจัดเตรียมให้พร้อมเพื่อให้เด็กรับประทานได้ทันทีเมื่อรู้สึกหิว) ข้อ 9 (เด็กไม่ควรได้รับอนุญาตให้เล่นกับอาหารของตนเอง) ข้อ 11 (อาหารพิเศษ เช่น ขนม หรือของหวานอาจใช้เป็นรางวัลหรืออาจดเว้นเพื่อเป็นการลงโทษก็ได้) ข้อ 16 (เด็กควรสามารถจดจำและปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน) และข้อ 17 (พัฒนาการของเด็กสามารถวัดได้จากความสามารถของเด็กในการปฏิบัติตามความคาดหวังของครูและผู้ปกครองที่มีความคาดหวังกับพฤติกรรมที่เป็นพัฒนาการเรียนรู้) ส่วนข้อ 14 (ผู้ใหญ่คาดหวังว่าเด็กจะแสดงความสามารถในการควบคุมอวัยวะได้ดี เช่นการติดรูปภาพและระบายสีรูปภาพลายเส้น) ที่ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนนานาชาติเห็นด้วยแล ไม่เห็นด้วยเท่ากับพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ ต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา พบว่าแตกต่างกันในข้อ ในข้อ 1, 4, 6, 11, 12, 13 และ 18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในส่วนของกรณีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวน และร้อยละ และค่าไคสแควร์ศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

ข้อ	กิจกรรม	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	ทั้งหมด	χ^2
		(N = 64)	(N = 128)	(N = 192)	(N=384)	
1	ก ¹	58	123	171	352	5.080 (.079)
		90.62	96.09	89.06	91.67	
	ข	6	5	21	32	
		9.38	3.91	10.94	8.33	
2	ก ¹	0	16	22	38	8.528 (.014)*
		0	12.50	11.46	9.90	
	ข	64	112	170	346	
		100.00	87.50	88.54	90.10	
3	ก ¹	45	97	133	275	1.665 (.435)
		70.31	75.78	69.27	71.61	
	ข	19	31	59	109	
		29.69	24.22	30.73	28.39	
4	ก	34	63	99	196	.302 (.860)
		53.12	49.22	51.56	51.04	
	ข ¹	30	65	93	188	
		46.88	50.78	48.44	48.96	
5	ก	12	41	54	107	3.757 (.153)
		18.75	32.03	28.12	27.86	
	ข ¹	52	87	138	277	
		81.25	67.97	71.88	72.14	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	ทั้งหมด	χ^2
		(N = 64)	(N =128)	(N =192)	(N=384)	
6	ก ¹	49 76.56	118 92.19	161 83.85	328 85.42	9.115 (.010)*
	ข	15 23.44	10 7.81	31 16.16	56 14.58	
7	ก ¹	55 85.94	109 85.16	138 71.87	302 78.65	10.498 (.005)*
	ข	9 14.06	19 14.84	54 28.13	82 21.35	
8	ก	25 39.06	39 30.47	68 35.42	132 34.37	1.582 (.453)
	ข ¹	39 60.94	89 69.53	124 64.58	252 65.63	
9	ก ¹	56 87.50	113 88.28	151 78.65	320 83.33	6.094 (.048)*
	ข	8 12.50	15 11.72	41 21.35	64 16.67	
10	ก	17 26.56	59 46.09	93 48.44	169 44.01	9.659 (.008)*
	ข ¹	47 73.44	69 53.91	99 51.56	215 55.99	
11	ก	21 32.81	55 42.97	95 49.48	171 44.53	5.588 (.061)
	ข ¹	43 67.19	73 57.03	97 50.52	213 55.47	
12	ก ¹	42 65.62	96 75.00	148 77.08	286 74.48	3.343 (.188)
	ข	22 34.38	32 25.00	44 22.92	98 25.52	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	ทั้งหมด	χ^2
		(N = 64)	(N =128)	(N =192)	(N=384)	
13	ก	7	23	32	62	1.635 (.442)
		10.94	17.97	16.67	16.15	
	ข ¹	57	105	160	322	
		89.06	82.03	83.33	83.85	

1 หมายถึง คำตอบที่ถูก

 $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวม และจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ส่วนใหญ่แทบทุกข้อคาดหวังสอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ในข้อ 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13 ยกเว้น ข้อ 2 (เด็กควรได้รับอนุญาตให้เก็บสิ่งของที่ตนชอบเป็นพิเศษไว้เพียงผู้เดียว) และข้อ 4 (เด็กควรจะทำกิจวัตรประจำวันบางอย่างโดยพร้อมเพรียงกัน อย่างเป็นนิสัย เช่นการรับประทานอาหารกลางวัน) ที่คาดหวังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 2 (เด็กควรได้รับอนุญาตให้เก็บสิ่งของที่ตนชอบเป็นพิเศษไว้เพียงผู้เดียว) ข้อ 6 (ผู้ใหญ่ควรมีส่วนสนับสนุนเด็กในการเล่นและทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและอิสระทางความคิด คอยช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อจำเป็นแต่อนุญาตให้เด็กได้ทำสิ่งที่พวกเขาสามารถทำได้อย่างเต็มความสามารถและช่วยตัวเองอย่างเต็มที่ก่อน) ข้อ7 (ผู้ใหญ่อ่านนิทานหรือเล่นดนตรีร่วมกับเด็กกลุ่มเล็กๆ ฟังโดยอนุญาตให้เด็กเข้าร่วมหรือแยกตัวออกจากกลุ่มโดยอิสระ) ข้อ 9 (การออกแบบบทเรียนและกิจกรรมของเด็กควรคำนึงถึงความแตกต่างในระดับความสามารถ พัฒนาการและรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กเพื่อให้ได้บทเรียนและกิจกรรมอันเหมาะสม) และข้อ 10 (เด็กได้รับอนุญาตให้เลือกทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจของตนเองโดยเลือกจากทุกๆสาขาวิชาหรือกิจกรรมซึ่งครูได้จัดเตรียมเอาไว้ เช่น การเล่นละคร การต่อบล็อก วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และปริศนาหนังสือ การรวบรวมข้อมูล ศิลปะ และดนตรี) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน และร้อยละและค่าไคสแควร์ศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ข้อ	กิจกรรม	สามัญ	2 ภาษา	นานาชาติ	ทั้งหมด	χ^2
		(N = 186)	(N =78)	(N =120)	(N=384)	
1	ก ¹	167	75	110	352	2.918 (.232)
		89.78	96.15	91.67	91.67	
	ข	19	3	10	32	
		10.22	3.85	8.33	8.33	
2	ก ¹	5	11	22	38	21.966 (.000)*
		2.69	14.10	18.33	9.90	
	ข	181	67	98	346	
		97.31	85.90	81.67	90.10	
3	ก ¹	126	54	95	275	4.957 (.084)
		67.74	69.23	79.17	71.61	
	ข	60	24	25	109	
		32.26	30.76	20.83	28.39	
4	ก	103	33	60	196	3.832 (.147)
		55.83	42.31	50.00	51.04	
	ข ¹	83	45	60	188	
		44.62	57.69	50.00	48.96	
5	ก	58	19	30	107	1.986 (.371)
		31.18	24.36	25.00	27.86	
	ข ¹	128	59	90	277	
		68.82	75.64	75.00	72.14	
6	ก ¹	155	71	102	328	2.635 (.268)
		83.33	91.00	85.00	85.42	
	ข	31	7	18	56	
		16.67	9.00	15.00	14.58	

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	สามัญ	2 ภาษา	นานาชาติ	ทั้งหมด	χ^2
		(N = 186)	(N = 78)	(N = 120)	(N=384)	
7	ก ¹	155 83.33	46 58.97	101 84.17	302 78.65	22.584 (.000)*
	ข	31 16.67	32 41.03	19 15.83	82 21.35	
8	ก	56 30.11	38 48.72	38 31.67	132 34.37	9.005 (.011)*
	ข ¹	130 69.89	40 51.28	82 68.33	252 65.63	
9	ก ¹	156 83.87	67 85.90	97 80.83	320 83.33	.948 (.623)
	ข	30 16.13	11 14.10	23 19.17	64 16.67	
10	ก	74 39.78	34 43.59	61 50.83	169 44.01	3.620 (.164)
	ข ¹	112 60.22	44 56.41	59 49.17	215 55.99	
11	ก	93 50.00	27 34.62	51 42.50	171 44.53	5.557 (.062)
	ข ¹	93 50.00	51 65.38	69 57.50	213 55.47	
12	ก ¹	132 70.97	67 85.90	87 72.50	286 74.48	6.804 (.033)*
	ข	54 29.03	11 14.10	33 27.50	98 25.52	
13	ก	20 10.75	8 10.26	34 28.33	62 16.15	19.159 (.000)*
	ข ¹	166 89.25	70 89.74	86 71.67	322 83.85	

1 หมายถึง คำตอบที่ถูก

P ≤ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติมีความคาดหวังกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้น ในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวม และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ส่วนใหญ่แทบทุกข้อคาดหวังสอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ในข้อ 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12 และ 13 ยกเว้นข้อ 2 (เด็กควรได้รับอนุญาตให้เก็บสิ่งของที่ตนชอบเป็นพิเศษไว้เพียงผู้เดียว) และข้อ 4 (เด็กควรจะทำกิจวัตรประจำวันบางอย่างโดยพร้อมเพรียงกัน) อย่างเป็นนิสัย เช่นการรับประทานอาหารกลางวัน ที่คาดหวังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ส่วนในข้อ 10 ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองโรงเรียนนานาชาติ มีความคาดหวังไม่ตรงกับกิจกรรมที่มีความเหมาะสมมากกว่า

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 2 (เด็กควรได้รับอนุญาตให้เก็บสิ่งของที่ตนชอบเป็นพิเศษไว้เพียงผู้เดียว) ข้อ 7 (ผู้ใหญ่อ่านนิทานหรือเล่นดนตรีร่วมกับเด็กกลุ่มเล็กๆ ฟังโดยอนุญาตให้เด็กเข้าร่วมหรือแยกตัวออกจากกลุ่มโดยอิสระ) ข้อ 8 (ผู้ใหญ่จัดเตรียมบทเสริมประสบการณ์และให้โอกาสเด็กได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านภาษาและดนตรี) ข้อ 12 (เด็กควรได้รับโอกาสที่จะสัมผัสความงดงามของศิลปะและดนตรี) และ ข้อ 13 (กิจกรรมในชั้นเรียนควรถูกจัดเข้าตารางให้เหมาะสมโดยยึดถือเวลารับประทานอาหารและเวลานอนของเด็ก) นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา ดังนี้

5.1.1 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

5.1.2 อันดับความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน ในส่วนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแล (Care) และวิชาการ (Academy)

5.1.3 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

5.1.4 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในส่วนของกรณีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาจำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา

5.2 สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีประเภทสถานศึกษาและสถานภาพโดยตำแหน่งต่างกัน มีความคาดหวังต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กต่างกัน

5.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

5.4 วิธีดำเนินการวิจัย

5.4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนเอกชนนานาชาติ จำนวน 40 โรงเรียนเอกชน 2 ภาษา จำนวน 13 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ จำนวน 803 โรงเรียน กรุงเทพมหานคร มีผู้บริหาร จำนวน 856 คน ครูอนุบาลจำนวน 23,177 คน ผู้ปกครองจำนวน 60,065 คน รวมทั้งสิ้น 84,098 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

5.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากแบบสอบถามงานวิจัยของ มาลัย จีระวัฒนเกษตร (1990 : 148-154) โดยแปลภาษาและแปลเป็นแบบสอบถามชุดภาษาไทย แล้วนำแบบสอบถามที่แปลเสร็จ เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ร่วม และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องการแปลและการใช้ภาษา

5.4.3 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังถึงหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 150 ฉบับ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 150 ฉบับ พร้อมไปรับด้วยตนเอง โดยใช้เวลาหลังจากส่งแบบสอบถามจนกระทั่งเก็บคืนได้รวม 30 วัน
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 234 ฉบับ (พร้อมแนบซองปิดแสตมป์เพื่อส่งกลับถึงตัวผู้วิจัย)

3. ผู้วิจัยรอเก็บรวบรวมแบบสอบถามทางไปรษณีย์ภายใน 30 วัน ยังไม่ได้รับกลับคืน ผู้วิจัยสอบถามทางโทรศัพท์ เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามอีกประมาณ 15 วัน ได้แบบสอบถามจำนวน 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.4.5 นำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC⁺ ในตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ ทั้ง 4 ด้าน ใช้การวิเคราะห์โดยการหา ความถี่ ร้อยละ และเปรียบเทียบความคาดหวัง โดยจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา โดยใช้การเปรียบเทียบ χ^2 (Chi-square) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสถานการณ์หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาวิเคราะห์โดยการจำแนกร้อยละเพื่อการจัดอันดับ และเปรียบเทียบโดยจำแนกตามสถานภาพ โดยตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา โดยใช้การเปรียบเทียบ χ^2 (Chi-square) ตอนที่ 4 เป็นแบบ สอบถามพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละและเปรียบเทียบความคาดหวัง โดยจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา โดยใช้การเปรียบเทียบ χ^2 (Chi-square) ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแลหรือวิชาการวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และทำการเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้โดยจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและ ประเภทสถานศึกษา โดยใช้ χ^2 (Chi-square)

5.5 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็น 2 ตอน ดังนี้

5.5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.5.2 การศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

ตามความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและประเภทสถานศึกษา

5.5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารทั้งหมด 64 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน เพศชายจำนวน 20 คน เมื่อจำแนกเป็นประเภทสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสามัญปกติเป็นเพศหญิง 23 คน และเพศชาย 8 คน โรงเรียน 2 ภาษา เป็นเพศชาย 7 คน เพศหญิง 6 คน โรงเรียนนานาชาติ เป็นเพศหญิง 15 คน และเพศชาย 5 คน ครูทั้งหมด 128 คน เป็นเพศหญิง 102 คน เพศชาย 26 คน เมื่อจำแนกเป็นประเภทสถานศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนสามัญปกติเป็นเพศหญิง 50 คน เพศชาย 12 คน โรงเรียน 2 ภาษา เป็นเพศหญิง 19 คน เพศชาย 7 คน และโรงเรียนนานาชาติ เป็น

เพศหญิง 33 คน และเพศชาย 7 คน ผู้ปกครองทั้งหมด 192 คน เป็นเพศหญิง 146 คน เพศชาย 46 คน เมื่อจำแนกเป็นประเภทสถานศึกษาพบว่า ผู้ปกครองโรงเรียนสามัญปกติ เป็นเพศหญิง 71 คน เพศชาย 22 คน โรงเรียน 2 ภาษา เป็นเพศหญิง 29 คน เพศชาย 10 คน โรงเรียนนานาชาติ เป็นเพศหญิง 46 คน และเพศชาย 14 คน

ระดับการศึกษาผู้บริหารทั้งหมด จบปริญญาตรี 12 คน สูงกว่าปริญญาตรี 52 คน เมื่อจำแนกเป็นประเภทสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนสามัญปกติ จบปริญญาตรี 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 สูงกว่าปริญญาตรี 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.29 โรงเรียน 2 ภาษา จบสูงกว่าปริญญาตรี 13 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และโรงเรียนนานาชาติ จบสูงกว่าปริญญาตรี 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ครูจบปริญญาตรีทั้งหมด 74 คน สูงกว่าปริญญาตรี 54 คน เมื่อจำแนกเป็นสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนสามัญปกติ จบปริญญาตรี 51 คน สูงกว่าปริญญาตรี 11 คน โรงเรียน 2 ภาษา จบปริญญาตรี 8 คน สูงกว่าปริญญาตรี 18 คน โรงเรียนนานาชาติ จบปริญญาตรี 15 คน และสูงกว่าปริญญาตรี 25 คน ผู้ปกครองจบต่ำกว่าปริญญาตรี 62 คน ปริญญาตรี 69 คน สูงกว่าปริญญาตรี 62 คน เมื่อจำแนกเป็นประเภทสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนสามัญปกติ จบต่ำกว่าปริญญาตรี 43 คน ปริญญาตรี 30 คน สูงกว่าปริญญาตรี 21 คน โรงเรียน 2 ภาษา ต่ำกว่าปริญญาตรี 11 คน ปริญญาตรี 18 คน สูงกว่าปริญญาตรี 10 คน โรงเรียนนานาชาติ ต่ำกว่าปริญญาตรี 8 คน ปริญญาตรี 21 คน และสูงกว่าปริญญาตรี 31 คน

อาชีพผู้ปกครองโรงเรียนสามัญปกติ พบว่าส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว 39 คน รับราชการ 20 คน รัฐวิสาหกิจ 14 คน บริษัทเอกชน 8 คน แม่บ้าน 12 คน รวม 93 คน โรงเรียน 2 ภาษา พบว่ามี Professional 5 คน Semi-Professional 10 คน Managerial 18 คน Skilled-Labored 6 คน รวม 39 คน โรงเรียนนานาชาติ พบว่ามี Professional 9 คน Semi-Professional 12 คน Managerial 17 คน และ Unemployed 16 คน รวม 60 คน

เชื้อชาติผู้บริหารโรงเรียน 2 ภาษา และโรงเรียนนานาชาติ ทั้งหมด 33 คน ผู้บริหารเชื้อชาติไทย 31 คน อังกฤษ 1 คน อเมริกา 1 คน ถ้าจำแนกเป็นสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา พบว่า ครูทั้งหมด 46 คน โรงเรียน 2 ภาษา เชื้อชาติไทย 4 คน ญี่ปุ่น 2 คน เกาหลี 2 คน เยอรมัน 2 คน ไต้หวัน 2 คน จีน 1 คน ฮองกง 2 คน ฝรั่งเศส 3 คน อังกฤษ 4 คน และอเมริกา 4 คน รวม 26 คน โรงเรียนนานาชาติ เชื้อชาติไทยมากที่สุด 10 คน ญี่ปุ่น 2 คน เยอรมัน 2 คน ฮองกง 1 คน ฝรั่งเศส 1 คน อังกฤษ 12 คน อเมริกา 12 คน รวม 40 คน ผู้ปกครองทั้งหมด 99 คน โรงเรียน 2 ภาษา เชื้อชาติไทยมากที่สุด 15 คน ญี่ปุ่น 4 คน เกาหลี 5 คน ฮองกง 3 คน เยอรมัน ไต้หวัน จีน ฝรั่งเศส อังกฤษ อเมริกา เชื้อชาติละ 2 คน รวม 39 คน โรงเรียนนานาชาติ เชื้อชาติไทยมากที่สุด 25 คน อเมริกา 7 คน ฮองกง 6 คน เกาหลี 5 คน เยอรมัน 4 คน อังกฤษ 3 คน ญี่ปุ่น 3 คน ไต้หวัน 3 คน ฝรั่งเศส 2 คน จีน 2 คน รวม 60 คน

5.5.2 การศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ตามความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 กิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

1.1 ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมมีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญามากกว่าด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์ และจิตใจ ตามลำดับ

ทั้งนี้เมื่อจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหาร และครู มีความคาดหวังต่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านสติปัญญามากกว่า ด้านสังคม มากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ และมากกว่าด้านร่างกายตามลำดับ สำหรับผู้ปกครองมีความคาดหวังต่างกับผู้บริหาร ครู ในส่วนของความคาดหวังด้านร่างกายมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองมีความคาดหวังในข้อ 2 เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง และข้อ 5 เด็กมีโอกาสได้เคลื่อนไหว โดยการเล่นที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ทั้งในและนอกสถานที่โดยมีผู้ปกครองดูแลให้การช่วยเหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

1.2 ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม พบว่า มีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญามากกว่า ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์และจิตใจ ตามลำดับ

ทั้งนี้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ และโรงเรียน 2 ภาษา มีความคาดหวังต่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านสติปัญญามากกว่าด้านสังคม มากกว่าด้านร่างกายและมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ ส่วนผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนนานาชาติ มีความคาดหวังต่างกับ โรงเรียนเอกชนสามัญและ 2 ภาษา ในส่วนของความคาดหวังด้านอารมณ์และจิตใจมากกว่าด้านร่างกาย

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า โรงเรียนเอกชนนานาชาติ โรงเรียนเอกชน 2 ภาษา และโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ มีความคาดหวังในข้อ 2 เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้

เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง และข้อ 3 เด็กได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงานที่เด็กสามารถจะทำได้ รวมถึงการช่วยแก้ปัญหาความวิตกกังวลความวิตกกังวลอื่นๆ ของเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 อันดับความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน ในส่วนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแล (Care) และวิชาการ (Academy)

2.1 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) โดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งพบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังเหมือนกัน ยกเว้นข้อ 2 และข้อ 7

เมื่อทำการเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 5 มีการจัดกิจกรรมต่างๆ และอุปกรณ์การเล่นของเด็กอย่างมากมาเพื่อให้เด็กจะสามารถเลือกกิจกรรมและอุปกรณ์การเล่นของเด็กด้วยตนเองแตกต่างกันอย่าง

2.2 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังต่อการจัดอันดับความสำคัญ 8 กิจกรรม ที่เป็นตัวแทนของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) โดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังเหมือนกัน ยกเว้นข้อ 2 และข้อ 7 ซึ่งเป็นกิจกรรมทางด้านวิชาการที่ครูมีความคาดหวังในอันดับที่แตกต่างจากผู้บริหาร และผู้ปกครอง เมื่อจำแนกตามประเภทสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า โรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติ จัดอันดับความสำคัญตรงกัน และใกล้เคียงกันในข้อที่ 1, 5 และข้อ 8

เมื่อทำการเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 6 ผู้ใหญ่สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกถึงความรู้สึกจากการเล่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3.1 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย สอดคล้องกับกิจกรรมที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ในแทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 1, 8, 9, 11, 16 และ 17

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาพบว่าแตกต่างกันในข้อ 7, 10, 13, 14, 15, 16, 18, และ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยสอดคล้องกับกิจกรรมที่เป็นตัวแทน พัฒนาการเรียนในแต่ละข้อ ยกเว้นข้อ 1, 8, 9, 11, 16, และข้อ 17

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ ต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา พบว่าแตกต่างกันในข้อ ในข้อ 1, 4, 6, 11, 12, 13 และ 18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 กิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในส่วนของกรณีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

4.1 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ส่วนใหญ่แทบทุกข้อคาดหวังสอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ในข้อ 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13 ยกเว้นข้อ 2 และข้อ 4 ที่คาดหวังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองพบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 2, 6, 7, 9 และข้อ 10 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติมีความคาดหวังกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวม และจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ส่วนใหญ่แทบทุกข้อคาดหวังสอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ในข้อ 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13 ยกเว้นข้อ 2, 4 ที่คาดหวังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง ส่วนใน ข้อ 4, 11 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนสามัญปกติมีความคาดหวังสอดคล้องและไม่สอดคล้อง เท่ากัน

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 2 , 7 , 8 12 , และข้อ 13 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5.6 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา อภิปรายผล ดังนี้

ตอนที่ 1

1. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม มีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญา มากกว่าด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์ และจิตใจ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความคาดหวังด้านสติปัญญา มากกว่าด้านสังคม ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนผู้ปกครองมีความคาดหวังด้านสติปัญญา มากกว่าด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์และจิตใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองจะเห็นและให้ความสำคัญในเรื่องพัฒนาการด้านการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายได้ชัดเจนกว่าด้านอารมณ์และจิตใจซึ่งผู้ปกครองย่อมต้องการเห็นการเจริญเติบโตของบุตรหลานตนให้เป็นไปตามวัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์ [online] (www.onec.co.th/publication) ที่กล่าวว่า เด็กทุกคนจะได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางกายและการดูแลสุขภาพที่แข็งแรง พร้อมทั้งจะเรียนรู้

จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติมีความคาดหวังต่อกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม มีความคาดหวังต่อด้านสติปัญญา มากกว่าด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์ และจิตใจ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนเอกชนสามัญ และโรงเรียนเอกชน 2 ภาษามีความคาดหวังด้านสติปัญญา มากกว่าด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์และจิตใจ ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนเอกชนนานาชาติมีความคาดหวังด้านสติปัญญา มากกว่าด้านสังคม ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านร่างกายตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความเห็นว่าเด็กในวัยนี้ควรเป็นวัยที่ควรฝึกฝนการควบคุมอารมณ์ เพื่อเป็นการพัฒนาการควบคุมความสมดุลทางอารมณ์ต่างไปในวัยที่สูงขึ้น และสามารถจำ รับรู้ เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด และแก้ปัญหาต่างๆ โดยการใช้เหตุผล ซึ่งเป็นการพัฒนาทางจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตร

โรจน (2543 : 14-15) ซึ่งกล่าวถึงพัฒนาการทางจิตใจ และพัฒนาการทางอารมณ์ ไว้ว่า กระบวนการพัฒนาทางจิตใจ มีดังนี้ การพัฒนาทางด้านจิตใจ ภาษา ความคิดรวบยอด และการแก้ปัญหา ส่วนการพัฒนาทางด้านอารมณ์ คือ การควบคุมสมดุลทางอารมณ์

ตอนที่ 2

2. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) พบว่า ครูให้ความสำคัญในกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของวิชาการ ในข้อที่ 2 เด็กๆ เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความเห็นว่าการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารของเด็ก ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสดงออก และการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของภรณ์ คุรุรัตน์ [online] (www.onec.co.th/publication) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะเฉพาะตัว และจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และ ข้อที่ 7 จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือมีโอกาสได้ทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน เป็นลำดับที่ 3 ซึ่งแตกต่างจากผู้บริหาร และผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีความคิดเห็นว่าการจัดให้เด็กได้ทำงานร่วมกันจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ รู้จักการวางแผน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 3) ซึ่งกล่าวถึง การปรับกระบวนการเรียนรู้และบทบาทของครูว่า การเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก และเด็กกับครู ให้เด็กทำกิจกรรมที่มีการวางแผนลงมือปฏิบัติและสรุปบทวน เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมรายบุคคล และแนวความคิดของจีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2543 : 6) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทครูในระบบการสอนว่าต่างจากครูโดยทั่วไป โดยจะต้องเป็นบุคคลที่ช่างสังเกต ในความสนใจ และความต้องการของเด็กแต่ละคน ครูจะมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ เมื่อเด็กทำผิดครูจะให้เด็กค้นพบข้อผิดของเขาโดยได้ปฏิบัติงานที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง กระบวนการนี้เป็นไปตามกฎของมอนเตสซอรี ที่ว่า เด็กเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์

จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชน 2 ภาษาให้ความสำคัญในกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของวิชาการ ในข้อที่ 2 เด็กๆ เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง เป็นลำดับที่ 4 ซึ่งแตกต่างกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ และนานาชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูใน

โรงเรียนเอกชน 2 ภาษานั้นมีความแตกต่างในเรื่องของเชื้อชาติมาก ทำให้มีความคาดหวังในกิจกรรมที่เป็นตัวแทนของการดูแล (Care) หรือวิชาการ (Academy) แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยประเทศอิสราเอล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 15) ซึ่งกล่าวถึงปรัชญาการศึกษาของอิสราเอล ที่เชื่อว่า เด็กแต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตน และพัฒนาตามครรลองของชีวิตตน เด็กแต่ละคนจะมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ประเทศสหรัฐอเมริกา [online] (ทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์. www.onec.co.th/publication) กล่าวไว้ว่า เด็กมีพฤติกรรมการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นครูต้องคอยสังเกต เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสม ประเทศออสเตรเลีย [online] (มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. www.onec.co.th/publication) กล่าวไว้ว่า พัฒนาการของเด็กแตกต่างกัน ผู้สอนมีหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ประเทศฟิลิปปินส์ (เรื่องศรีศรีทอง. 2540 : 186) กล่าวว่า ในการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้นเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อม ที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเท่านั้น ประเทศอังกฤษ (พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และวินิตา สิทธิสมบุญ. 2540 : 164) กล่าวว่า เด็กในระดับปฐมวัยจะมีการเน้นในเรื่องของการจัดประสบการณ์ และพัฒนาการทางสังคม เป็นต้น

ตอนที่ 3

3. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วย ยกเว้นในข้อ 7 อาหารควรถูกจัดเตรียมให้พร้อมเพื่อให้เด็กรับประทานได้ทันทีเมื่อรู้สึกหิว ที่ครูเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับเด็ก และในความโอบอ้อมอารีที่มีอยู่ในตัวครูเอง เมื่อเด็กรู้สึกหิว ก็จะเกิดการเรียกร้องเพราะเด็กยังไม่รู้จักการควบคุมอารมณ์ได้ดี และครูก็เกรงว่าการที่เด็กไม่ได้รับอาหารที่เพียงพอจะทำให้พัฒนาการทางสมอง ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร เทพสิทธิ์า (2533 : 36) ได้กล่าวว่า ทิศทางการพัฒนาเด็กเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของร่างกายรวมทั้ง จิตวิทยาพัฒนาการของเด็กมีความสำคัญมากในด้านของสุขภาพ หากได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ ก็จะมีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของสมอง เซลล์สมองไม่เจริญเติบโตเต็มที่ แม้ได้รับอาหารที่เพียงพอในวัยที่สูงขึ้น สมองก็ฝ่อไปแล้วไม่สามารถเจริญได้เท่าที่ควร ข้อ 16 เด็กควรสามารถจดจำและปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การให้นักเรียนได้รู้จักเคารพในสิทธิหน้าที่ และรู้จักรักษากฎระเบียบ มีวินัยในตัวเอง ตั้งแต่เด็กก็จะทำให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองซึ่งสอดคล้องกับ กฤตยา กฤษภาวุฒิ (2514) พบว่า การเริ่มฝึกให้เด็กรู้จักระเบียบวินัยตั้งแต่วัยเยาว์ จะทำให้เด็กมีความรับผิดชอบที่สูงเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ข้อ 18 เด็กไม่ควรได้รับการอนุญาตให้เล่นน้ำ และทราย เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดเปราะเปื้อนและยากต่อการควบคุมดูแล ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเล่นน้ำ หรือทราย จะต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ เนื่องจากอาจเกิด

อันตราย และเมื่อเกิดการเปราะเป็อนก็จะต้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายใหม่ เป็นการเพิ่มภาระ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Sherr (อ้างใน เยาวพา เดชะคุป. 2522 : 152) กล่าวว่าการเล่นกลางแจ้งจะช่วยเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย เสริมความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ซึ่งกิจกรรมกลางแจ้งนั้น เช่น การเล่นทราย ซิงช้า ไม้ลื่น การเล่นน้ำ เป็นต้น และข้อ 21 เด็กควรต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกอย่างเพื่อที่จะได้รับการยอมรับจากครู ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเด็กควรที่จะได้รับการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัย ตามความถนัด และความต้องการของตัวเอง โดยไม่ใช้การออกคำสั่ง ซึ่งสอดคล้องกับ Rousseau (อ้างใน วิถี ชาติเขตวงศ์. 2537) กล่าวว่า ประสบการณ์ ในตอนเริ่มแรกของชีวิตเป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาของบุคคล การแสดงออกของเด็กควรมีความเป็นอิสระ ตามใจปรารถนาของเขา ไม่ควรจะมีการสร้างระเบียบวินัยขึ้นมาบังคับเด็กจนเกินไป เพราะจะไม่เป็นการสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก

จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วย ยกเว้นในข้อ 14 ผู้ใหญ่คาดหวังว่า เด็กจะแสดงความสามารถในการควบคุมอวัยวะได้ดี เช่น การติดรูปภาพ และระบายสีรูปภาพลายเส้น ที่ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนนานาชาติ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่ากัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การติดรูปภาพ และระบายสีรูปภาพลายเส้น เป็นการพัฒนาทางด้านร่างกาย ในส่วนของกล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งถ้าเด็กสามารถทำได้ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (พุทธศักราช 2546) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 41) ที่กล่าวถึงแนวทางในการจัดประสบการณ์ทางด้านร่างกาย ในด้านการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา

ตอนที่ 4

4. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีความคาดหวังกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวมและจำแนกตามสภาพโดยตำแหน่ง ส่วนใหญ่แทบทุกข้อ คาดหวังสอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์แทบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 2 และข้อ 4 ที่คาดหวังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการฝึกให้เด็กรู้จักการแบ่งปัน และการให้ทำ ให้เด็กรู้จักการเสียสละ มีนิสัยโอบอ้อมอารี ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี ด้านอารมณ์และจิตใจ ในมาตรฐานที่ 4 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษา

ธิการ. 2546 : 39) ที่ระบุว่า เด็กต้องมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (พุทธศักราช 2546) (2546 : 41) ที่กล่าวถึงแนวทางในการจัดประสบการณ์ทางด้านการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน และสอดคล้องกับแนวความคิดของภรณี คุรุรัตน์ [online] (www.onec.co.th/publication) กล่าวไว้ว่า ควรให้โอกาสเด็กในการสัมผัส และปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ข้อ 10 เด็กได้รับอนุญาตให้เลือกทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจของตนเอง โดยเลือกจากทุกๆ สาขาวิชา หรือกิจกรรม ซึ่งครูได้จัดเตรียมเอาไว้ เช่น การเล่นละคร การต่อบล็อก วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และปริศนาหนังสือ การรวบรวมข้อมูล ศิลปะ และดนตรี

จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนสามัญปกติ 2 ภาษา และนานาชาติ มีความคาดหวังกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทสถานศึกษา ส่วนใหญ่แทบทุกข้อคาดหวังสอดคล้องกับกิจกรรมที่แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ยกเว้นข้อ 2 และ 4 ส่วนในข้อที่ 4, 11 ที่ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนสามัญปกติ มีความคาดหวังสอดคล้องและไม่สอดคล้องเท่ากัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์โดยผ่านกิจกรรม ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนนานาชาติมีความคาดหวังสอดคล้องและไม่สอดคล้องเท่ากัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กแต่ละคนมีความสนใจกิจกรรมแต่ละอย่างแตกต่างกันไป ซึ่งควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กไว้ อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 88-89) ได้ระบุว่า การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเกี่ยวกับการจัดพื้นที่สำหรับมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ต้องจัดแยกส่วนระหว่างมุมที่ต้องใช้เสียงดังออกจากมุมที่ต้องใช้สมาธิ เช่น มุมต่อบล็อกติดกับมุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ที่สำคัญต้องมีของเล่นและวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก และสอดคล้องกับแนวความคิดของภรณี คุรุรัตน์ [online] (www.onec.co.th/publication) กล่าวไว้ว่า ควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะกับวัย และความสามารถของเด็ก โดยควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากห้องเรียน โรงเรียน และหนังสือเรียน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมสอดคล้องกับความแตกต่างของเด็กแต่ละกลุ่มแต่ละคน และข้อ 11 เด็กสร้างพัฒนาการในการทำความเข้าใจในแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง และผู้อื่น และโลกของพวกเขาได้จากการสังเกต จดจำ การติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และสิ่งรอบตัว และการคิดค้นหาคำตอบสำหรับปัญหาที่ยากเย็นต่างๆ ในทุกๆ การจัดประสบการณ์โดยผ่านกิจกรรมสามารถทำให้เด็กเกิดมีพัฒนาการทางด้านสังคม สติปัญญา ทำให้เด็กรู้จักการอยู่ร่วมกัน รู้จักการวางแผน

การแก้ปัญหา และสามารถควบคุมอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (พุทธศักราช 2546) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 39-40) ที่ระบุแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 3-5 ปีไว้ว่า การจัดกิจกรรมรายวิชาควรเป็นกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ ทักษะ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และสอดคล้องกับแนวความคิดของภรณ์ คุรุรัตน์ [online] (www.onec.co.th/publication) กล่าวไว้ว่า การให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูโดยทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จะเป็นการช่วยให้เด็กได้มีพัฒนาที่เหมาะสม

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู มีความคาดหวังในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ด้านอารมณ์และจิตใจมากกว่าด้านร่างกาย ต่างจากผู้ปกครองซึ่งมีความคาดหวังในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนพัฒนาการเรียนรู้ด้านร่างกายมากกว่าด้านอารมณ์และจิตใจ ซึ่งความแตกต่างนี้ทำให้ผู้บริหาร และครู ควรได้มีการทำความเข้าใจกับผู้ปกครองถึงสาเหตุของความคาดหวังที่แตกต่างกันนี้
2. จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคาดหวังในเรื่องเด็กเรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาเพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการ และมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตัวเอง ครูมีความคาดหวังอยู่ในอันดับสุดท้ายน่าจะเป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงออกและทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง

5.7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองระหว่างโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชน
2. ควรศึกษาสาเหตุที่ทำให้ครู มีความคาดหวังในกิจกรรมเด็กเรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาเพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการ และมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตัวเองว่าเพราะเหตุใด

บรรณานุกรม

- กมล สุขประเสริฐ. 2523. **ครู 200**. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. 2540. **คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6ปี)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. 2540. **แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกริก ยूनพันธ์. 2532. "ศึกษารูปแบบภาพคนระบายนครของนักเรียนอนุบาล." **ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**.
- เกศรา อุดลยพิจิตร. 2533. "การยอมรับบทบาทพัฒนาการเขตเมือง : ศึกษาเปรียบเทียบการคาดหวังบทบาทพัฒนาการ โดยพัฒนาการและคณะกรรมการสภาตำบล." **วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**.
- จักรพันธ์ ตระการศาสตร์. 2536. "ความคาดหวังของพัฒนาการ ที่มีต่อรูปแบบภาวะผู้นำของพัฒนาการอำเภอ." **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
- จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540. **การสอนแบบมอนเตสซอรี จากทฤษฎีสู่แนวทางนำไปปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2524. **จริยธรรมของเยาวชนคนไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- ธานี อำพันวงศ์. 2537. "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการจัดการสอนของครูกับพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- นางลักษณ์ สีนสีบผล. 2524. "หลักการและขอบข่ายของปฐมวัยศึกษา". **เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-5, กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**,
- นิตยา ประพฤติกิจ. 2536. **การพัฒนาการอ่านของลูก**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- บัณฑิต ทิศภาค, พ.ต.ท. 2543. "ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทและพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอำเภอหมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล**.
- ประเจต อำนาง. 2541. "ความคาดหวังของผู้ได้บังคับบัญชาต่อบทบาทการบริหารราชการของปศุสัตว์เชียงใหม่". **สำนักงานปศุสัตว์เชียงใหม่, เชียงใหม่ : ปัญหาพิเศษ, ปริญญาโท มหาวิทยาลัยแม่โจ้**.

- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. 2529. "พัฒนาการวัยเด็ก". เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัย
เด็กหน่วยที่1-5. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
พระเทพเวที. 2528. ทำไมคนไทยจึงต้องเรียนพุทธศาสนา : ข้อพิจารณาเกี่ยวกับชาวพุทธ
ศาสนาและจริยศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การ
ศาสนา.
- พัชรีย์ สนวนแก้ว. 2536. การแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- เพ็ญจันทร์ สุนทราวาจารย์. 2525. "ความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียน." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญศรี กาญจนนัชฐิติ. 2527. "การศึกษาการเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิด - 8 ปี ใน
กรุงเทพมหานคร." รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะแพทยโรงพยาบาลรามาธิบดี,
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มนต์ชิตา บุปผาคำ. 2544. "กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลในกรุงเทพมหานคร." วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. 2528. กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ราศรี ทองสวัสดิ์. 2524. "จำเป็นต้องอ่านเขียนในชั้นอนุบาลไทย." เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน.
กรุงเทพฯ : เอรಾವัดนาการพิมพ์.
- วรดี เลิศไกร. 2533. "ผลการจัดประสบการณ์ที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย." วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วาม ดุลยากร. 2540. "ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ต่อการ
จัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิณี ชิดเชิดวงศ์. 2537. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- สมพร เทพลีธา. 2533. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาสังคมและการพัฒนาจิตใจ.
กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์.
- สลี เหมือนมงคลกุล. 2534. "แนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของไทยในปี
พุทธศักราช 2544." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528. การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่าน. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535. คู่มือการจัดกิจกรรมประสบการณ์
ของเด็กก่อนวัยเรียน. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) : แนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา. กรุงเทพฯ : เซเว่น พรินติ้ง กรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537. "การศึกษาผลการทดลองใช้แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา พุทธศักราช 2536". รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุคนธ์ ศรีประทุม. 2538. "ปัญหาการปฏิบัติงานการศึกษาก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 10." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุชา จันทน์เอม. 2538. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุเทพ มังกรทอง. 2534. "การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนและสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนคาทอลิกในกทม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หรรษา นิลวิเชียร. 2535. ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุชาดา เปลี่ยนสุภาพ. 2546. "ค้นหาอนุบาลในดวงใจ 2003 - 2004" : ทำเนียบโรงเรียนอนุบาล, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุชาดา เปลี่ยนสุภาพ. 2546. "รายชื่ออนุบาลทั่วประเทศ" กรุงเทพฯ : พี.เค อินเทอร์เน็ต.
- สุชาดา เปลี่ยนสุภาพ. 2545. "INTERNATIONAL & BILINGUAL SCHOOLS IN THAILAND 2002 - 2003" กรุงเทพฯ : สุพีเรียพรินติ้งเฮาส์.
- Ames, Gail Johnson. 1980. "Promoting Cognitive Change through Social Conflict : The Defectsof Social Interaction, Modeling and Cognitive Conflict on Conservation Acquisition". Ph.D. Dissertation Abstracts International 41.
- Bandura, Albert, 1977. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N.J. : prentice Hall, Bandura, Adams, Nancy E; and Beyer, Janice (March 1977). "Cognitive Processes Mediating Behavioral Chang". Journal of Personality and Social Phychology.
- Bloom, B. 1964. Stability and Change in Human Characteristics. New York : John Willy and Son Inc.
- Formaneck, Ruth, Guyrian Anita. 1976. Charting Intellectual Development : A Practically Guide to Piagetion Tasks. Springfield, Illinois : Charles C. Thomas Publisher.

- Giusburg, H., Opper, S.1979."Piaget's theory of Intellectual Development : an introduction" Englewood Cliffs, N. J. : Prentice – Hall, Inc.
- Hildreth, G.1956. **Learn of the Three R's**. Mineapolis : Education Publisher Inc.
- Kim, Mikyung. 1987."Cognitive Development of Korean Kindergarten Children and I/S Relationship to Age, Gender, Social Class, and Maternal Attitude".
Ph.D. Dissertation Abstracts International 48.
- Leeper, Sarah H. 1984. Witherspoon, Ralph L. and Barbara. **Good Schools for Young Children**, 5th ed. New York : Macmillan Publishing,
- Malai Gerawatanakaset . 1990." The Expectations of Administrators, Teachers , and Parents for Developmental Areas of Young Children, Age 3 to 5 Year Old in Preschool Programs in Cincinnati Area." Ph.D. Thesis of Cincinnati University , Department of Educational Administration College of Education .
- Montessori, Maria,1983.**The Discovery of child**, translated by M.Joseph Costelloe,
S.J.New York : Ballantine Books.
- Piaget. J., 1962.The Stages of the Intellectual Development of the Child. **Bullatin of the Menninger Clinic**. V.26.
- Staley, B.1993. **Waldorf Schools : Kindergarten and Early Grades**. Volume 1. New York : Murcyry Press.
- Vroom, V.1996. "Industrial Social Psychology" **Management and Motivation**. New York : Mc Graw – Hill book Company.
- Wadsworth, B.1978. **Piaget's Theory of Cognitive development**. New York : Mckay.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 175 /2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.สวัสดิ์	อุดม โภชน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.รวิวรรณ	ชินะตระกูล	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร	กรรมการ
ดร.สวัสดิ์	อุดม โภชน์	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
ผศ.ดร.พรรณี	ลิกิจวัฒน์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2546

(รองศาสตราจารย์ รวิวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางโชติมา อมรพิพัฒน์ รหัสประจำตัว 44064107 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร (THE EXPECTATION OF SCHOOL ADMINISTRATIONS TEACHERS AND PARENTS FOR LEARNING DEVELOPMENT OF YOUNG CHILDREN IN PRIVATE PRESCHOOL PROGRAM IN BANGKOK METROPOLITAN)” โดยมี ดร.มาลัย จีรวัดมนเกษตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สวัสดิ์ อุดมโภชนี เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒1 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ์ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๔๗

๕๗

ที่ ทม 1504 / 2288

คณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

18 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ดร.สวัสดิ์ อุดมโกวิท

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ตามคำสั่งคณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ที่ ๒๖๕ / 25546 แต่งตั้งท่านเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ ซึ่งจะดำเนินการในหัวข้อ เรื่อง "ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร"

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการในวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2546 เวลา 17.00 น. ณ ห้องสมานเลขิณย์ที่สถาบันจิตศึกษา คณะครูสาสตร์ผู้ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาโปรดเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา ดังกล่าวด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๕๗

(รองศาสตราจารย์ ธีรวิวัฒน์ ชินะตระกูล)

คณาบดี คณะครูสาสตร์ผู้ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

หน่วยงานจิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานทะเบียน โทร. 3692
ที่ ทม 1504/ 2288 วันที่ 18 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน . ดร.มาลัย จีรวัดมณฑล

ตามคำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ 1504 /2546 แต่งตั้งท่านเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และ
กรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ชื่อ นางโซติมา อมรพิพัฒน์ ซึ่งจะนำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้อิงระดับชั้นประถมศึกษา
ศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

ประธานคณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการ ในวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2546
เวลา 17.00 น. ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สภานักเรียน โดย
ทางจดหมายเชิญคุณทหารลาลกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา ดังกล่าวด้วย

(รองศาสตราจารย์ วิจิตรภรณ์ คณะครุศาสตร์)
กนกมาดี

ที่ ศช 0524.04/ 0010

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนจตุรทิศ เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

21 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วราพรรณ น้อยสวน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้
ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม
ข้อมูลของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04/ 0010

คณะกรรมการผู้คณาการกรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

2/ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิเชียร เกตุสิงห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้อของเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้คณาการกรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้
ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม
ข้อมูลของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิรมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04/ 0010

คณะกรรมการผู้คณาการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

21 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ศรีนวล โกมลวนิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้คณาการพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้
ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม
ข้อมูลของ นาง โชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04/ 0010

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒/ กรกฎาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์วิทยา สุขันทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ใจมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04/ 0184

คณะกรรมการ
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ภักดี ฐานปัญญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศช 0524.04/ 0184

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน Dr. Prachumporn Suwantra

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้
ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม
ข้อมูลของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04/ 0184

คณะกรรมการผู้ทดสอบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางจันทิพา เหลี่ยมสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้อันของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้ทดสอบพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชินีบุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๖ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลชัยพฤกษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0.167

คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๖ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวิทยานานาชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายแผนกจิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทิวไผ่งาม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ/ครูใหญ่โรงเรียน โยออฟอาร์ท แผนกอนุบาล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ สท 0524.04 / 0467

คณะกรรมการผู้คณาการกรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลยุคลธร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้อของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการผู้คณาการกรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอลาออกเพื่อให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลศรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิตจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาระดับ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาระดับ
จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษา
ของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนกว้างเจ้า

๑๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

๑๙

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04/๐๔๖7

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายชูชาติ ศรีวิชัยรัตน์ (ผู้จัดการ/ครูใหญ่)

(Ruamrudce International School)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับ ก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครง วิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษา ของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนโสมมาภานุสรณ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ศธ 0524.04 / 0467

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหัวหมาก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโชติมา อมรพิพัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางโชติมา อมรพิพัฒน์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ จิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ต่อพัฒนาการการเรียนรู้
ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามซึ่งอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน โดยในแต่ละข้อความจะมีกิจกรรม 2 กิจกรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ให้ท่านระบุว่ากิจกรรมใดมีความสำคัญกว่ากัน

ตอนที่ 2 ให้เรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละข้อ โดยให้ลำดับ 1 มีความสำคัญสูงสุด 2 มีความสำคัญลำดับที่สอง 3 มีความสำคัญลำดับที่สาม จนกระทั่งถึง 8 มีความสำคัญลำดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเกิดขึ้นในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อที่เห็นว่ามีเหมาะสม ให้ทำเครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่เห็นว่ามีไม่เหมาะสม

ตอนที่ 4 เป็นคำถามประกอบด้วยคำอธิบายกิจกรรม 2 แบบ เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กก่อนระดับประถมศึกษากับผู้ใหญ่ ให้ท่านเลือกกิจกรรมที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมกว่า โดยเลือกทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงหน้าข้อ ก หรือ ข ที่เห็นว่ามีเหมาะสม

2. ขอความกรุณาท่านผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามทุกข้อ ให้ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการจัดการเรียนสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามชุดนี้

(นางโชติมา อมรพิพัฒน์)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () น้อยกว่า 20 ปี
() 20-29 ปี
() 30-39 ปี
() 40-49 ปี
() มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพสมรส

- () โสด
() อยู่ร่วมกัน
() แยกกันอยู่
() อื่น ๆ

4. เชื้อชาติ

- () ไทย
() อื่น ๆ

5. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป

6. สถานภาพ

- () ผู้บริหารสถานศึกษา (ให้ตอบข้อ 7-ข้อ12)
() ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา(ให้ข้ามไปตอบ ข้อ12- ข้อ13)
() ผู้ปกครองระดับก่อนประถมศึกษา (ไม่ต้องตอบข้อต่อไป)

7. จำนวนครู/เจ้าหน้าที่

- ครูคน
ครูผู้ช่วยคน
อื่น ๆคน

8. จำนวนครู/เจ้าหน้าที่ สำหรับสอนเด็ก 3-5 ปี โดยตรง

ครูคน

ครูผู้ช่วยคน

อื่น ๆคน

9. จำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียน

จำนวนคน

10. จำนวนนักเรียนอายุ 3-5 ปี

จำนวนคน

11. การส่งบุคลากรเข้าอบรมในรอบปี

ครูคน

ครูผู้ช่วยคน

12. ประสบการณ์ในการสอน / บริหาร

() 0-5 ปี

() 6-10 ปี

() 11-15 ปี

() 16-20 ปี

() มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

13. มีประสบการณ์หรือความสามารถพิเศษ

13.1 ใน 2 ปีเข้าอบรมพิเศษด้าน

() อนุบาล

() ประถมวัย

() อื่น ๆ

13.2 จบปริญญาตรี สาขา

() อนุบาล

() ประถมวัย

() อื่น ๆ

13.3 ผ่านการเรียนหลักสูตรระยะสั้น

() อนุบาล

() ประถมวัย

() อื่น ๆ

ตอนที่ 1

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 1 นี้ ประกอบด้วยกิจกรรมทั้งหมด 4 กิจกรรม ที่เป็นตัวแทนของ พัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยในแต่ละข้อจะประกอบด้วย กิจกรรม 2 กิจกรรมแทน พัฒนาการการเรียนรู้ 2 ด้าน ให้ท่าน เลือกว่า ระหว่าง 2 กิจกรรมนี้ โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงหน้ากิจกรรมที่ท่าน เห็นว่า มีความสำคัญมากกว่า

1. ----- ก. เด็กมีโอกาสได้เคลื่อนไหว โดยการเล่นที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ทั้งในและนอกสถานที่ โดยมีผู้ปกครองดูแลให้การช่วยเหลือ
----- ข. เด็กมีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะพิเศษ เช่น การสร้างความร่วมมือภายในกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการพูดและการใช้ภาษา
2. ----- ก. เด็กได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงานที่เด็กสามารถจะทำได้ รวมถึงการช่วยแก้ปัญหาความอึดอัดและความวิตกกังวลอื่น ๆ ของเด็ก
----- ข. เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง
3. ----- ก. เด็กมีโอกาสได้เคลื่อนไหว โดยการเล่นที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ทั้งในและนอกสถานที่ โดยมีผู้ปกครองดูแลให้การช่วยเหลือ
----- ข. เด็กได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงานที่เด็กสามารถจะทำได้ รวมถึงการช่วยแก้ปัญหาความอึดอัดและความวิตกกังวลอื่น ๆ ของเด็ก
4. ----- ก. เด็กมีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะพิเศษ เช่น การสร้างความร่วมมือภายในกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการพูดและการใช้ภาษา
----- ข. เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง
5. ----- ก. เด็กมีโอกาสได้เคลื่อนไหว โดยการเล่นที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ทั้งในและนอกสถานที่ โดยมีผู้ปกครองดูแลให้การช่วยเหลือ
----- ข. เด็กได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง
6. ----- ก. เด็กมีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะพิเศษ เช่น การสร้างความร่วมมือภายในกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการพูดและการใช้ภาษา
----- ข. เด็กได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงานที่เด็กสามารถจะทำได้ รวมถึงการช่วยแก้ปัญหาความอึดอัดและความวิตกกังวลอื่น ๆ ของเด็ก

ตอนที่ 2

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เป็นสถานการณ์ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ขอให้ท่านจัดลำดับความสำคัญของสถานการณ์หรือกิจกรรม ตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดให้ 1 มีความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับ 1 และ 2 มีความสำคัญรองลงมาเป็นลำดับ 2 จนกระทั่งถึงความสำคัญลำดับที่ 8 ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย

ลำดับความสำคัญ

- 1. โรงเรียนมีความปลอดภัยและมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ให้แก่เด็ก
- 2. เด็กๆ เรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษา เพื่อการแสดงออกในสิ่งที่ต้องการและมีการกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง
- 3. กิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กได้รับการตอบรับในทางบวกด้วยรอยยิ้มและความสนใจ
- 4. ให้เวลาเพียงพอสำหรับเด็กที่จะสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ข้างของเด็กด้วยตนเอง
- 5. มีการจัดกิจกรรมต่างๆ และอุปกรณ์การเล่นของเด็กอย่างมากมาย เพื่อให้เด็กจะสามารถเลือกกิจกรรมและอุปกรณ์การเล่นของเด็กด้วยตนเอง
- 6. ผู้ใหญ่สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกถึงความรู้สึกจากการ “เล่น”
- 7. จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือมีโอกาสได้ทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน
- 8. ผู้ใหญ่สื่อสารกับเด็กด้วยท่าทางที่เป็นมิตรแบบสบาย ๆ ไม่เป็นทางการ

ตอนที่ 3

คำชี้แจง แบบสอบถามที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม โปรดกาเครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมและเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และกาเครื่องหมาย (X) หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าไม่มีความเหมาะสมและเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

- 1. ผู้ใหญ่ควรยอมรับและให้ความสำคัญแก่ความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก เช่น การนำสิ่งของที่โปรดปรานติดตัวไปในที่ต่าง ๆ การเคลื่อนย้าย สิ่งของต่าง ๆ ตามอำเภอใจ และการเปลี่ยนที่เล่นไปเรื่อย ๆ หรือการนั่งเล่นกับที่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งของเด็ก
- 2. ผู้ใหญ่ควรแสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดีของตนเอง ในการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น เพื่อมุ่งหวังให้เด็กพัฒนาสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก
- 3. ผู้ใหญ่ช่วยเหลือให้เด็กทำความเข้าใจ และแนะนำเทคนิคในการทำงานศิลปะที่ได้รับมอบหมาย

- 4. ผู้ใหญ่ลงมือช่วยเหลือเด็กโดยตรงในการทำงานศิลปะที่ได้รับมอบหมาย ตั้งแต่
ต้นจนเสร็จสมบูรณ์
- 5. ผู้ใหญ่ควรช่วยเหลือดูแลเพียงผิวเผิน โดยไม่ต้องให้ความสำคัญมากนัก ใน
กิจวัตรประจำวันเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
- 6. ผู้ใหญ่ควรช่วยเหลือและปลุกฝังสุขนิสัยที่ดีแก่เด็ก เพื่อให้รู้จักดูแลสุขอนามัยของ
ร่างกายตนเอง
- 7. อาหารควรถูกจัดเตรียมให้พร้อม เพื่อให้เด็กรับประทานได้ทันทีเมื่อรู้สึกหิว
- 8. อาหารควรถูกจัดให้เด็ก ตามที่ผู้ใหญ่อคาดหวังจะให้เด็กได้รับประทาน
- 9. เด็กไม่ควรได้รับอนุญาตให้เล่นกับอาหารของตนเอง
- 10. ควรมีการจัดวางแผนกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อให้เด็กเพื่อลดความตื่นกลัว
ในการเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่
- 11. อาหารพิเศษ เช่น ขนม หรือของหวาน อาจใช้เป็นรางวัล หรืออาจงดเว้นเพื่อเป็น
การลงโทษก็ได้
- 12. เด็กควรได้รับอนุญาตให้เล่น หรือออกกำลังกายหนัก ๆ ทั้งในร่มหรือกลางแจ้ง
โดยไม่จำเป็นจะต้องมีผู้ใหญ่คอยดูแลใกล้ชิด
- 13. ผู้ใหญ่อคาดหวังว่าเด็กจะต้องทำกิจกรรม โดยพร้อมเพรียงทั้งกลุ่มเสมอ
- 14. ผู้ใหญ่อคาดหวังว่าเด็กจะแสดงความสามารถในการควบคุมอวัยวะได้ดี เช่น การ
ติดรูปภาพและระบายสีรูปภาพลายเส้น
- 15. เด็กควรได้รับการคาดหวังให้สามารถระบายสีตามภาพตัวอย่างหรือสามารถทำ
ตามคำสั่งครู ในการสร้างงานศิลปะให้เหมือนต้นแบบที่กำหนดให้
- 16. เด็กควรสามารถจดจำและปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน
- 17. พัฒนาการของเด็กสามารถวัดได้จากความสามารถของเด็กในการปฏิบัติตาม
ความคาดหวังของครูและผู้ปกครอง
- 18. เด็กไม่ควรได้รับการอนุญาตให้เล่นน้ำ และเล่นทราย เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำ
ให้เกิดการเลอะเทอะเปรอะเปื้อนและยากต่อการควบคุมดูแล
- 19. เด็กควรได้รับสิทธิ์เลือกทำกิจกรรม จากหลาย ๆ ตัวเลือกที่ครูจัดเตรียมให้ หรือ
อาจเลือกทำกิจกรรมที่เด็กคิดขึ้นมาเองในเวลานั้น
- 20. ผู้ใหญ่มีหน้าที่ปลอบโยนเมื่อเด็กร้องไห้ และสร้างความอบอุ่นและมั่นใจแก่เด็ก
เมื่อเด็กเกิดความกลัว
- 21. เด็กควรจะต้องเข้ามีส่วนร่วมใน กิจกรรมทุกอย่างเพื่อที่จะได้รับการยอมรับจากครู

ตอนที่ 4

คำชี้แจง ในตอนนี้แต่ละข้อจะประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรม 2 กิจกรรม เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้อาจจะบ่งบอกถึงกิจกรรมที่มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ ขอให้ท่านเลือกกิจกรรมที่ท่านรู้สึกว่าจะมีความเหมาะสมกว่า ซึ่งท่านเห็นว่าเหมาะสมสำหรับเด็กในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

โดยการเลือกกากบาท (X) หน้าข้อ ก หรือ ข ในข้อที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

1. ----- (ก) ควรจัดบทเสริมประสบการณ์ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและเสริมสร้างการเรียนรู้ในพัฒนาการโดยรวม ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา
----- (ข) บทเสริมประสบการณ์ มุ่งเน้นในพัฒนาการด้านการได้รับการยอมรับ
2. ----- (ก) เด็กควรได้รับอนุญาตให้เก็บสิ่งของที่ตนชอบเป็นพิเศษไว้เพียงผู้เดียว
----- (ข) เด็กควรรู้จักแบ่งปันสิ่งของ หรือของเล่นแก่เพื่อน ๆ
3. ----- (ก) เด็กควรได้รับการยอมรับและยกย่อง เพื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดสำเร็จ และควรได้รับการสนับสนุน ให้มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมากขึ้นในการทำงานและการควบคุมตนเอง
----- (ข) เด็กควรได้รับการเข้าใจและเห็นใจเมื่อไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง ได้รวดเร็วตามที่ผู้ใหญ่คาดหวัง
4. ----- (ก) เด็กควรจะทำกิจวัตรประจำวันบางอย่างโดยพร้อมเพรียงกัน อย่างเป็นนิสัย เช่น การรับประทานอาหารเช้า
----- (ข) ผู้ใหญ่ควรเข้าใจและยอมรับว่ากิจวัตรในการดำเนินชีวิต เช่น การรับประทานอาหารเช้า การขับถ่าย และการแต่งตัว เป็นโอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้โลกของตนเอง และสร้างลักษณะนิสัยให้ตนเอง
5. ----- (ก) กิจกรรมต่าง ๆ ควรถูกกำหนดเป็นตาราง ระเบียบปฏิบัติพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในตารางเวลาของเด็ก
----- (ข) ตารางเวลาของเด็กควรมีลักษณะ อ่อนตัว ถูกกำหนดปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของเด็ก มากกว่าขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใหญ่

6. ----- (ก) ผู้ใหญ่ควรมีส่วนสนับสนุน เด็กในการเล่นและทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และอิสระทางความคิด คอยช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อจำเป็น แต่อนุญาตให้เด็กได้ ทำสิ่งที่พวกเขาสามารถทำได้อย่างเต็มความสามารถ และช่วยตัวเองอย่างเต็มที่ ก่อน
- (ข) ผู้ใหญ่ควรปล่อยให้เด็ก มีอิสระและสามารถเล่นสนุกได้เป็นเวลานาน โดยไม่จำเป็นต้องเข้าไปช่วยแก้ปัญหาให้พวกเขา
7. ----- (ก) ผู้ใหญ่อ่านนิทานหรือเล่นดนตรีร่วมกับเด็กกลุ่มเล็ก ๆ ฟัง โดยอนุญาตให้เด็กเข้าร่วมหรือแยกตัวออกจากกลุ่มได้โดยอิสระ
- (ข) ผู้ใหญ่คาดหวังให้เด็กร่วมฟังนิทานหรือเล่นดนตรีกับกลุ่มตลอดเวลา
8. ----- (ก) ผู้ใหญ่สนับสนุนให้เด็กทั้งกลุ่มมีส่วนร่วมโดยพร้อมเพรียง ในช่วงเวลาฟังนิทานหรือเล่นดนตรี
- (ข) ผู้ใหญ่จัดเตรียมบทเสริมประสบการณ์ และให้โอกาสเด็กได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านภาษาและดนตรี
9. ----- (ก) การออกแบบบทเรียนและกิจกรรมของเด็ก ควรคำนึงถึงความแตกต่างในระดับความสามารถ พัฒนาการ และรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กเพื่อให้ได้บทเรียนและ กิจกรรมอันเหมาะสม
- (ข) เด็กทั่วไปควรสามารถได้รับการพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน ที่ถูกกำหนดเอาไว้
10. ----- (ก) ครูจัดเตรียมกิจกรรมหลาย ๆ อย่างในแต่ละวัน และจัดให้เด็กแต่ละคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกอย่าง
- (ข) เด็กได้รับอนุญาตให้เลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง โดยเลือกจากทุก ๆ สาขาวิชาหรือกิจกรรม ซึ่งครูได้จัดเตรียมเอาไว้ เช่น การเล่นละคร การตอปล้อค วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และปริศนา หนังสือ การรวบรวมข้อมูล ศิลปะ และดนตรี
11. ----- (ก) พัฒนาการด้านการยอมรับของเด็ก มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ และเวลาซึ่งเด็กมีโอกาสได้ศึกษาแต่ละวิชาอย่างมีสมาธิ
- (ข) เด็กสร้างพัฒนาในการทำความเข้าใจ ในแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ผู้อื่น และโลกของพวกเขาได้ จากการสังเกตจดจำ การติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และสิ่งรอบตัว และการคิดค้นหาคำตอบสำหรับปัญหาที่ยากเย็นต่าง ๆ ในทุก ๆ วัน

12. ----- (ก) เด็กควรได้รับโอกาสที่จะได้สัมผัสความงดงามของศิลปะและดนตรี
----- (ข) เด็กควรได้มีโอกาสสัมผัสศิลปะและดนตรี เมื่อโอกาสเอื้ออำนวย
13. ----- (ก) กิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การรับประทานอาหารและการนอนหลับ ควรถูก
จัดเข้าตารางโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ใหญ่
- (ข) กิจกรรมในชั้นเรียนควรถูกจัดเข้าตารางให้เหมาะสม โดยยึดถือเวลารับ
ประทานอาหารและเวลานอนของเด็ก
-

August 15 , 2003

Dear Administrator :

I am currently a graduate student from Thailand studying Educational Administration at King Mongkut's Institute of Technology. As part of my program, I am conducting research study about the expectations of administrators, teachers, and parents regarding aspects of preschool programs for young children . I am requesting a few minutes of your time to share your opinions through a questionnaire. Your assistance will help provide information regarding some very important issues of the programs for young children.

You were selected as part of a random sample of parents of young children age 3 to 5 years old in preschool programs in Thailand. I am seeking completed questionnaires from the principal / administrator / director , three teachers or aides working with children in preschool program , and three representative parents of children in each school in the sample. I am hoping you as the parent will agree to participate by responding to the parent's survey.

This instrument will take no more than 20 minutes to complete. Attached to these questionnaires will be a cover letter of explanation, and a stamped, self – addressed envelope for its return. I assure you the identity of you as the respondent will be strictly confidential.

Please indicate your response and return the whole package by August 22 .
Thank you for your consideration and kind attention to this request.

Sincerely,

Shotima Amornphiphat
3/1973 Mo.2 ,Phaholyothin52 Rd.,
Sai-Mai , BKK. 10220

Background Information Form (Administrator)

Please check the appropriate blank or fill in the blank.

1. Sex : _____ Male, _____ Female
2. Age : _____ Less than 20 , _____ 20-29, _____ 30-39
 _____ 40-49 , _____ More than 50
3. Marital Status : _____ Single, _____ Married,
 _____ Separated, _____ Others
4. Nationality :
 Thai Japanese Korean German
 Taiwanese Chinese (Main) Chines (Hongkong) France
 U.K. American Others (Specify).....
5. Highest Degree Earned : _____ High School, _____ B.A. or B.S.,
 _____ Master's, _____ Doctoral,
 _____ Others (Specify).....
6. Numbers of Teachers / aides under your direction:
 Teachers _____, Aides _____, Others (.....)_____
7. Numbers of Teachers / aides directly involved with children age 3 to 5 years old:
 Teachers _____, Aides _____, Others (.....)_____
8. Total Number of children in your school or center: _____
9. Number of Children age 3 to 5 years old: _____
10. In a brief statement, indicate any special preparation your experienced for your work in preschool programs. (e.g. a bachelor degree major in early childhood education, raising a family of children or a special two weeks training for school directors).

August 15 , 2003

Dear Teacher :

I am currently a graduate student from Thailand studying Educational Administration at King Mongkut Institute of Technology. As part of my program, I am conducting research study about the expectations of administrators, teachers, and parents regarding aspects of preschool programs for young children . I am requesting a few minutes of your time to share your opinions through a questionnaire. Your assistance will help provide information regarding some very important issues of the programs for young children.

You were selected as part of a random sample of parents of young children age 3 to 5 years old in preschool programs in Thailand. I am seeking completed questionnaires from the principal / administrator / director , three teachers or aides working with children in preschool program , and three representative parents of children in each school in the sample. I am hoping you as the parent will agree to participate by responding to the parent's survey.

This instrument will take no more than 20 minutes to complete. Attached to these questionnaires will be a cover letter of explanation, and a stamped, self – addressed envelope for its return. I assure you the identity of you as the respondent will be strictly confidential.

Please indicate your response and return the whole package by August 22 .
Thank you for your consideration and kind attention to this request.

Sincerely,

Shotima Amornphiphat
3/1973 Mo.2 ,Phaholyothin52 Rd.,
Sai-Mai , BKK. 10220

Background Information Form (Teacher)

Please check the appropriate blank or fill in the blank.

1. Sex : _____ Male, _____ Female
2. Age : _____ Less than 20 , _____ 20-29, _____ 30-39, _____ 40-49 , _____ More than 50
3. Marital Status : _____ Single, _____ Married,
_____ Separated, _____ Others
4. Nationality :
 Thai Japanese Korean German
 Taiwanese Chinese (Main) Chinese (Hongkong) France
 U.K. American Others (Specify).....
5. Years of Experience as teacher or aide:
_____ 0-5 , _____ 6-10, _____ 11-15, _____ 16-20, _____ More than 20 years
6. Highest Degree : _____ High School, _____ B.A. or B.S., _____ Master's, _____ Doctoral,
_____ Others
7. Any specialized preparation you may have experienced:

Please check all that are appropriate.

2 Years Associate Program specializing in :

- _____ Early Childhood Education
 _____ Child Development
 _____ Others (Specify).....

Bachelor degree specializing in :

- _____ Early Childhood Education
 _____ Child Development
 _____ Others (Specify).....

Special short-term institution / course (no degree) :

- _____ Early Childhood Education
 _____ Child Development
 _____ Others (Specify).....

Others (Please describe) :

- _____ Early Childhood Education.....
 _____ Child Development.....
 _____ (Other Training)

August 15 , 2003

Dear Parent :

I am currently a graduate student from Thailand studying Educational Administration at King Mongkut Institute of Technology. As part of my program, I am conducting research study about the expectations of administrators, teachers, and parents regarding aspects of preschool programs for young children . I am requesting a few minutes of your time to share your opinions through a questionnaire. Your assistance will help provide information regarding some very important issues of the programs for young children.

You were selected as part of a random sample of parents of young children age 3 to 5 years old in preschool programs in Thailand. I am seeking completed questionnaires from the principal / administrator / director , three teachers or aides working with children in preschool program , and three representative parents of children in each school in the sample. I am hoping you as the parent will agree to participate by responding to the parent's survey.

This instrument will take no more than 20 minutes to complete. Attached to these questionnaires will be a cover letter of explanation, and a stamped, self – addressed envelope for its return. I assure you the identity of you as the respondent will be strictly confidential.

Please indicate your response and return the whole package by August 22 . Thank you for your consideration and kind attention to this request.

Sincerely,

Shotima Amornphiphat
3/1973 Mo.2 ,Phaholyothin52 Rd.,
Sai-Mai , BKK. 10220

Background Information Form (Parent)

Please check the appropriate blank or fill in the blank.

1. Sex : _____ Male, _____ Female
2. Age : _____ Less than 20 , _____ 20-29, _____ 30-39
 _____ 40-49 , _____ More than 50
3. Marital Status : _____ Single, _____ Married,
 _____ Separated, _____ Others
4. Nationality :
 Thai Japanese Korean German
 Taiwanese Chinese (Main) Chinese (Hongkong) France
 U.K. American Others (Specify).....
5. Highest Schooling or Diploma Earned :
 _____ Attend H.S., didn't complete ; _____ High School,
 _____ B.A. or B.S., _____ Master's,
 _____ Doctoral, _____ Others.....
6. Occupation : _____ Professional , _____ Semi – professional ,
 _____ Managerial, _____ Skilled labored,
 _____ Unskilled labored, _____ Unemployed,
 _____ Others
7. Annual Household Income Level :
 _____ Less than \$ 10,000 , _____ \$ 10,001 - \$20,000 ,
 _____ \$ 20,001 - \$30,000 , _____ \$ 30,001 - \$40,000 ,
 _____ \$ 40,001 - \$50,000 , _____ \$ 50,001 - \$60,000 ,
 _____ More than \$ 60,000
8. Number of Children in Family : _____
9. Ages of Children from the Oldest to the Youngest :

Questionnaire Form (Administrator,Teacher,Parent)

Programs for children prior to the traditional age for starting school is a topic of considerable interest. This instrument is designed to collect your opinions regarding aspects of preschool programs. The term preschool is to include any program that might be called pre-primary, early childhood, pre-kindergarten, child care center, or nursery school.

The focus is on the group of 3 to 5 years of age. If your program involves a wider age span, restrict your responses to the 3 to 5 years old group of children.

Section I.

Direction

This section contains four statements describing activities related to four areas of development that occur in preschool programs. Each item contains two statements in two different areas of development. While both statements describe important and essential activities, you are asked to indicate which of the two described activities you would consider to be the more important activity. Place an X in front of either A or B in each item.

1. A. Children have many opportunities for active, large muscle play both indoors and outdoors under adult supervision.
 B. Children are provided many opportunities to develop social such as cooperating , helping, negotiating, and talking.
2. A. Children are provided the necessary support to help them complete tasks which they are capable of doing and assisting them with tasks that may cause frustration or anxiety.
 B. Children learn communication skills by using language to express needs, insights, and excitement, and to solve problems.
3. A. Children have many opportunities for active, large muscle play both indoors and outdoors under adult supervision.
 B. Children are provided the necessary support to help them complete tasks which they are capable of doing and assisting them with tasks that may cause frustration or anxiety.

4. _____ A. Children are provided many opportunities to develop social such as cooperating , helping, negotiating, and talking.
 _____ B. Children learn communication skills by using language to express needs, insights, and excitement, and to solve problems.
5. _____ A. Children have many opportunities for active, large muscle play both indoors and outdoors under adult supervision.
 _____ B. Children learn communication skills by using language to express needs, insights, and excitement, and to solve problems.
6. _____ A. Children are provided many opportunities to develop social such as cooperating , helping, negotiating, and talking.
 _____ B. Children are provided the necessary support to help them complete tasks which they are capable of doing and assisting them with tasks that may cause frustration or anxiety.

Section II.

Direction

Please read all eight statements describing activities that occur in high quality preschool programs. Again, all of these activities are considered to essential but some may be more important than others. Please rank the importance of these items based on your priority by first giving the most important statement the number 1 ranking, then the second most important the number 2 ranking, the third most important the number 3, etc. until all 8 numbers are used.

Rank

- _____ 1. School provides safe and healthy environment for young children.
- _____ 2. Children learn communication skills by using language to express needs, and insights, and to solve problem.
- _____ 3. Children's activities are greeted positively with smile and interest.
- _____ 4. Plenty of time is provided for children to explore and learn about the environment.
- _____ 5. Children are provided a rich variety of activities and material from which they can choose their own activities and material.
- _____ 6. Adults are supportive of young children showing their feeling in "play".
- _____ 7. Children are offered the choice to participate in a small group or in a solitary activity.
- _____ 8. Adults communicate with children in a friendly and relaxed manner.

Section III.

Direction

Listed below are statements describing behavior that might be appropriate or inappropriate or inappropriate practices in preschool programs. You are asked to indicate your agreement or disagreement with each statement as to the appropriateness or desirability of the stated behavior for programs involving children age 3 to 5 years old.

If you think that behavior would be appropriate or desirable mark it **agree (A)** in front of that statement.

If you think that behavior is inappropriate or undesirable mark it **disagree (D)** in front of that statement.

- _____ 1. Adults respect children's desire to carry favored objects around with them, to move objects like household items from one place to another, and to roam around or sit and parallel play with toys and objects.
- _____ 2. Adults model the type of interactions with others that they want children to develop.
- _____ 3. Adults help children to explore and manipulate art materials.
- _____ 4. Adults help children to produce a finished art product.
- _____ 5. Eating, dressing, and other routines are dealt with superficially and indifferently.
- _____ 6. Healthy accepting attitudes about children's bodies and their functions are expressed.
- _____ 7. Food is ready when children feel hungry so they can eat it easily.
- _____ 8. Adults serve children a meal which they are expected to eat.
- _____ 9. Adults do not allow children to play with their food.
- _____ 10. Adults plan experiences to help children alleviate their fears.
- _____ 11. Special food such as a desert is used for rewards or withheld as punishment.
- _____ 12. Children have many opportunities for active, large muscle play both indoors and outdoors without adult's close supervision.
- _____ 13. Adults expect children to do activities together.
- _____ 14. Adults expect children to demonstrate fine motor skills by cutting out figures or shapes, by coloring within the lines.
- _____ 15. Children are expected to color in coloring books or on ditto sheet or following the teachers' direction and model to create identical art product.

- _____ 16. Adults expect children to remember and abide by a list of classroom rules.
- _____ 17. Children's progress is measured by how well they conform to clear expectations.
- _____ 18. Water play and sand play are not provided because they are too messy and difficult to supervise.
- _____ 19. Children choose from among activities the teacher has set up or the children spontaneously initiate.
- _____ 20. Adults comfort children when they cry and reassure them when fearful.
- _____ 21. Children are expected to participate in all activities to obtain the teacher's approval.

Section IV.

Direction

In this section, each item contains two statements describing activities of adult-child interaction that occur in preschool programs. While both statements may describe useful appropriate activities, you are asked to indicate the activity that you feel is more appropriate for young children in preschool programs. Place an X in front of either A or B in each item.

1. _____ A. Experiences are provided that meet children's needs and stimulate learning in all developmental areas – physical, social, emotional, and intellectual.
_____ B. Experiences are focused on cognitive development.
2. _____ A. Adults permit children to keep their own favorite objects.
_____ B. Adults expect the child to share objects or toys with other children.
3. _____ A. Children are recognized for their accomplishments and helped to feel increasingly competent and in control of themselves.
_____ B. Children are understood for what they cannot do or for their inability to master a skill.
4. _____ A. Children are all expected to do the same routine task at the same time e.g. eating lunch.
_____ B. Adults are recognize that routine tasks of living like eating, toileting, and dressing are important opportunities to help children learn about their world and to regulate their own behavior.
5. _____ A. Activities are scheduled on regular basis adhering to a time schedule.
_____ B. Time schedules are flexible and smooth, dictated more by children's needs than by adults.

6. ____A. Adults support 3 to 5 years old play and developing independence, helping when needed, but allowing them to do what they are capable of doing and what they want to do for themselves.
- ____B. Adults expect 3 to 5 years old to be independent and to entertain and to entertain themselves for long period of time without helping them to solve the problems.
7. ____A. Adults read a story or play music with small groups and allow children to enter and leave the group at will.
- ____B. Adults expect children to listen a story or play music with the whole group.
8. ____A. Adults encourage all children to participate in whole group activities such as story time and music time.
- ____B. Adults provide experiences and opportunities to extend children's language and musical abilities.
9. ____A. Different levels of ability, development, and learning styles are expected, accepted, and used to design appropriate activities.
- ____B. Children are expected to achieve the same defined objectives.
10. ____A. Teacher design many activities for the day and see that each child takes part in all these activities.
- ____B. Children select many of their own activities from among a variety of learning areas the teacher prepares, including dramatic play, blocks, science, math games and puzzles, books, recording, art, and music.
11. ____A. Child's cognitive development is related to content areas such as math, science, or social studies, and time set aside to concentrate on each area.
- ____B. Children develop understanding of concept about themselves others and the world around them through observation, interacting with people and real objects, and seeking solution to concrete problems.
12. ____A. Children have daily opportunities for aesthetic expression and appreciation through art and music.
- ____B. Art and music are provided when time permit.
13. ____A. Activities such as eating and sleeping are scheduled based on adults' rather than children's need.
- ____B. Children schedules are respected with regard to eating and sleeping.

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ – ชื่อสกุล : นางโชติมา อมรพิพัฒน์
- วัน เดือน ปี เกิด : 08 มกราคม 2503
- ภูมิลำเนา : แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
- เชื้อชาติ สัญชาติ : เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย
- ศาสนา : พุทธ
- สถานที่อยู่ที่ติดต่อกได้ : 3/1973 หมู่ที่ 6 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
- สถานที่ทำงาน : โรงเรียนโชติมาวิชาชีพบางเขน
เลขที่ 3/1972 หมู่ 6 แขวงคลองถนน เขตสายไหม
กรุงเทพมหานคร
- ตำแหน่ง : ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนโชติมาวิชาชีพบางเขน
- ประวัติการศึกษา : ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (วิชาเอกโสตทัศนศึกษา
วิชาโทสื่อสารมวลชน) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2528
: ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชา
การประชาสัมพันธ์) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2538
: ปริญญาโท สำเร็จการศึกษาศาสตรัฎตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2547